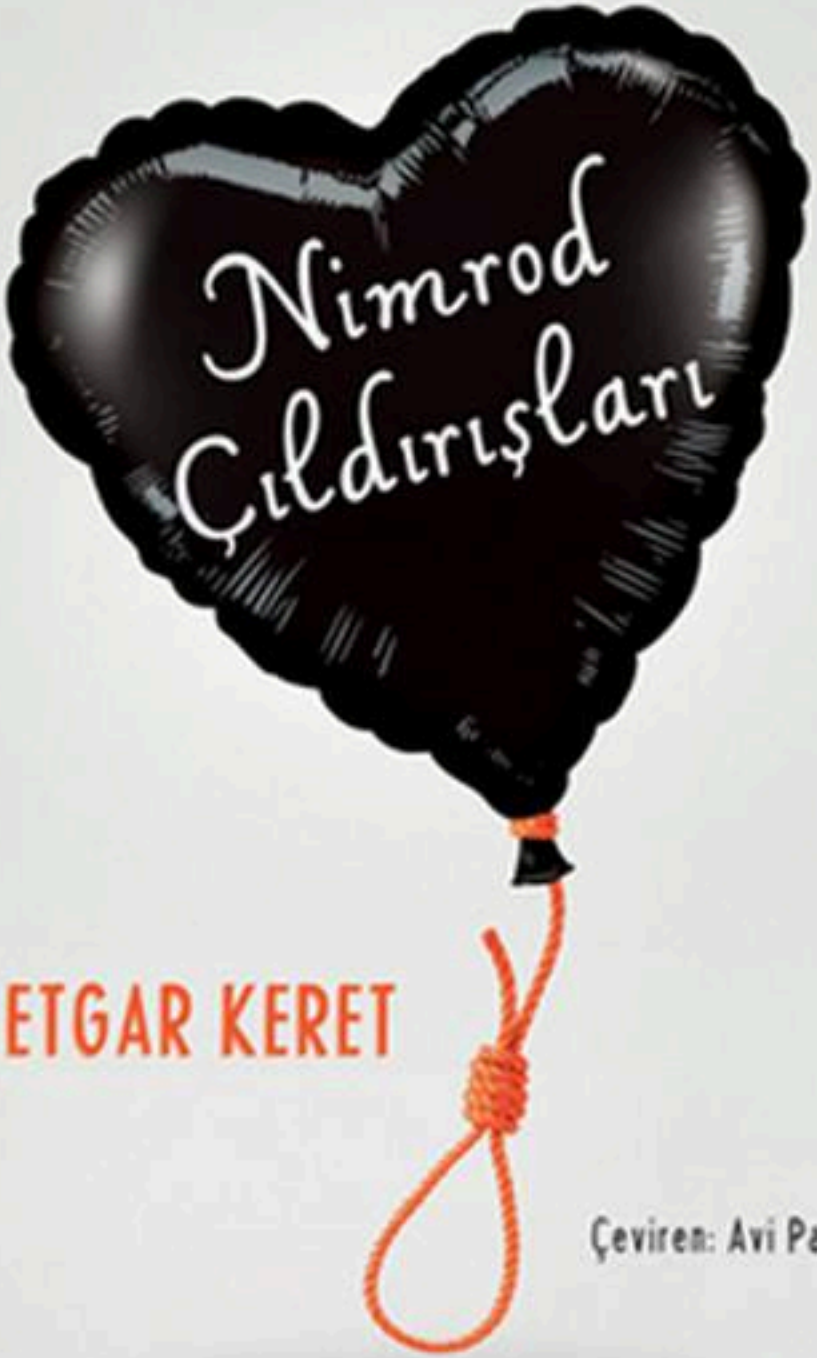

Nimrod Çıldırışları
ETGAR KERET
Çeviren: Avi Pardo

ETGAR KERET

Öyküleri kısa filmlere ilham veren, animasyondan televizyona değin uzanan farklı işleri ile de öne çıkan Etgar Keret, çağdaş yazının en yaratıcı, ilgi çekici ve eğlenceli simalarından biridir.

1967 yılında Tel Aviv'de doğdu. Türkçede *Buzdolabının Üstündeki Kız*, *Gazze Blues* ve *Tanrı Olmak İsteyen Otobüs Şoförü* isimli kitapları yayımlanan Keret, fantezi ile gerçeklik arasında gidip gelen, oyunbaz, insancıl ve duygusal öyküleriyle tanınıyor. Kitapları pek çok dile çevrilmiş ve tüm dünyada büyük ilgi uyandırmıştır. Keret, son olarak 2010 yılında Fransa'da *Ordre des Arts et des Lettres* tarafından kültür sanat alanındaki sıradışı çalışmaları adına şövalyelik nişanı almıştır. Ülkemizde Bilekkesenler adıyla gösterilen ve oyuncu kadrosunda Tom Waits'in de yer aldığı *Wristcutters*'ın senaryosuna imza atan, ayrıca Cannes film festivalinde ödül alan *Jellyfish*'in (Meduzot) yönetmen koltuğunda oturan bu çok yönlü yazar, Ortadoğu'nun en parlak yıldızı olarak niteleniyor.

Öykü ve makaleleri *The New Yorker*, *Paris Review*, *Guardian*, *The New York Times*, *Tablet* ve *Haaretz* gibi gazete ve dergilerde yayımlanmakta olan yazar, İsrail'de yaşamaktadır.

The Nimrod Flipout

© Etgar Keret.
© World Translation Rights by arrangement with the Institutefor the Translation of Hebrew Literature.

Bu kitabın Türkçe yayın hakları, Kalem Ajans aracılığıyla Siren Yayınları'na aittir. Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar haricinde yayıncının izni olmaksızın hiçbir surette kullanılamaz.

Siren Yayınları - Öykü
Sertifika No: 16232
ISBN: 978-605-5903-38-1
Birinci Baskı: Ağustos 2012
**Nimrod Çıldırışları*, Türkçede ilk defa 2006 yılında, Parantez Yayınları'nca yayımlanmıştır.

Yayın Yönetmeni: Sanem Sirer
Yayın Danışmanı: Erol Aydın
Çeviren: Avi Pardo
Kapak Tasarım: Nazlım Dumlu
İç Tasarım: Adem Şenel
Baskı: Yaylacık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, No: 12/197-203
Topkapı, İstanbul. Tel: 212 567 80 03

Asmalı Mescit Mah. Ensiz Sokak No. 9/312
Beyoğlu-İSTANBUL
t *(212) 243 45 65* **f** *(212) 251 05 32*
www.sirenyayinlari.com
info@sirenyayinlari.com
sireninsesi.blogspot.com

NİMROD ÇILDIRIŞLARI

ETGAR KERET

Çeviren: Avi Pardo

ŞİŞKO

Şaşırdım mı? Tabii ki şaşırdım. Bir hatunla çıkarsın. İlk buluşma, sonra ikinci, orada bir restoran, burada bir film, her zaman gündüz seansı. Yatmaya başlarsınız, sevişmeler olağanüstüdür, bir süre sonra duygusallık da başlar. Ve sonra, bir gün, iki gözü iki çeşme sana gelir. Sarılıp sakin olmasını, her şeyin yolunda gittiğini söylersin ona. Artık tahammül edemeyeceğini söyler, bir sırrı vardır, öyle böyle bir sır değil, gerçekten korkunç bir şey, bir lanet, sana daha önce söylemek istediği ama bir türlü cesaret edemediği bir şey. Bu sırrın ağırlığı altında ezilmektedir ve artık söylemek zorundadır, yoktur başka çaresi ama söyler söylemez onu terk edeceğinden de emindir ve sana hak vermektedir. Sonra tekrar ağlamaya başlar.

Seni terk etmeyeceğim dersin. Etmeyeceğim. Seviyorum seni. Canın biraz sıkkınmış gibi görünmeye çalışırsın ama değildir aslında. Olsa bile ağladığı içindir, sırrıyla ilgisi yoktur. Kadınları perişan eden bu sırların bir şekilde bir hayvanla ya da bir yakın akrabayla ya da herhangi biriyle para karşılığında düzüşmekle ilgili olduğunu bilirsin. Ben orospunun tekiyim, derler sonunda. Ve kesmezlerse sen onlara sarılıp hayır dersin; değilsin, değilsin ya da şışşş... Gerçekten korkunç bir şey der ısrarla, saklamaya

çalışmış olmana rağmen kaygılanmadığını hissetmiş gibi. İçinde tuttuğun sürece sana korkunç gelebilir dersin; ama içinden çıktığı anda rahatlayacaksın, inan bana. Ve sana inanır neredeyse. Bir an için tereddüt eder, sonra sorar; geceleri kıllı, şişman, boyunsuz ve serçeparmağına altın yüzük takan bir adama dönüştüğümü söylesem ne yaparsın? Beni sevmeye devam eder misin? Elbette dersin, elbette severim. Başka ne söyleyebilirsin ki? Sevmeyeceğini mi? Seni sınamaya çalışıyor, onu koşulsuz sevip sevmediğini öğrenmeye çalışıyor - ve sen hep alnının akıyla çıkmışsındır böyle sınavlardan. Gerçekten de, onu sevmeye devam edeceğini söylediğin anda kendinden geçer ve sevişirsiniz, salonun ortasında. Daha sonra birbirinize sıkı sıkı sarılırsınız ve o ağlar, çünkü rahatlamıştır, sen de ağlarsın. Gel de anla. Diğer zamanlardan farklı olarak kalkıp gitmez. Uyuyakalır. Sen öylece yatarsın, uyanık, onun harikulade vücudunu seyrederek, dışarıda batan güneşe ve birden beliren aya, vücudunda yanıp sönen, sırtındaki kılları okşayan gümüşî ışığa bakarak. Ve beş dakika bile geçmeden bir herifin yanında yatarken bulursun kendini - tıknaz ve şişman bir adam. Adam kalkıp sana gülümser ve acemice hareketlerle giyinmeye başlar. Sonra odadan çıkar, sen de nutkun tutulmuş vaziyette peşinden gidersin. Salonda şimdi, kalın parmaklarıyla uzaktan kumandayı karıştırıyor, spor kanallarına doğru zaplıyor. Şampiyonlar Ligi. Pas hatası yaptıklarında televizyona küfrediyor, gol attıklarında ayağa kalkıp küçük bir zafer dansı yapıyor.

Maç bittikten sonra gırtlağının kuruduğunu ve karnının guruldadığını söylüyor. Şöyle bir birayla güzel bir biftek için neler vermezdi. İyi pişmiş tercihen, yanında da kızarmış soğan halkaları ama birkaç tavuk kanadına da hayır demezdi. Arabaya atlayıp Azur mahallesinde onun bildiği restoranlardan birine götürüyorsun onu. Bu beklenmedik değişiklik kaygılandırıyor seni, gerçekten kaygılandırıyor ama ne yapacağını bilmiyorsun. Karar verme yeteneğini yitirmişsin. Sapağa geldiğinde vites küçültüyorsun,

adam yolcu koltuğunda oturuyor, altın yüzüklü serçeparmağıyla tempo tutuyor. Bir sonraki kavşakta penceresini indiriyor, sana göz kırptıktan sonra otostop yapan asker kıza bağırıyor; hey, yavrum, arka koltukta dişi keçiyi oynamaya ne dersin? Sonra ikiniz biftekleri, tavuk kanatlarını ve soğan halkalarını mideye indiriyorsunuz, patlamak üzeresiniz. O, her ısırığın tadını çıkarıp bir bebek gibi gülümsüyor. Kendine sürekli bunun bir düş olması gerektiğini söylüyorsun. Tuhaf bir düş, evet ama her an uyanıp kendini dışında bulacağın bir düş, hiç kuşku yok.

Dönüşte nerede inmek istediğini soruyorsun, seni duymazdan geliyor ve zavallı bir tavır takınıyor. Sonunda eve getiriyorsun onu. Sabahın üçü neredeyse. Ben yatacağım diyorsun ve sana el sallıyor, kanepeye uzanıp moda kanalını seyrediyor. Ertesi sabah tükenmiş olarak uyanıyorsun, hafiften karnın ağrıyor. Ve kadınını salonda uyurken buluyorsun. Duştan çıktığında uyanmış olduğunu görüyorsun. Suçluluk duygusuyla sarılıyor sana, sen de bir şey söylemeye utanıyorsun.

Zaman geçer ve ilişki sürer. Sevişmeler her seferinde daha iyidir. Genç sayılmaz artık, sen de öyle; birden çocuk sahibi olma meselesini konuşurken bulursunuz kendinizi. Geceleri sen ve şişko kentin altını üstüne getirirsiniz, daha önce hiç yapmadığınız gibi. Seni hiç bilmediğin restoranlara ve barlara götürür. Masaların üzerinde birlikte dans eder, dünyanın sonu gelmişçesine tabak kırarsınız. Gerçekten hoş bir tiptir bu şişko, biraz kaba gerçi, özellikle kadınlara karşı; bazen utançtan yerin dibine girmeyi isteyeceğin şeyler yapar. Ama eğlenmekte üzerine yoktur. Onunla ilk tanıştığında futbol hakkında hiçbir şey bilmezken şimdi bütün takımları tanıyorsun. Tuttuğunuz takım kazandığında bir dilek tutmuş ve dileğin gerçekleşmiş gibi hissediyorsun; ki senin gibi genellikle ne istediğini bilmeyen biri için nadir bir duygu bu. Ve böyle sürüp gider; her gece Arjantin finalleri için uyanık kalmaya çalışırken uyuyakalırsınız ve sabah uyandığında yanındadır, içini acıtacak kadar sevdiğin, o harikulade ve bağışlayıcı kadın.

NİMROD ÇILDIRIŞLARI

Miron sapıtır

Miron'un sorunu söz konusu olduğunda bir çok farklı düşünce ekolü var, dedikleri gibi. Doktorlar, askerdeyken geçirdiği travmanın birden beyninde tekrar belirdiği görüşünde, sifonu çektikten çok sonra suyun yüzeyine çıkan bok parçası gibi. Annesiyle babası Hindistan'da yediği ve beynini gözlemeye çeviren bütün o mantarlar yüzünden olduğunu düşünüyor. Onu orada bulup İsrail'e getiren tipe göre nedeni Daramsala'da tanıştığı Hollandalı kız, fena kırmış kalbini. Miron'un kendisi bu işin altında Tanrı'nın yattığını söylüyor. Tanrı beynine bir yarasa gibi tutunup bir öyle diyor, bir böyle, aklına ne gelirse, sırf kargaşa çıkarmak için. Miron'a göre Tanrı dünyayı yarattıktan sonra iki milyon yıl kadar tembel tembel yatmış. Birden Miron ortaya çıkıp soru sormaya başlayıncaya dek... Ve Tanrı ter içinde kalmış, çünkü Miron'un diğerleri gibi kolay yutulur lokma olmadığını hemen anlamış. Salak değildi Miron, küçük bir aralık içeri dalması için yeterliydi ve Tanrı -herkesin bildiği gibi- suçlamaya bayılır ama suçlanmaktan hiç haz etmez, en son izin vereceği şey ise hatasının kanıtlanmasıdır, özellikle Miron gibi biri tarafın-

dan, bu yüzden de tehlikeyi fark ettiği anda hayatı Miron'a zehir etmeye karar vermiş. Kâbustan tutun da vermeyen kızlara kadar her yolu deniyor, Miron'u çıldırtmak için elinden geleni ardına koymuyordu.

Doktorlar Uzi'den ve benden Miron'un geçmişi hakkında bilgi almak istedi, çünkü üçümüz doğduğumuz günden beri yakın arkadaşız. Bize askerlik hakkında birçok soru sordular, Nimrod'un başına askerde neler gelmişti? Ama çoğunu hatırlamıyorduk, hatırladıklarımızı da onlara anlatmak istemedik, çünkü, doğrusunu söylemek gerekirse, hiç de hoş değillerdi, ayrıca Miron bize haber programlarına konu olabilecek birkaç şey de anlatmıştı. Sonra Miron ziyaret saatinde kamburdan humus getirmemizi istedi, çünkü her şeyden çok hastane yemeklerinin yavanlığı çıldırtıyordu onu. "Buraya geleli üç hafta oldu," dedi, "Hindistan'da geçirdiğim dört ayı da eklersek humus yemeyeli neredeyse altı ay olmuş. Size yemin ediyorum, en kötü düşmanımın bile başına gelmesini istemem." Biz de ona humus almaya gittik.

Kambur dışarıya servis yapmadığını söyledi, "Burada yemek zorundasınız," diye azarladı bizi. "Büfe işletmiyorum ben." Biz de oturup bir tabak humus söyledik ve pidenin içine humusu çaktırmadan kendimiz doldurduk. Hastaneye döndüğümüzde Miron'un annesi de oradaydı. Uzi'ye merhaba dedi ama bana demedi. Oğlunu uyuşturucuya alıştırdığımı düşündüğü için yıllardır benimle konuşmuyor. Doktorlara söyleyeceğinden korktuğumuz için annesi oradayken humusu Miron'a veremedik. Annesinin gitmesini bekledik. Bu arada soğumuştu ama humuslu pideyi midesine kurt gibi indiren Miron bunu hiç umursamadı. Üç gün sonra taburcu oldu. Doktorlar ilaç tedavisine çok iyi cevap verdiğini söylediler. Miron ise hâlâ humus sayesinde iyileştiğini iddia ediyor.

Uzi kafayı yer

Haziran ayında Miron ve ben Sina yarımadasına gittik. Uzi'nin de gelmesi gerekiyordu ama son anda Düsseldorf'da yüksek teknoloji üreten ve kendi şirketine birkaç milyonluk yatırım yapmayı planlayan bir şirketin Alman müdürüyle randevusu olduğunu söyleyip bizi ekti. Miron'un aklının başına gelişini kutlamak niyetindeydik ve Uzi paraya olan çocuksu düşkünlüğünden rahatsızlık duyduğu için görüşmeyi bitirir bitirmez bize katılma sözü verdi. "İddiaya girerim ki gelmeyecek," dedi Miron. "Çifte iddia, birincisi gelmeyecek, ikincisi üç ay sonra Şalgam'la evlenecek." Miron'la iddiaya girmek istemiyordum, çünkü söyledikleri son derece can sıkıcı olmakla birlikte doğruydu. Şalgam, Uzi'nin sinir mi sinir ve kovalamaya bayıldığı yüksek teknoloji sözleşmeleriyle en az onun kadar ilgilenen kız arkadaşına taktığımız ad. Bir keresinde Uzi bize ona neden Şalgam dediğimizi sordu, Miron da şalgamın çok güzel ve mayhoş bir tadı olduğunu söyledi. Uzi bunu yutmadı ama bir daha da sormadı.

Hayat büyük bir partiyse, Sina kesinlikle inzivadır. Hayatta zaten hiçbir şey yapmayan Miron ve ben bile mekânın uçsuz bucaksız hiçliğinin tadına varabiliyorduk. Nereye baksan öylece yatmış uçuk kızlar görüyordun ve Miron sürekli onları tavlamaya çalışıyor, Hindistan'da yıllarca kalmış ayaklarına yatıyordu. Arada sırada yararı oluyordu. Benim ne enerjim vardı böyle işler için ne de koordinasyonum. Durmadan cigara sarıp denize bakıyor, öğle yemeğinde ananaslı gözleme söylemekle balık riskine girmek arasında karar vermeye çalışıyordum. Bir yandan da Miron'u uzaktan izliyor, gerçekten düzelip düzelmediğini anlamaya çalışıyordum. Arada sırada gerçekten tuhaf şeyler yaptığı oluyordu, restorana yürümeye üşendiğinden çadırın önüne sıçmakta ısrar etmek gibi. Ama doğrusunu söylemek gerekirse, Miron delirmeden önce de böyle şeyler yapardı.

"Şu göbeği halkalı kısa boylu hatunla bir şeyler olacakmış gibi bir his var içimde," dedi bana o gece, kumsaldaki restorandan döndükten sonra. "Çok tatlı bir şey, değil mi?" Kafamız bir dünyaydı, oturmuş denize bakıyorduk. "Bak," dedim ona, "seni oraya kapattıklarında Uzi ve ben önemli bir şey yokmuş gibi davrandık ama ödümüzü patlattın lan." Omuz silkmekle yetindi. "Feciydi," dedi, "durup dururken sesler duyuyordum. Kapatma düğmesini bulamadığın bozuk bir radyo gibiydi. Delirtebilir insanı. Bir an bile sakin kafayla düşünemiyorsun. Söyledim sana, biri beni delirtmeye çalışıyordu. Sonra birden kesildi." Miron sigarasından son bir fırt alıp izmariti kuma gömdü. "Sana bir şey daha söyleyeceğim," dedi. "Bu herif yine kafayı yedi diyeceksin ama, ben nedeninin Nimrod olduğunu düşünüyorum."

Ertesi gün, tahminlerimizin aksine, Uzi geldi. Miron'la iddiaya girmemekle aptallık etmiştim. Uzi çantasını barakaya koyup bizi restorana sürükledi. Kalamar atıştırırken Alman adamın sandığından bile daha salak çıktığından ve bizimle, en iyi iki arkadaşıyla, dünyada en çok sevdiği yer olan Sina'da bulunmaktan duyduğu büyük mutluluktan söz etti. Yemekten sonra kumsalda bir aşağı bir yukarı gezinmeye başladı; hareket halindeki her şeye selam veriyor, karşısına çıkan ve ondan kaçacak kadar hızlı olmayan her Bedevi ve Mısırlıya sarılıyordu. Sonunda yorulunca bizi tavla oynamaya zorladı, ikimizi de yendikten sonra Bedevilerden birini perişan etti, sonra Bedevi'yi kumsalda arkasından yürüyüp, "Dikkat kızlar, Ebu-Gara çok büyük," demeye zorladı. Miron bir cigara sarıp onu sakinleştirmeye çalıştı ama Uzi daha da sapıttı. Kırk yaşlarında Amerikalı turist bir kadına asıldı, bir süre sonra vazgeçti, üç gözleme yedi, Miron'a ve bana mekânın sessizliğinin ve dinginliğinin onu nasıl mest ettiğini anlattı, sonra bir kebap ısmarladı ve taksi şoförü olduğu anlaşılan Bedevi arkadaşıyla Tabba'daki kumarhaneye gidip şansımızı denemeyi önerdi. Miron buna tamamen karşıydı, çünkü göbeği halkalı ha-

tunla işi pişirmek üzereydi ama Uzi o kadar taşkındı ki Miron'un abazanlığı işe yaramadı. "Dalga geçmiyorum," dedi Miron taksiye binerken, "bu herif kafayı tamamen sıyırmış."

Ebu-Gara ve Bedevi iyi para vurdular Tabba'da, bir masadan ötekine gidip arkalarında şaşkın krupiyeler bırakıyorlardı. Bu volilerin arasında Uzi midesine kocaman elmalı turta ve çikolatalı kek dilimleri indiriyordu. Miron ve ben öylece oturup sabırla Uzi'nin kendine gelmesini bekledik. Ama doğrusunu söylemek gerekirse, giderek taşkınlaşıyordu. Uzi ile Bedevi kumarhaneyi rezil edip kazançlarını paylaştıktan sonra taksiye bindik ve sınırdaki istasyona gittik. Miron ve ben Uzi'ye dönme zamanının geldiğini söyledik, "Dünyada olmaz," dedi. Henüz erkendi, Elat'ta birkaç bara takılmamak için hiçbir neden yoktu. Bedeviye kartvizitini vermeyi ihmal etmedi ve seksen kez filan öpüştüler. Miron Bedevi'yi bizi kumsala geri götürmesi için ikna etmeye çalıştı ama Bedevi Ebu-Gara gibi eşsiz bir dostu kutlamanın ortasında bir başına bırakıp gitmeyi aklımızdan geçirdiğimiz için bizi azarladı, kendisi de kalıp kutlamaya devam etmek isterdi ancak sınırı geçme izni yoktu. Sonra bizi de öptü ve taksisine binip uzaklaştı. Uzi, Spiral Bar'dan sıkılınca Yat Bar'a gittik, oradan da Mavi Bir Şey adında bir otele girdik ve ancak o zaman, Miron ve ben odaya tele-kız getirtme teşebbüsünü iki kez engelledikten sonra, Uzi karın üstü uzanıp horlamaya başladı.

Sina'da geçirdiğimiz o zamandan sonra Uzi'nin şirketi gelişmeye başladı. Alman salağından başka, iki keriz daha buldu Uzi. Biri Amerikalı, öteki ise Hintli'ydi ve Uzi dünyanın zirvesine oturacak gibi görünüyordu. Miron bütün bu olup bitenlerin iş adamlarının ne kadar saçma sapan insanlar olduğunu kanıtladığım söyledi. Çünkü Uzi sapıttıktan sonra şirketi giderek büyümüştü. Bazen bizi kumsala ya da bilardo salonuna sürüklemeye çalışıyordu ama gittiğimizde herkese ne kadar eğlendiğinden, birlikte geçirdiğimiz olağanüstü zamanlardan bahsettiği ve bir yandan

da cep telefonunun sesli mesajlarını dinlediği için onunla bir saat geçirdikten sonra yaşama isteğini yitiriyordun. Vuruş sırası Uzi'ye geldiğinde ve Uzi kendini Atlantik'in öte yanında biriyle telefonda hararetli bir konuşmaya kaptırdığında, "Merak etme," diyordum Miron'a, "yakında geçer."

"Elbette," diyordu Miron her şeyi çözmüş, deneyimli bir çatlak edasıyla, "ve bu işin bir sırası varsa, sıra sende."

Çıldırma sırası bende

Ertesi sabah panik içinde uyandım. Nereden kaynaklandığı hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Ödümü patlatan şeyin ne olduğunu keşfedinceye kadar kımıldamamaya kararlı halde, öylece yattım. Ama zaman geçtikçe olup bitenden ne kadar habersiz olduğumu daha iyi anladım, korkum arttı. Yatakta donup kalmış, kendimle elimden geldiğince sakin bir tonla konuşuyordum. "Telaşlanma oğlum, telaşlanma. Gerçek değil bu olan, kafanda sadece." Ama bu olanın, her ne idiyse, sadece kafamın içinde olması beni gerçekten dehşete sürüklüyordu. Kendime kim olduğumu hatırlatmanın yararı olacağını düşünüp birkaç kez adımı tekrarlamaya karar verdim. Bunun yararı olacaktı mutlaka. Ama adımı hatırlayamadım. Yataktan kalkmamı sağladı en azından. Evin içinde dolanıp üzerinde adım bulunan bir fatura ya da mektup aramaya koyuldum. Ön kapıyı açıp kapının dış kısmına baktım. Turuncu renkte bir çıkartma yapıştırılmıştı kapıya: "Harika bir hayat yaşa!" yazıyordu çıkartmada. Holde oynayan çocukların bağırışlarını ve yaklaşmakta olan ayak seslerini duydum. Kapıyı kapatıp üzerine yaslandım. Sakin ol. Birazdan hatırlarsın ya da hatırlamayabilirsin. Belki de hiçbir zaman yoktu bir adın. Beni ter içinde bırakan, nabzımı dört nala koşturan her ne idiyse, o değildi asıl mesele, başka bir şeydi. "Sakin ol," diye fısıldadım

kendime yine. "Her kimsen, sakin ol. Bu daha fazla süremez, yakında geçer."

Bir süre sonra hafifledi, Uzi'yle Miron'u aradım, kumsalda buluşmak üzere sözleştik. Kumsal evimden dört yüz metre uzaktaydı, oraya nasıl gidildiğini hatırlamakta hiç zorlanmadım ama sokaklar farklı bir görünüme bürünmüştü sanki, doğru sokakta olduğumdan emin olmak için sürekli durup tabelalara bakıyordum. Sadece sokaklar da değil, her şey farklı görünüyordu, gökyüzü bile yassı ve alçaktı sanki.

"Sıranın sana geldiğini söylemiştim," dedi Miron elindeki dondurmayı yalayarak. "Önce ben yedim kafayı, sonra Uzi."

"Ben kafayı yemedim," diye itiraz etti Uzi. "Kafam iyiydi, hepsi bu."

"Adını ne koyarsak koyalım," dedi Miron, "şimdi sıra sende."

"Ron da kafayı yemiyor," dedi Uzi, sinirlenmeye başlamıştı. "Neden aklma böyle fikirler soktuğunu anlamıyorum."

"Ron mu?" diye sordum. "Adım bu mu?"

"Şey, bu kafayı biraz yemiş gerçekten galiba, bir ısırık versene," dedi Uzi. Miron geri almayacağını bildiği dondurmayı Uzi'ye verdi. Sonra bana dönüp, "Anlat, nasıl başladı, kafanın içinde biri varmış gibi hissettin mi?" diye sordu.

"Bilmiyorum," dedim kararsızlıkla. "Öyle hissetmiş olabilirim."

"Söylüyorum sana," diye fısıldadı Miron, sır verir gibi. "Onu hissedebiliyorum. Sadece onun bilebileceği şeyler söyledi bana. Nimrod bu."

Nimrod'un çıldırışı

On iki yaşına gelinceye kadar iğrenç herifin tekiydi Nimrod. En iyi arkadaşın olmasa ağzını burnunu çoktan kıracağın tiplerden

biri. Sonra, bir gün, bar-mitzva'sından kısa bir süre önce, ayakkabılarına yeni taban koydular ve herif bambaşka biri oldu. Miron ve ben onunla daha önceden de arkadaştık zaten ama ondan sonra zevkli de olmaya başladı.

Daha sonra, lisedeyken, Uzi ve ben normal liseye gittik, Miron ile Nimrod meslek lisesine ama okuldan çok kumsala giderlerdi. Sonra askerlik geldi çattı. Miron bizden altı ay önce gitti ve bizim sıramız geldiğinde üstlerine, hepimizin askerliği aynı birlikte yazıcı olarak yapmamızı garantilemeye yetecek kadar yalakalanmıştı.

Genellikle kantinde zaman öldürüyor, üstlerimizi haklarında şikâyet dilekçesi vermekle tehdit ediyor, her gün saat beşte evlerimize gidiyorduk. Uzi arada sırada Sheraton'a gidip sörf yapıyor, ben sürekli elime patlatıyor, Miron Açık Üniversite kurslarına katılıyordu. Nimrod ise kendine bir sevgili bulmuştu. Bir içim suydu Nimrod'un sevgilisi, Nimrod dışında hepimiz bâkir olduğumuz için onu olduğundan daha da çekici buluyorduk. Bir keresinde Miron'a kız evine gelse ve onu becermeni istese ne yapardın diye sorduğumu hatırlıyorum. Miron bilmediğini söyledi ama ne yaparsa yapsın sonradan pişman olacağını da ekledi. Güzel bir cevaptı ama Miron'u tanıdığım için kızı becerme seçimini sonradan pişman olmasına neden olacak seçimden önce kullanacağını da biliyordum.

Ama Nimrod söz konusu olduğunda abazanlıkla filan ilgisi yoktu, âşıktı kıza. Netta'ydı kızın adı, şimdi bile çok sevdiğim bir addır. Revirde hemşireydi Netta. Nimrod bir keresinde bana Netta'nın yanında hiç sıkılmadan saatlerce yatabildiğini ve ona en çok ayağının tabanıyla dokunmayı sevdiğini söyledi. Düztabandı Nimrod.

Üçümüzün de ayda iki nöbet görevi vardı, aynı günlere denk getirirdik, ayda iki kez de hafta sonu nöbetine kalmak zorun-

daydık. Nimrod her zaman Netta'nın da revirde nöbetçi olduğu hafta sonlarını seçerdi. Bir buçuk yıl sonra Netta onu terk etti. Tuhaf bir ayrılıktı, Netta bile nedenini açıklayamamıştı, ondan sonra Nimrod nöbetini ne zaman tuttuğunu umursamaz oldu. Bir Pazar günü Miron, Nimrod ve ben hafta sonu nöbetindeydik. Uzi sahte doktor raporuyla yırtmayı başarmıştı. Üçümüz de aynı güzergâhta nöbet tutuyorduk - önce Miron, sonra Nimrod, sonra ben. Ben Nimrod'un nöbetini devralmaya fırsat bulamadan nöbetçi subayı içeri girip nöbetçinin kafasına bir mermi sıktığını söyledi.

İkinci tur

Miron'un ikinci kez kafayı yiyişi çok daha hoş geçti. Ailesine hiçbir şey söylemedik, bitinceye kadar onunla kaldım. Genellikle sessizdi, bir köşede tek başına oturup ileride Tevrat'ın yerini alacağını iddia ettiği bir kitap yazmakla meşguldü. Bazen, biramız ya da sigaramız bittiğinde, bana küfredip dost kılığına girmiş bir şeytan olduğumu söylüyordu. Onun dışında neredeyse tahammül edilebilirdi.

Uzi, öte yandan, aklının başında olduğu o uzunca süreyi çok zor geçirdi. Kabul etmek istemese de o geleceği çok parlak şirketi canına tak etmişti. Delirme sırası ona geldiğinde, bir şekilde kendinde korkunç prospektüsler yazıp son derece sıkıcı toplantılara katılma gücü buluyordu. Aklı biraz başına geldiğinde bütün o işadamı hayatı fena halde sinirlerine dokunmaya başlıyordu. Gerçi şirketi halka açılma aşamasındaydı ve hiç çaba sarf etmeden birkaç milyonu cebe indirecekti.

Ben bir işten daha kovulmuştum, Miron biramızın ve sigaramızın bittiği berrak bir anda işimden kovulmamı doğaüstü güçlerini kullanmak suretiyle kendisinin sağladığını iddia etti.

Bilmiyorum, bütün o girip çıktığım işler bana göre değildi galiba, en iyisi Uzi'nin köşeyi dönüp bana yardım etmesini beklemekti.

Uzi ikinci kez sapıttığında bu işin sıraya tâbi olduğu kesinleşmiş ve ben kaygılanmaya başlamıştım, çünkü sıra bendeydi yine. Miron kendini toparlamış, ısrarla bütün bu olanların Nimrod'la ilgili olduğunu söylüyordu. "Tam olarak ne istediğini bilmiyorum. İntikamını almamızı istiyor belki. Ama şurası kesin, istediğini yapmazsak bunun kesileceğini sanmıyorum."

"Ne intikamı? Nimrod intihar etti," dedim.

"Nereden biliyorsun?" dedi. Kolay pes eden tiplerden değildi Miron. "Belki de cinayetti. Hem, intikam da olmayabilir. Huzur içinde yatması için bizden yapmamızı istediği bir şeydir bu belki. Hani korku filmlerinde olur ya, eski bir mezarlıkta bir birahane açarlar ve o birahane orada olduğu sürece ölülerin ruhları huzur bulmaz."

Sonunda Miron ve benim Kiryat Şaul Kabristanı'na gidip kimsenin yanlışlıkla Nimrod'un mezarının üzerinde bir meşrubat büfesi filan açmadığından emin olmamıza karar verildi. Oraya gitmeyi kabul etmemin tek nedeni sıranın her an bana geliyor olmasından duyduğum tedirginlikti. Doğrusunu söylemek gerekirse, aramızda deliliği en kötü geçiren ben olmuştum.

Nimrod'un mezarında hiçbir değişiklik yoktu. Altı yıldır uğramamıştık mezarına. Önceleri her Şehitleri Anma Günü'nde annesi bizi arıyordu. Ama bütün o askeri hahamlar ve Nimrod'un her yıl bayılan teyzeleri gitme isteği bırakmıyordu insanda. Başka bir gün gideceğimizi söylüyorduk kendimize, kendi anma günümüzde ama sürekli erteliyorduk. Bunu son konuştuğumuzda Uzi her bilardo oynamaya ya da sinemaya gittiğimizde Nimrod'u zaten andığımızı söyledi, çünkü üçümüz bir arada oluyorduk ve Nimrod'u fazla düşünmesek bile o da bizimle oluyordu.

Nimrod'un mezarını bulmak bir saatimizi aldı. Mezarı bakımlı ve temizdi, birinin yakın zamanda mezarı ziyaret ettiğine işaret eden iki de taş vardı üzerinde. Mezarın üzerindeki tarihe baktım ve otuzuma geldiğimi idrak ettim, oysa Nimrod kendini öldürdüğünde on dokuzuna basmamıştı henüz. Tuhaftı, çünkü onu her zaman benimle aynı yaştaymış gibi düşünmüştüm, oysa ben neredeyse tamamen kelleşmiştim ve o hâlâ çocuk sayılırdı.

Kabristandan çıkarken karton takkeleri girişteki kutuya koyduk ve Miron başka bir fikri olmadığını ama her zaman bir seans tertipleyebileceğimizi söyledi. Kabristanın dışında, tel örgünün öte yanında şişman ve tüylü bir kedi bir parça et çiğniyordu. Ona baktım; baktığımı hissetmiş gibi başını kaldırıp gülümsedi. Kötü ve acımasız bir gülümsemeydi, bakışlarını indirmeden ağzındaki eti çiğnemeye devam etti. Korkunun vücuduma yayıldığını hissettim, beynimden ayaklarıma doğru. Miron bendeki değişikliğin farkına varmayıp konuşmaya devam etti.

"Sakinleş, Ron," dedim kendime. Adımı hatırlamış olmam beni o kadar mutlu etti ki gözlerim yaşardı. "Derin bir nefes al, toparla kendini. Her ne ise, yakında geçecek." O anda, Petah Tikva'da, bir avukatın iğrenç kokan bürosunda, Uzi şirketinin yüzde otuz beşini kimlikleri gizli Polonyalı yatırımcılara bir buçuk milyon dolar karşılığında satmaktan vazgeçmek üzereydi. Deliliği on beş dakika daha sürebilseydi bizi ve Şalgam'ı Karayip turuna çıkaracaktı ama onun yerine Petah Tikva'dan havalandırmayı bile çalıştırmayan uyuz bir şoförün kullandığı dolmuşa binip evine döndü.

Lay-lay-lay-lom

Uzi Şalgam'la evleneceğini söylediğinde karşı bile gelmedik. Biliyorduk bir gün böyle bir halt yiyeceğini. Uzi kendi fikri olduğunu söyleyerek yalana başvurdu, Natanya'da satın almayı kafasına

koyduğu bir daireye karşılık bankadan kredi alabilmek için evleniyordu sözüm ona.

"Nasıl evlenebilirsin onunla?" dedi Miron mantığına seslenmeye çalışarak. "Onu sevmiyorsun bile."

"Onu sevmediğimi nasıl söyleyebilirsin?" dedi Uzi. "Üç yıldır birlikteyiz. Ona bir kez olsun ihanet etmediğimi biliyor musun?"

"Evet ama onu sevdiğin için değil," dedi Miron. "Beceriksizliğinden."

Bilardo oynuyorduk, Uzi elindeki son fırsatın her damlasını sıkan birinin ölümcül vuruşlarıyla ikimizi de perişan ediyordu. Masada siyah top kalmıştı sadece ve sıra Uzi'deydi.

"Bahse girelim," dedim Uzi'ye, başka çaremiz kalmadığını hissederek. "Siyah topu sokarsan Miron ve ben ona bir daha Şalgam demeyeceğiz. Ama kaçırırsan evliliği bir seneliğine erteleyeceksin."

Uzi, "Duygular söz konusu olduğunda asla bahse girmem," dedi ve siyah topu hiç zorlanmadan deliğe çaktı. "Ayrıca," dedi gülümseyerek, "artık çok geç, davetiyeleri bastırdık bile."

"Hangi akla hizmet ona böyle bir bahis teklif ediyorsun?" dedi Miron bana daha sonra. "O siyah topu kaçırması mümkün değildi."

Evlilik tarihi gelinceye kadar Uzi iki kez daha sapıttı ve ikisinde de evliliği iptal edeceğini söyledi ama ardından vazgeçti. Bana gelince, bir süre Miron'un dairesinde takıldım. Genellikle birimiz kafayı yediği için birlikte yaşamak çok daha eğlenceliydi artık. Kendime bir yer tutacak kadar param da yoktu zaten. Miron, Uzi'nin düğün davetiyelerinden yüklü miktarda araklamıştı, onları zıvana yapmak için kullandık.

"Annesinin adı Yentl olan biriyle nasıl evlenirsin?" diye soruyorduk Uzi'ye birlikte cigaralık içtiğimizde. Uzi gözlerini ta-

vana dikip o tuhaf kahkahalarından birini atmakla yetiniyordu. Miron'un tarafında olmama rağmen ben bile bunun bir gerekçe olamayacağını kabul ediyordum.

Düğüne üç gün kala bir seans tertipledik. Bir parça mavi karton satın aldık, ben siyah kalemle alfabenin harflerini yazdım ve Miron mutfaktan bir bardak getirdi, şu ucuz bardaklardan, çok uzun zamandan beri ondaydı, annesinin evinden getirmişti. Nimrod'un o bardağı kullanmış olma ihtimali yüksekti dediğine göre. Işıkları söndürüp bardağı kartonun ortasına yerleştirdik. Hepimiz bardağın üzerine parmaklarımızı koyup beklemeye başladık. Beş dakika sonra Uzi sıkıldı ve sıçması gerektiğini söyledi. Salonun ışıklarını yaktı, bir hafta önceki gazetenin spor sayfasını alıp kendini tuvalete kilitledi. Miron bir cigara sardı. Miron'a bardak kımıldamış olsaydı ne olacağını sandığını sordum. Bu Miron'un tepesini attırdı, denemenin başarısızlığım kabullenmek için henüz çok erken olduğunu söyledi. Uzi'nin her şeyden bu kadar çabuk sıkılması seansın başarısız olduğu anlamına gelmezdi.

Sonunda Uzi tuvaletten çıktı, Miron ışıkları tekrar söndürüp bizden yoğunlaşmamızı istedi. Parmaklarımızı bardağın üzerine koyup beklemeye başladık yine. Hiçbir şey olmadı. Miron bir kez daha denemekte ısrar etti, onunla tartışacak güçten yoksunduk zaten. Birkaç dakika sonra bardak hareket etti. Önce çok ağırdı ama birkaç saniye sonra deli gibi gezinmeye başladı kartonun üzerinde. Miron parmağını bardağın üzerinden çekmeden öteki eliyle bardağın üzerinde durduğu harfleri kaydediyordu. Bardak L-a-y-l-a-y-l-a-y-l-o-m diye mırıldandı ve kartonun sağ köşesindeki ünlem işaretinin üzerinde durdu. Bir süre daha bekledik, bir şey olmadı. Uzi ışıkları açtı. "Lay-lay-lay-lom, öyle mi?" dedi, sinirli bir biçimde. "Neredeyiz biz, yuvada filan mı? Bardağı sen hareket ettirdin, Miron, bana oyun oynamaya kalkışma. Lay-lay-lay-lom, öyle mi? Lanet olsun, tamam mı? Yorgunluktan ölüyo-

rum. Sabahın yedisinden beri ayaktayım. Liraz'a gidip uyuyacağım."

Şalgam'ın gerçek adıydı Liraz, yakında oturuyordu. Uzi gittikten sonra bile Miron üzerinde harfler yazılı kartona bakmaya devam etti, ben de Uzi'nin tuvalete götürdüğü spor sayfasını okudum. Bitirdiğimde Miron'a uyumayı düşündüğümü söyledim. Miron pekâlâ dedi ama önce şu bardağa bir fırsat daha tanımak istiyordu, çünkü ne kadar kafa patlatırsa patlatsın lay-lay-laylom bir şey ifade etmiyordu onun için. Işıkları tekrar söndürüp bardağı kartonun üzerine koyduk. Bu sefer hemen harekete geçti ve Miron harfleri not etmeye başladı.

B-e-n-i-y-a-l-n-ı-z-b-ı-r-a-k-m-a-y-ı-n diye yazdı bardak, sonra da durdu.

Hayırlı uğurlu olsun

Berbat bir düğündü, kendini komedyen sanan bir hahamla Enrique Iglesias ve Ricky Martin çalan bir DJ. Miron düğünde cırtlak sesli ama uğrunda cinayet işlemeye değecek bir vücuda sahip bir hatunla tanıştı. Miron törenden sonra Uzi'ye üzerine basıp kırdığı bardağın Nimrod'un seansında kullandığımız bardak olduğunu söyleyerek onu kaygılandırmayı bile başardı. Bütün bunlar olup biterken ben panik ataklarımdan birini yaşayıp tuvalete iki kilo kadar ıspanak kustum.

O gece, Uzi ve Şalgam balayı için Şeysel Adaları'na uçtular. Miron ile balkonda oturup kahve içtik. Miron'un yeni bir numarası vardı. Ne zaman kahve yapsa seansta kullandığımız bardakta bir tane de Nimrod için yapıp masanın üzerine koyuyordu, Hamursuz Bayramı'nda İlyas Peygamber için bir bardak şarap koyar gibi. Kahvelerimizi bitirdikten sonra Nimrod'un kahvesini lavaboya döküyordu. Miron, DJ'in taklidini yaparak beni güldürdü. Çok hüzünlüydük aslında. Şoven deyin, kıskanç deyin, ben-

merkezci deyin ama düğün bir ton ağırlığında bir kaya parçası gibi çökmüştü üzerimize.

Miron'dan bana kitabından bir bölüm okumasını istedim, kafayı yediğinde yazdığı kitaptan, şu Tevrat'ın yerini alacak olan. Daha önce bunu ondan milyon kere istemiştim ve her seferinde reddetmişti. Kafayı yediğinde birilerinin fikirlerini çalacağından endişe ediyor, aklı başındayken ise utanıyordu. "Hadi," dedim, "oku bir bölüm, uyku öncesi masal niyetine." Miron o kadar kederliydi ki kabul etti. Ayakkabı dolabından bir yığın sayfa çıkardı. Okumaya başlamadan önce bana baktı ve, "şimdi ikimiz kaldık, bunun farkındasın, değil mi?" dedi. "Uzi bizden biri olmaya devam edecek ama Nimrod'un çıldırma döngüsünün bir parçası değil artık."

"Nereden biliyorsun?" dedim; gerçi o söylemeden önce ben de düşünmüştüm bunu.

"Bak," dedi Miron, "Nimrod bile evli biriyle uğraşmanın doğru olmadığını bilir. Bizi çıldırtması da iyi bir fikir değil gerçi ama onayladığımızdan emin olmasa yapmazdı. Elimizden bir şey gelmez. Hapı yuttuk, Ron. Sen ve ben kaldık, bir hafta sen, bir hafta ben, mutfak görevi gibi." Miron sayfaları düzeltip haberlerin ortasında sesi boğulan bir radyo spikeri gibi gırtlağını temizledi.

"Ya birimiz gidecek olursa?" diye sordum.

"Gitmek mi?" dedi Miron başını sayfalardan kaldırarak, kafası karışmıştı. "Nereye?"

"Bilmem," dedim gülümseyerek. "Yarın sokakta rüyalarımın kadınıyla karşılaşabilir, ona âşık olup evlenebilirim. O zaman Nimrod'la sapıtacak bir tek sen kalırsın, tam mesai, tek başına."

"Doğru," dedi. Sonra kahve fincanının dibinde kalan kahveyi içti. "İyi ki bu kadar çirkinsin."

TUVİA'NIN VURULUŞU

Şmulik için

Tuvia'yı bana sınıfın en cimri çocuğu olan Raanan Zagoori dokuzuncu yaş günümde hediye etti. Şansı vardı, çünkü köpeği tam da benim doğum günümde yavrulamıştı. Dört yavru vardı ve amcası onları nehre atacaktı, doğum günü hediyesini bedavaya getirmekten başka bir şey düşünmeyen Raanan da yavrulardan birini alıp bana hediye etti. El kadar bir şeydi, havlaması hapşırığı andırıyordu ama kafası bozulduğunda bir yavrudan beklemeyeceğin kadar derin bir havlamayla karşılık veriyordu. Gülünçtü, çünkü başka bir köpeği taklit ediyordu sanki. Ona Tuvia adını da bu yüzden verdim, televizyonda sürekli siyasetçilerin taklidini yapan komedyen Tuvia Tsafir'e atfen.

Daha ilk günden babamın köpeğe tahammülü yoktu. Tuvia'nın da babamdan hoşlandığı söylenemezdi. Aslında benden başka kimseden pek hazzetmiyordu Tuvia. Daha başından, o cüce haliyle bile herkese havlıyordu. Biraz daha büyüdüğünde yanma yaklaşan herkesi ısırmaya başladı. Kimse hakkında kötü konuşmayı sevmeyen Mickey bile köpeğimin sorunlu olduğunu söylüyordu. Tuvia bana bir kere olsun hırlamadı, beni ısırmaya çalışmadı. Sürekli üzerime sıçrayıp beni yalar, yanından uzakla-

şır uzaklaşmaz inlemeye başlardı. Mickey bunun hiçbir şey ifade etmediğini söyledi, çünkü onu *ben* besliyordum. Ama ben kendilerini besleyen insanlara havlayan çok köpek tanıdığım için Tuvia ile aramdaki yakınlığın beslenmeyle ilgili olmadığını, beni gerçekten sevdiğini biliyordum. Seviyordu. Nedensiz. Gel de köpeği anla. Ama bir tuhaflık vardı bu işte. Kız kardeşim de onu beslerdi ama Tuvia ondan nefret ediyordu.

Sabahları, okula gittiğimde, benimle gelmek isterdi ama okulu velveleye vereceğinden korktuğum için onu götürmezdim. Bahçemiz tel örgüyle çevriliydi, bazen eve geldiğimde Tuvia'yı sokağımızdan geçme cesaretini gösteren zavallının tekine havlarken bulurdum. O kadar kendinden geçerdi ki tel örgünün üzerine sıçrardı. Ama beni gördüğü anda erirdi. Hemen yere yatıp kuyruğunu sallar, o gün sokaktan geçip asabını bozan ve zarar görmeden kurtulacak kadar şanslı olan insanları bana anlatmak istermiş gibi havlamaya başlardı. Birkaç kişiyi ısırmıştı ama şikâyetçi olmamışlardı Allah'tan. Babam Tuvia'dan kurtulmak için fırsat kolluyordu zaten.

Sonunda aradığı fırsat geçti eline. Tuvia kız kardeşimi ısırdı, kız kardeşimi hastaneye götürüp dikiş attırmak zorunda kaldılar. Eve döner dönmez babam Tuvia'yı arabaya soktu. Ne yapacağını kestirmem fazla sürmedi, ağlamaya başlayınca annem babama, "Hadi Yehuda, unut gitsin. Çocuğun köpeği. Bak ne kadar üzgün," dedi. Babam bir şey demedi, abimden onunla gelmesini istedi. "Benim de Tuvia'ya ihtiyacım var," dedi annem. "İyi bir bekçi köpeği, hırsızlara karşı." Babam arabaya binmek üzereydi, kalakaldı. "Ne yapacaksın bekçi köpeğini? Bu mahallede hiç hırsızlık vakası oldu mu? Çalınacak bir şeyimiz mi var?" Tuvia'yı nehre attılar ve akıntıda sürüklenişini seyrettiler. Biliyorum, çünkü abim bana anlattı. Kimseye bu konuda bir şey söylemedim, onu götürdükleri günün gecesi dışında da hiç ağlamadım.

Üç gün sonra Tuvia okula geldi. Aşağıda havladığını duydum. Kir içindeydi, iğrenç kokuyordu ama onun dışında her zamanki gibiydi. Geri geldiği için gurur duymuştum onunla. Mickey'nin Tuvia'nın beni aslında sevmediğine dair teorisinin yanlışlığı kanıtlanmıştı. Çünkü benimle kurduğu ilişki sadece beslenmeyle ilgili olsaydı doğru bana gelmezdi. Okula gelmesi de son derece zekiceydi ayrıca. Çünkü bensiz eve gitseydi babam ne yapardı bilmiyorum. Yine de eve geldiğimde babam hemen ondan kurtulmak istedi. Ama annem ona Tuvia'nın dersini aldığını, bundan böyle muhtemelen daha akıllı davranacağım söyledi. Bahçede onu hortumla güzelce yıkadım. Babam bundan böyle Tuvia'nın sürekli bağlı olması gerektiğini, bir vukuat daha olursa ona başka şans tanımayacağını söyledi.

Doğrusunu söylemek gerekirse Tuvia bu olaydan ders almadı. Daha da sapıttı. Her gün okuldan döndüğümde sokaktan geçen birine manyak gibi havlarken buluyordum onu. Bir gün eve geldim ve yoktu, babam da yoktu. Annem sınır polislerinin Tuvia'nın çetin ceviz bir köpek olduğunu duyup eve geldiklerini ve ona talip olduklarını, bundan böyle sınırı aşmaya çalışan teröristlerin başına bela kesileceğini söyledi. İnanmış gibi yaptım. O gece babam arabasıyla eve döndüğünde annem babamın kulağına bir şeyler fısıldadı, babam başını salladı. Bu kez yüz kilometre yol katedip geri dönmeyeceğinden emin olmak için Gedera'ya bırakmışlardı Tuvia'yı. Biliyorum, çünkü abim anlattı. Abim, Tuvia'nın o gün zincirinden kurtulup köpek yakalayıcısını ısırdığını ve onu o yüzden götürdüklerini de söyledi.

Yüz kilometre bayağı bir yoldur, arabayla bile, yürüyerek bin kat daha uzundur, özellikle de adımları insan adımının dörtte biri uzunluğunda olan bir köpek için. Ama Tuvia üç hafta sonra döndü. Okulun kapısında beni bekliyordu. Beni gördüğünde havlamadı bile, o kadar yorgundu, yerinden kalkmadan kuyruğunu salladı. Ona su getirdim, on çanak filan su içti. Babam onu gör-

düğünde gözlerine inanamadı. "Bu bir lanet, bu köpek bir lanet," dedi Tuvia'ya kemik getirmek için mutfağa yönelen anneme. O gece yatağımda yatmasına izin verdim. Benden önce uyudu. Gece boyunca hırladı, rüyasında kafasını bozan herkesi ısırmaya çalıştı.

Sonunda 'başka kimse kalmamış gibi' babaanneme saldırdı. Isırmadı bile kadını. Üzerine sıçrayıp onu yere serdi. Babaannemin başında bir şiş oluştu. Herkes babaanneme kalkması için yardımcı oldu. Ben de. Ama annem beni bir bardak su getirmem için mutfağa yolladı ve mutfaktan döndüğümde babam Tuvia'yı arabaya doğru sürüklüyordu; burnundan soluyordu babam. Bu kez engellemeye çalışmadım bile, annem de bir şey söylemedi. Babam abimden onunla gelmesini istedi yine ama bu kez tüfeğini de getirmesini söyledi. Abim askeriyede aşçıydı aslında ama ona da silah vermişlerdi. Önce anlamadım, babama silaha neden gerek duyduğunu sordum. Babam da bana Tuvia'nın geri gelmesini engellemek için gerek duyduğunu söyledi.

Onu bir çöplüğe götürüp başından vurdular. Abim Tuvia'nın hiçbir şeyin farkında olmadığını söyledi. Keyfi yerindeymiş, ortalığı koklaya koklaya dolanıyormuş. Sonra, pat! Abim bana bunu anlattıktan sonra Tuvia'yı hiç düşünmedim. Ondan önce hiç aklımdan çıkmıyor, nerede olduğunu ve ne yaptığını tahmin etmeye çalışıyordum ama bu kez tahmin edecek bir şey yoktu, bu yüzden de onu hiç düşünmemeye karar verdim.

Altı ay sonra döndü. Okulun bahçesinde beni bekliyordu. Bir bacağı tutmuyordu, sol gözü kapanmıştı, çenesine de felç inmiş gibiydi. Ama beni görünce çok sevindi, hiçbir şey olmamış gibi. Onu eve getirdiğimde babam henüz işten dönmemişti, annem de evde yoktu ama geldiklerinde tek kelime etmediler. Tuvia kaldı. On iki yıl geçti üstünden. Sonunda yaşlılıktan öldü. Ve bir daha kimseyi ısırmadı. Arada sırada evin önünden bir bisikletli geçtiğinde ya da biri gürültü yaptığında saldırı pozisyonuna geçiriyordu, gerisini getirecek güçten yoksundu ama.

MOMBASA'DA AĞIZDAN BİR ÖPÜŞ

Birden gerildim. Bana sakin olmamı söyledi, ortada hiçbir neden yoktu. Benimle evlenecekti, annem ve babam için o kadar önemliyse düğün salonunu da kabul ediyordu. Mesele bu değildi ama. Mesele bütünüyle başka bir yerdeydi - üç yıl önce, Mombasa'da, o ve Lihi askerden sonra oraya gittiklerinde. Sadece ikisi, çünkü o zamanlar erkek arkadaşı olan tip yeni askere gitmişti. Mombasa'da hep aynı yerde kalmışlardı, çoğu Avrupa'dan gelmiş bir sürü gencin takıldığı bir tür konukevinde. Lihi oradan ayrılmayı şiddetle reddetmişti çünkü barakalardan birinde kalan Alman çocuğa âşık olmuştu.

O da pek şikâyetçi değildi orada kalmaktan, sessizliğin tadını çıkarıyordu. O konukevinde uyuşturucu ve hormon patlaması yaşanmasına rağmen kimse ona asılıp taciz etmemişti - yalnız kalmak istediğini fark etmiş olmalıydılar. Onlardan bir gün sonra oraya gelip o eve dönünceye kadar orada kalan Hollandalı hariç. Onun da taciz ettiği pek söylenemezdi, gözlerini dikip bakıyordu sadece. Bu da onu rahatsız etmiyordu. İyi birine benziyordu aslında, biraz hüzünlü ama yakınmayı sevmeyen hüzünlü tiplerden. Mombasa'da kaldıkları üç ay boyunca Hollandalı'nın kimseye tek kelime ettiğine tanık olmamıştı. Bir kez sadece, Mombasa'yı terk

etmeden bir hafta önce, ama o zaman bile o kadar yumuşak bir tavırla konuşmuştu ki sanki hiçbir şey söylememişti.

Hollandalı'ya zamanlamanın doğru olmadığını, erkek arkadaşının askerliğini yaptığını ve birbirlerini liseden beri tanıdıklarını söylemişti. Hollandalı gülümsemekle yetinip her zaman oturduğu yere, barakanın basamaklarına oturmuştu. Bir daha da konuşmamış ama bakmaya devam etmişti. Bir kez daha konuşmuştu aslında, uçağa binip geri dönecekleri gün. Hayatında duyduğu en gülünç lafı etmişti. Dünyadaki her iki insanın arasında bir öpüş olduğuna dair. Asıl söylemek istediği üç aydan beri onu seyredip o öpüşü düşündüğüydü; tadı, süresi, duygusu. Tamam, artık dönüyordu ve bir erkek arkadaşı vardı, anlıyordu ama yine de istiyordu o öpüşü, kabul eder miydi? Çok gülünçtü, konuşma biçimi filan, kafa karıştırıcıydı çünkü İngilizcesi pek iyi değildi ya da konuşmayı pek beceremiyordu. Peki, demişti. Ve öpüşmüşlerdi. Hollandalı o öpüşle yetinmiş, o da Lihi'yle birlikte İsrail'e dönmüştü.

Erkek arkadaşı üniforması ve askeri aracıyla havalimanında bekliyordu. Birlikte yaşamaya, seks hayatlarını biraz renklendirmek için yeni şeyler denemeye başlamışlardı; birbirlerini yatağa bağlayıp üzerlerine süt damlatmak gibi, bir keresinde anal seks bile denemişlerdi ama çok canı yanmıştı. Sonra ayrılmışlardı. Okula başladığında benimle tanışmıştı. Şimdi de evlenmek üzereydik. Evlilikle bir sorunu yoktu dediğine göre.

Nerede ve ne zaman evleneceğimizi benim seçebileceğimi söyledi, onun için fark etmiyordu. Mesele bu değil. O Hollandalı tip de değil, kıskanacak bir şey yok ortada. Çocuk muhtemelen aşırı uyuşturucudan ölmüştü ya da kör kütük sarhoş, Amsterdam kaldırımlarından birinde sızmış yatıyordu, belki de üniversiteye gidip bir konuda yüksek lisans filan yapmıştı, ki bence diğer olasılıklardan daha kötüydü bu. Her neyse, onunla ilgisi yok ama Mombasa'da geçirdikleri zamanla ilgisi var. Birinin üç ay boyunca karşına geçip seni seyretmesi ile, bir öpüşü hayal ederek.

ADAMIM

Abigail ayrılmak istediğini söylediğinde donup kaldım. Taksi evinin önüne yanaşmıştı, arabadan inip kaldırımda durdu ve içeri gelmemi istemediğini, bunun nedenlerini tartışmayı da arzulamadığını, hatta bir daha benden haber almak bile istemediğini söyledi. Benden yeni yıl ya da doğum günü kartı almak da istemiyordu. Sonra taksinin kapısını öyle bir çarptı ki taksici başını pencereden çıkarıp ona küfretti. Ben arka koltukta kalakaldım. Kavga filan etmiş olsaydık hazırlıklı olabilirdim ama harika bir gece geçirmiştik. Film o kadar iyi sayılmazdı gerçi ama onun dışında her şey dört dörtlüktü. Sonra o monolog gelmişti, durup dururken, sonra kapıyı çarpmıştı ve pat! Birlikte geçirdiğimiz altı ay bir anda yok olup gitmişti. "Şimdi ne olacak?" diye sordu taksici dikiz aynasından bana bakarak. "Seni evine bırakmamı ister misin? Evin varsa tabii ki. Ailenin evine? Arkadaşına? Bir masaj salonuna? Patron sensin, kral sensin." Bilmiyordum ne halt yiyeceğimi. Bütün bildiğim adil olmadığıydı. Ayrıldıktan sonra, bir daha, yakınlaştığım kadınlara Ronit'in canımı yaktığı gibi canımı yakma fırsatı tanımamaya yemin etmiştim. Ama sonra Abigail girmişti hayatıma ve her şey o kadar iyi gidiyordu ki, hak etmemiştim bunu. "Haklısın," dedi taksici. "Arabanın içi bu

kadar rahatken bir yere gitmenin âlemi yok. Bana göre hava hoş. Taksimetre çalışıyor." İşte o zaman telsizden adresi duyurdular. "Masada Sokağı Dokuz Numara. Yakınında biri var mı?" O adresi daha önce duymuştum, biri tırnaklarıyla kazımışçasına hafızamda yer etmişti.

Ronit'ten de takside ayrılmıştık, onu havalimanına götüren takside. Aramızda her şeyin bittiğini söylemişti, gerçekten de bir daha ondan haber almadım. O zaman da taksinin arka koltuğunda kalakalmıştım. Taksici susmak bilmemişti, ben söylediklerinin tek kelimesini bile duymamıştım. Ama telsizdeki o rahatsız edici adresi gayet iyi hatırlıyorum. "Masada Sokağı Dokuz Numara. Yakınında biri var mı?" Ve şimdi yine, tesadüf de olabilirdi. Taksiciye beni o adrese götürmesini söyledim, o adresin ne anlama geldiğini öğrenmek zorundaydım. Evin önüne yanaştığımızda başka bir taksinin uzaklaştığını fark ettim, arka koltukta küçük bir kafa gördüm, bir çocuk ya da bebek kafası. Taksiciye ücretini ödeyip indim.

Müstakil bir evdi. Bahçe kapısını açıp ön kapıya doğru yürüdüm. Zili çaldım. Hayli tuhaf bir durumdu, biri kapıyı açsa ne yapardım ya de ne derdim bilmiyorum. O saatte orada olmam için bir neden yoktu. Ama o kadar öfkeliydim ki umurumda bile değildi. Zili bir kez daha çaldım, uzun, sonra kapıyı yumrukladım, askerde kapı kapı arama yaptığımızda yumrukladığımız gibi, kimse kapıya gelmedi ama. Kafamda Abigail ve Ronit ile ilgili düşüncelerle daha önce yaşadığım bütün diğer ayrılıklara dair düşünceler birbirine karışmaya başlamış, her şey üst üste yığılmıştı. Kimsenin kapıyı açmadığı o ev sinirime dokunuyordu. İçeri bakabileceğim bir pencere arayışıyla evin etrafında dolandım. Penceresi yoktu evin, bir arka kapı vardı sadece, çoğu cam. İçeri bakmaya çalıştım, karanlıktı içerisi. Bir süre baktım ama gözlerim karanlığa bir türlü alışmadı. Ben baktıkça içerisi daha da kararıyordu sanki. İnanılır gibi değildi gerçekten. Birden be-

denimi terk etmiş gibi hissettim kendimi - eğilip yerden bir taş aldım, taşı tişörtüme sardıktan sonra kapının camını kırdım.

Kendimi kesmemeye özen göstererek uzanıp kapıyı içeriden açtım. Elektrik düğmesini aradım, bulup açtığımda sarı ve loş bir ışıkla karşılaştım. Kocaman odaya tek bir ampul. Başka türlü tarif edilemezdi mekân zaten; kocaman bir oda. Tek bir eşya bile yoktu içeride, bomboştu ama duvarlardan birinde kadın fotoğrafları vardı. Bazıları çerçevelenip asılmıştı, bazıları duvara bantlanmıştı. O fotoğraflardaki kadınların hepsini tanıyordum; Dalya, askerdeyken birlikte olduğum kız; Danielle, lisedeki kız arkadaşım; Stephanie, bizim kibutzdaki gönüllü kız ve Ronit. Hepsi oradaydı. Duvarın sol üst köşesinde de Abigail'in gülümseyen bir fotoğrafı vardı, ince altın çerçeveli. Işığı söndürüp köşeye yığıldım, tir tir titriyordum. Orada oturan adamı tanımıyor, bunu bana neden yaptığını ve nasıl yaptığını bilmiyordum. Ama birden her şey yerli yerine oturmuştu, bütün o ani ayrılmalar, güverteden aniden atlamalar - Danielle, Abigail, Ronit. Bizimle ilgisi yoktu, onun yüzündendi hep.

O eve gelinceye kadar aradan ne kadar zaman geçtiğini bilmiyorum. Önce taksinin uzaklaştığını duydum, sonra ön kapıda anahtarın sesini. Işık yandı ve karşımdaydı, gülümsedi bana orospu çocuğu, öylece bakıp gülümsedi. Kısa boyluydu, çocuk gibi, iri gözlü, kirpiksiz. Renkli, plastik bir torba vardı elinde. Köşemden kalktığımda tuhaf bir kahkaha attı, suçüstü yakalanmış gibi. Sonra bana oraya nasıl geldiğimi sordu. "Demek o da seni terk etti, öyle mi?" dedi yanma gittiğimde. "Boş ver," dedi sonra, "Her zaman yeni biri vardır." Ona cevap vereceğime taş parçasını başına indirdim, yere yığıldığında da vurmaya devam ettim. Başka birini istemiyordum, Abigail'i istiyordum, gülmeyi kesmesini istiyordum. Ve ben taşı kafasına indirirken o, "Ne yapıyorsun?" diye inledi. "Ne yapıyorsun, ne yapıyorsun, ben senin adamınım, adamınım." Sonra sesi kesildi. Bittiğinde kustum. Kustuk-

tan sonra hafiflemiş hissettim kendimi; askerde yaralı taşırken sedyeyi taşıma sırası başkasına geldiğinde nasıl hafiflersen öyle, hayatında kendini hissetmediğin kadar hafif. Bir çocuk kadar. Birden hissettiğim bütün nefret, suçluluk duygusu ve korku kayboldu.

Evin arka tarafında ormanlık bir arazi vardı, oraya taşıdım onu. Kanlı taşı ve tişörtü bahçeye gömdüm. Sonraki haftalarda gazeteleri, televizyon haberlerini ve kayıp ilanlarını takip ettim; ona dair tek bir habere rastlamadım. Abigail mesajlarıma yanıt vermedi, iş arkadaşlarımdan biri onu çarşıda uzun boylu sarışın bir tiple gördüğünü söyledi. Yaraladı beni bunu duymak ama elimden bir şey gelmezdi, bitmişti. Bir süre sonra Mia ile çıkmaya başladım. Her şey o kadar güzel gidiyordu ki. Onunla kızlarla genellikle olduğumun aksine çok açıktım, kendimi korumaya çalışmıyordum. Bazen geceleri rüyama cüce giriyordu, onu ormana taşıdığımı görüyordum yine, sonra panik içinde uyanıp korkmak için hiçbir neden olmadığını telkin ediyordum kendime, sonsuza dek gitmişti artık lanet cüce. Sonra Mia'ya sarılıp uykuya dönüyordum.

Mia ile takside ayrıldık. Duygusuz olduğumu söyledi, bazen deli gibi acı çektiği halde farkına varmadığımı, ben iyi vakit geçirdiğim için onun da iyi vakit geçirdiğini sandığımı. İlişkimiz uzunca bir süredir iyi gitmediği halde ben bunun farkına varmamıştım. Sonra ağlamaya başladı. Onu kollarıma almayı denedim ama kendini geri çekip onu seviyorsam gitmesine izin vereceğimi söyledi. Peşinden gidip ısrar edip etmeme konusunda kararsız kaldım. Taksinin telsiz radyosunda bir adres okundu. "Adler Caddesi Dört Numara." Taksiciden beni o adrese götürmesini istedim. Vardığımızda bir taksi bekliyordu kapının önünde. Bir çift bindi taksiye, ben yaşlarda, belki biraz daha genç. Taksi şoförü bir şey söyledi, ikisi de güldü. Yürümeye başladım, Masada Sokağı dokuz numaraya. Ormanda cücenin cesedini aradım, orada

değildi. Tek bulduğum paslı bir çubuk oldu. Çubuğu yerden alıp eve doğru yürümeye başladım.

Ev aynı görünüyordu, karanlık, arka kapının camı hâlâ kırık. Kendimi kesmemeye özen göstererek uzanıp kapıyı açtım. Elektrik düğmesini bulup ışığı açtım. Duvardaki fotoğraflar dışında oda boştu hâlâ, yerde cücenin çirkin plastik torbası ve yapışkan kan lekesi vardı. Fotoğrafları inceledim. Hepsi oradaydı, aynı sırayla. Fotoğrafları inceledikten sonra plastik torbayı açıp içine baktım. Bir miktar para, süresi geçmiş bir otobüs abonmanı, bir gözlük kutusu ve Mia'nın bir fotoğrafı vardı torbanın içinde. Fotoğrafta Mia saçını tepesine toplamıştı, biraz yalnız görünüyordu. Birden cücenin ölmeden önce bana ne söylemeye çalıştığını anladım, her zaman başka biri olacağına dair. Abigail'in beni terk ettiği gece hayal etmeye çalıştım onu, her nereye gittiyse oraya giderken. Nasıl yaptığına kafam basmıyordu ama Mia ile tanışmamı sağlamak için fotoğrafı alıp geri dönmüştü. Ama bir kez daha yüzüme gözüme bulaştırmıştım her şeyi. Başka biri olmayacaktı artık, bunu biliyordum. Çünkü adamım ölmüştü. Kendi ellerimle öldürmüştüm onu.

GÜNDE BİR İYİLİK

Uzi ve Omer için

San Diego'da hastaneye götürürken arka döşemeye kanını akıtan yaşlı zenci vardı, sonra Avihay'ın çirkin tişörtünü verdiği Oregon'daki şişman evsiz kadın -ona telsiz operatörlüğü kursunu bitirdiğinde hediye edilen ve üzerinde Muhabere Birliği'nin amblemi bulunan tişört- sonra Vegas'ta iki gözü iki çeşme ağlayan çocuk vardı, her şeyini kaybetmişti ve otobüs biletine ihtiyacı vardı, Avihay önce numara yaptığını söyleyip ona bir şey vermek istememişti. Sonra, Atlanta'da, süt satın almak için durduğumuz gözü iltihaplı kedi vardı. Çok şey vardı, hepsini hatırlamıyorum, çoğu öyle büyütülecek türden şeyler değildi zaten, küçük şeyler, bir otostopçuyu almak ya da yaşlı bir garson kadına yüklü bir bahşiş bırakmak gibi. Günde bir iyilik. Avihay karmamız için iyi olduğunu söylüyordu, bizim gibi Amerika'yı bir ucundan ötekine katedenler için gerçekten gerekliydi iyi karma. Amerika'nın Güney Amerika gibi tehlikeli bir cangıl ya da Hindistan'ın ortasında bir cüzzamlı kolonisi olduğunu söylemeye çalışmıyorum ama yine de gerekliydi.

Philadelphia'ya yolculuğumuzun bitimine bir saniye kala vardık. Philadelphia'dan New Jersey'e gitmeyi planlıyorduk.

Avihay'ın orada bir arkadaşı vardı, arabayı satmamıza yardımcı olacağına dair söz vermişti. Oradan ben New York'a geçip eve dönecektim. Avihay New York'ta iş bulup birkaç ay daha kalmayı planlıyordu. Amerika yolculuğumuz harikulade geçmişti, umduğumuzdan bile daha güzel. Reno'da kayak, Florida'da timsahlar, daha neler neler, hepsi adam başı dört bin dolara. Arada sırada tasarruf etmeye çalışmakla birlikte bizim için önemli olduğunu hissettiğimiz şeylerde kesenin ağzını açmaktan hiç çekinmemiştik. Philadelphia'da Avihay beni New Jersey'deki arkadaşının görmeye değer dediği son derece sıkıcı bir ulusal tarih müzesine sürükledi. Oradan da harika bir açık büfesi olan bir Çin lokantasına gittik, altı dolar doksan dokuz sente yiyebildiğin kadar.

"Hey, arabanızı buraya bırakmayın," diye bağırdı uyuşturucunun tükettiği sıska zenci. Kaldırımdan kalkıp bize doğru geldi. "Karşı kaldırıma park edin yoksa göz açıp kapayıncaya kadar lastiklerine varıncaya dek bütün parçalarını çalarlar. İyi ki çok geç olmadan gördüm sizi." Teşekkür edip arabaya doğru yürümeye başladım ama Avihay bana beklememi söyledi, sıska zenci palavra sıkıyordu. Durduğumda zencinin kafası bozuldu, konuştuğumuz garip dilin de bunda etkisi vardı kuşkusuz. Bir kez daha arabayı karşı kaldırıma park etmezsek başımıza iş alacağımızı, bize iyi bir öğüt verdiğini ve böyle bir öğüdün en az beş dolar edeceğini söyledi. Arabamızı bıraktığımız gibi bulmamızı sağlayacak biri için beş dolarcık. Bir savaş gazisi için beş dolar, Allah sizden razı olsun. Ben bir an önce oradan gitmek istiyordum çünkü martavalına inanarak kendimi küçük düşürmüştüm ama Avihay onunla konuşmaya başladı. "Karnın mı aç?" diye sordu zenciye. "Gel bizle ye öyleyse." Eroinmanlara bir iğne daha çakmaları için para vermeme gibi bir prensibimiz vardı. Avihay elini zencinin omzuna koyup onu lokantaya doğru götürmeye çalıştı. "Çin mutfağından nefret ederim," dedi zenci geri çekilerek. "Hadi kardeşlerim, atın bana bir beşlik. Arabanızı kurtardım. Acımasız

olmayın, bugün benim doğum günüm. Doğum günümde iyi bir ziyafet çekmek istiyorum kendime." "Doğum günün kutlu olsun," dedi Avihay gülümseyerek, her zamanki sabrıyla, "doğum günleri mutlaka kutlanmalı. Canın ne yemek istiyorsa söyle, ısmarlayalım." "Şey istiyor, şey, şey, şey," dedi zenci yerinde sallanarak, "hadi, atın bir beşlik. Lütfen, böyle yapmayın, yemek istediğim yer çok uzak." "Sorun değil," dedim, "arabamız var, birlikte gideriz." "Bana inanmıyorsunuz, değil mi?" diye devam etti zenci. "Yalan söylediğimi düşünüyorsunuz. Hiç hoş değil bu yaptığınız. Arabanızı kurtardıktan sonra bana böyle davranmanız hiç hoş değil. Doğum gününde yapılmaz bu insana. Kötüsünüz, kötü, kötü. Merhametsiz." Birden, durup dururken, ağlamaya başladı. İkimiz de ağlayan sıska zencinin yanında kalakaldık. Avihay bana başını salladı ama ona rağmen cüzdanımdan bir onluk çıkardım. "İşte, al," dedim. Sonra, "Üzgünüz," diye ekledim, neden üzgün olduğumuzu bilmeksizin. Ama paraya elini sürmedi zenci, ağlamaya devam etti, sürekli ona yalancı muamelesi yaptığımızı ve merhamet duygusundan yoksun olduğumuzu, bir savaş gazisine bu şekilde davranılmayacağını söylüyordu. Parayı cebine sokmaya çalıştım ama yanma yaklaşmama izin vermedi, geri geri yürümeye başladı. Sonra küçük adımlarla koşmaya başladı; bir yandan küfrediyor, bir yandan da ağlıyordu.

Çin lokantasında yedikten sonra Özgürlük Çanı'nı görmeye gittik, Amerika'nın en önemli tarihi mekânlarından biriydi sözüm ona. Üç saat kuyrukta bekledikten sonra içeri girdik ve bize Amerikalılar bağımsızlıklarını ilan ettiklerinde ünlü birinin çaldığı çirkin bir çan gösterdiler. O gece, motelde, kalan paramızı saydık. Arabayı satınca elimize geçeceğini umduğumuz üç bin dolarla birlikte beş bin doları buluyordu. Avihay'a isterse bütün paranın onda kalabileceğini, benim payımı eve döndükten sonra verebileceğini söyledim. "Önce arabayı satalım, sonra bakarız," dedi Avihay. O odada kalıp bir bilimkurgu dizisine takıldı, ben

kahve almak için motelin karşısındaki kafeye gittim. Kafeden çıktığımda devasa bir dolunay duruyordu tepemde. Devasaydı gerçekten. "Büyük, değil mi?" dedi kafenin basamaklarına oturmuş sıska, gözleri kan çanağına dönmüş Porto Riko'lu tip. Ona kısa gelen ve üzerinde Madonna'nın resmi bulanan bir tişört giymişti. Kolları iğne izleriyle delik deşikti. "Devasa," dedim. "Bu kadar büyüğünü görmemiştim." "Dünyanın en büyük ayı," dedi sıska tip ayağa kalkmaya çalışarak. "Satın almak ister misin? Senin için yirmi dolar." "On," dedim bir onluk çıkarıp uzatarak. "Tamam," dedi çürük dişlerini sergileyen bir gülümsemeyle. "On olsun, iyi birine benziyorsun."

ŞRİKİ

Reuven Şriki ile tanışın. Olağanüstü bir tip. Gerçekten inanılmaz. Çoğumuzun düşlemeye bile cesaret edemediği düşleri gerçekleştiren bir adam. Para içinde yüzüyor Şriki ama bunun önemi yok. Bir de sevgilisi var, en şık moda dergilerine çıplak pozlar veren Fransız bir manken. Onun fotoğraflarına otuzbir çekmemişsen dergi eline geçmediği içindir ama Şriki'yi adamımız kılan bu da değil. Şriki'nin özelliği, parayı bulan diğerlerinden farklı olarak, sizden benden daha zeki, daha yakışıklı, daha kurnaz, hatta daha şanslı olmaması. Şriki'nin sizden ya da benden hiç mi hiç farkı yok - hiçbir açıdan. İnsanı kıskançlıktan çatlatan da bu zaten - bizden hiçbir farkı olmayan biri buralara nasıl gelir? Bunun zamanlamayla, doğru zamanda doğru yerde olmakla ilgisi olduğunu söyleyemeye kalkışan biri düpedüz saçmalamış olur. Şriki'nin sırrı çok daha basit; başarısının sırrı, sıradanlığını götürebileceği son noktaya kadar götürmesinde. İnkâr edip utanacağına, ben buyum, yapacak bir şey yok, dedi Şriki kendine. Olduğundan farklı görünmeye çalışmadı, kendini hayatın akışına bıraktı, *tranquil*. Sıradan şeyler icat etti, altını çiziyorum, sıradan. Dâhiyane değil, sıradan, insanlığa lazım olan da bu zaten. Dâhiyane buluşlar

dâhiler için yararlı olabilir ama kaç dâhi var ki şu dünyada? Öte yandan, sıradan buluşlar herkesin işini kolaylaştırır.

Bir gün Şriki salonda oturmuş biber doldurulmuş zeytin yiyordu. Doldurulmuş zeytinler onu yeterince tatmin etmedi. Zeytinin kendisini biberden çok daha lezzetli bulmuştu, yine de biberi sert ve acı çekirdeğe yeğlerdi. İşte ilk buluşu böyle geldi ona -onun ve bizim hayatımızı değiştirecek olan buluşlar zincirinin ilk halkası- zeytin doldurulmuş zeytin; bu kadar basit, çekirdeksiz bir zeytin, başka bir zeytinle doldurulmuş. Zaman aldı fikrin tutması ama tutuş o tutuş, çenesini kurbanının bileğine kenetlemiş pitbul misali. Zeytin doldurulmuş zeytinden sonra avokado doldurulmuş avokado geldi ve sonra, ey büyük Allahım, kayısı doldurulmuş kayısı. Altı yıldan kısa bir süre zarfında çekirdek sözcüğü anlamını yitirdi. Ve Şriki, tabii ki, milyoner oldu. Yemek işinde parsayı topladıktan sonra emlak işine girdi Şriki, o alanda da özel bir görüşü yoktu. Pahalı semtlerde emlak satın alıyor, değeri bir-iki yıl içinde artıyordu. Şriki'nin serveti giderek büyüdü ve bütün sektörlere yatırım yapmaya başladı, yüksek teknoloji hariç, sözcüklerle ifade edemeyeceği kadar ilkel nedenlerden ötürü tahammülü yoktu o sektöre.

Para, her sıradan insan gibi, Şriki'yi de değiştirdi. Daha küstah, daha merhametli, daha tombul, daha güleç oldu; kısaca her şeyden biraz daha fazla. İnsanlar ona tapmıyor ama ondan hoşlanıyordu, ki az şey değildir. Bir keresinde, biraz kişisel bir televizyon söyleşisinin ortasında sunucu insanların ona öykündüğünü düşünüp düşünmediğini sordu. "Öykünmelerine gerek yok," dedi Şriki hafif bir gülümsemeyle, "onlar zaten benim gibi," ve müthiş bir alkış yankılandı stüdyoya program yapımcılarının özellikle bu tür samimi cevaplar için satın aldığı elektronik cihazdan.

Şriki'yi özel havuzunun kenarındaki şezlongda oturmuş elindeki pide parçasını humus tabağında gezdirirken tahayyül edin,

kıvrımlı sevgilisi deniz yatağının üzerinde çıplak güneşlenirken taze sıkılmış portakal suyundan bir yudum alıyor. Onun yerinde olduğunuzu düşünün, portakal suyunu yudumlayıp çıplak Fransız hatuna birkaç tatlı söz söylüyorsunuz. Ani bir geçiş, tamam mı? Şimdi de Şriki'nin sizin yerinizde olduğunu düşün, tam olduğunuz yerde, bu öyküyü okurken, kendinizi onun malikânesinde hayal edin, onun yerine siz oturuyorsunuz havuz kenarındaki şezlongda ve zum! Yine aynı yerdesiniz, öyküyü okuyorsunuz ve o orada. Sapına kadar sıradan ya da sevgilisinin bayılarak söylediği gibi, *tranquil-tranquil*; ağzına bir zeytin daha atıyor ve çekirdeğini tükürmüyor, çünkü yok.

SIFIRIN YÜZDE SEKİZİ

Neredeyse yarım saatten beridir kapının girişinde onları bekliyordu Benny Emlak. Geldiklerinde canı hiç sıkılmamış gibi davranmaya çalıştı. "Tamamen onun suçu," dedi Buçi kıs kıs gülerek, sonra samimi ve sağlam bir el sıkışı için elini uzattı. "Buçi'ye inanma," diye uyardı Benny'yi peroksit sarışın. Adamından en az on beş yıl daha genç gösteriyordu. "Buraya geleli epey oldu ama park yeri bulamadık." Benny Emlak tilki gibi gülümsedi kadına, onun ve Buçi'nin neden geç kaldıkları çok umurundaymış gibi. Mobilyalı daireyi gösterdi onlara, yüksek tavanı ve neredeyse deniz manzaralı mutfak penceresiyle. Evin diğer yarısını bile görmeden Buçi çek defterini çıkardı, bir yıllığını peşin ödemeye hazırdı ama biraz indirim istiyordu, kazıklanıyormuş duygusuna kapılmamak için. Benny Emlak ev sahibinin yurtdışında yaşadığını ve kendisine indirim yapma yetkisi vermediğini söyledi. Buçi ısrar etti, küçük bir indirim. "Bana sorarsan," dedi, "sen kendi komisyonundan küçük bir fedakârlık yapabilirsin. Yüzde kaç alıyorsun?" "Sekiz," dedi Benny Emlak; bir an duraksadıktan sonra yalan söyleme riskine girmemeyi seçmişti. "Yine de elinde beş kalacak," dedi Buçi ve çeki imzaladı. Benny'nin çeki almak için elini uzatmadığını görünce şöyle dedi: "Meseleye bir de bu

açıdan bakmaya çalış, emlak pazarı dibe vurmuş, bir şeyin yüzde beşi hiçbir şeyin yüzde sekizinden iyidir."

Buçi ya da çekin üzerindeki ada bakılırsa Tuvia Minster, peroksit sarışının yarın sabah erken bir saatte yedek anahtarı almaya geleceğini söyledi. Benny Emlak en geç on bire kadar gelmesi gerektiğini söyledi, on birde randevusu vardı. Ertesi sabah peroksit sarışın gelmedi. Saat on biri yirmi geçiyordu ve Benny gitmesi gerektiği halde onu bekliyordu. Çekmeceden çeki çıkardı. Çekin üzerinde iş yerinin telefon numarası da vardı ama Buçi'yle yorucu bir konuşma daha yapmak istemediği için ev numarasını aramayı yeğledi. Kadın telefona cevap verinceye kadar adını bilmediği aklına gelmedi, bu yüzden de "Bayan Minster," diye hitap etti. Kadın telefonda daha az aptal bir izlenim uyandırıyordu ama yine de arayanın kim olduğunu ve sabah gelmek üzere sözleştiğini bir türlü hatırlayamadı. Benny Emlak sinirlenmemeye çalıştı, yumuşak bir sesle hatırlattı, bir çocukla konuşur gibi, bir gün önce kocasıyla birlikte gelip evin kira sözleşmesini imzalamışlardı. Hattın öbür ucundan ses gelmedi, sonunda kendisini tarif etmesini istediğinde Benny yediği haltın farkına vardı. "Hay Allah," dedi, "yanlış numara çevirmiş olmalıyım. Kocanızın adı ne demiştiniz? Yanlış işte. Nisim ve Dalya çiftini aramıştım. 411'in oyununa gelmişim, bilinmeyen numaralar. Özür dilerim. İyi günler." Kadına bir şey deme fırsatı tanımadan kapattı telefonu. On beş dakika sonra Peroksit girdi bürodan içeri, mahmur, henüz yıkanmamış bir yüzle. "Affedersin," dedi esneyerek. "Taksi bulmak yarım saatimi aldı."

Ertesi sabah büroya geldiğinde kaldırımda bir kadın bekliyordu. Kırk yaşlarındaydı, giyimi ve kokusuna dair bir şey Benny'ye oralardan olmadığını söylüyordu, bu yüzden ona İngilizce hitap etti. İki ya da üç yatak odalı bir daire arıyordu. Satın almayı yeğlerdi ama kiralık da olabilirdi, yeter ki hemen taşınabilsin. Benny Emlak elinde birkaç satılık daire bulunduğunu, emlak pazarı

krizde olduğu için fiyatların da çok uygun olduğunu söyledi. Sonra kadına kendisini nasıl bulduğunu sordu. Kadın Altın Rehber'e baktığını söyledi. "Adınız Benny, değil mi?" "Hayır," dedi Benny - Benny işi bırakalı çok olduğunu ama şirketin şöhretini korumak için adını değiştirmediğini anlattı kadına. "Adım Michael," dedi gülümseyerek. "Doğrusunu söylemek gerekirse iş başındayken ben bile bazen unutuyorum." "Ben, Leah," diye gülümsedi kadın. "Leah Minster. Dün telefonda konuştuk."

"Çok can sıkıcı," dedi Leah Minster birden, durup dururken. İlk daireyi fazla karanlık bulmuştu, şimdi ikinci daireyi geziyorlardı. Benny Emlak aptalı oynadı, daireden söz ettiğini sanmış gibi yapıp birkaç küçük değişiklikle çok hoş bir yere çevrilebileceğini söyledi. "Siz telefon ettikten sonra," dedi Leah Minster yanıtını duymazdan gelerek, "onunla konuşmaya çalıştım. Önce inkâr yolunu seçti, sonra yoruldu ve itiraf etti. Daire aramamın nedeni bu. Onu terk ediyorum." Benny Emlak hiçbir şey söylemeden daireyi gezdirmeyi sürdürdü, onu ilgilendirmezdi, su testisi su yolunda kırılırdı. "Genç mi?" diye sordu Leah Minster. Benny başını salladı ve "Sizin kadar güzel değil," dedi. "Bir müşterim için böyle bir şey söylemek istemem ama geri zekâlının teki," diye de ekledi.

Üçüncü daire daha aydınlıktı. Yatak odasının penceresinden parkın manzarasını gösterirken kadının ona yakınlaştığını hissetti, dokunmadan yakınlaşabildiği kadar. Daireyi beğenmekle birlikte bir tane daha görmek istiyordu. Arabada Benny'ye Peroksit'le ilgili bir soru sordu ve Benny elinden geldiğince müphem bir biçimde kadını kötülemeye çalıştı. Hoşnut değildi yaptığından ama sürdürdü çünkü kadının hoşuna gidiyordu. Konuşmayı kestiklerinde bir gerilim oluyordu arabanın içinde, özellikle trafik lambalarında; söyleyecek bir şey gelmiyordu aklına, şöyle gerilimi yok edecek, küçük bir hikâye. Gözlerini trafik ışığına dikip beklemekten başka bir şey gelmiyordu elinden. Bir kavşakta ışık yeşile döndüğü halde önündeki Mercedes hareket etmedi.

Benny Emlak iki kez klakson öttürüp pencereden adama küfretti. Mercedes'in şoförü oralı olmayınca fırladı arabadan. Kavga edecek kimse yoktu ama, çünkü önce uyuyakaldığını sandığı şoför Benny onu dürtünce uyanmadı. Sonra ambulans geldi ve adamın kalp krizi geçirdiği söylendi. Arabayı ve adamın ceplerini araştırdılar, kimlik bulamadılar. Benny adsız adama küfrettiği için suçlu hissetti kendini biraz, Peroksit hakkında ettiği laflar için de, gerçi birinin ötekisiyle ilgisi yoktu.

Leah Minster arabada yanında oturuyordu, solgundu. Onu büroya götürüp iki kahve yaptı. "Doğrusunu istersen ona bir şey söylemedim," dedi Leah kahveden bir yudum alarak. "O kadın hakkında gerçeği öğrenmek için sana yalan söyledim. Özür dilerim ama bilmek zorundaydım." Benny Emlak gülümseyip aslında hiç önemi olmadığını söyledi, alt tarafı birkaç apartman dairesi gezmişler, adamın tekinin ölümüne tanık olmuşlardı, bu deneyimden öğrenilecek bir şey varsa o da Allah'a şükür ikisinin de hayatta olduğuydu belki ya da öyle bir şey. Kadın kahvesini bitirdi, bir kez daha özür diledi ve gitti. Michael'ın fincanının dibinde birkaç yudum kahve kalmıştı, büroda etrafına bakındı; ana caddeye bakan ve küçük bir penceresi olan iki metreye üç metre bir kutu. Birden oda o kadar küçük ve şeffaf göründü ki gözüne. Bir milyon yıl önce bar-mitzva'sında ona hediye edilen karınca kolonisi gibi. İki saat önce kadına Benny adını şirketin şöhretini korumak için değiştirmediğini söylediğinde palavra sıkmıştı. İnsanların ona Benny diye hitap etmesi sinirine dokunuyordu son zamanlarda.

AİLENİN GURURU

Ehud Guznik ilk dönem sonunda sınıfın en uzun boylu öğrencisiydi, belki de bütün okulun. Ayrıca yeni bir yarış bisikleti, gözleri sabahtan öğlene kadar sigorta hastanesinde beklemiş ihtiyarların gözlerini çağrıştıran tüylü bir köpeği, onunla aynı sınıfta olan ve ağzından öptürmese de henüz çıkmamış göğüslerini elleten bir kız arkadaşı ve coğrafya hariç (o da öğretmenin kancıklığı yüzünden) bütün dersleri pekiyi olan bir karnesi vardı. Özetle, hayatından memnundu Ehud. Ailesi de onunla gurur duyuyordu. Onlarla karşılaşıp olağanüstü oğulları hakkında küçük bir anekdot dinlememek olası değildi. Ve insanlar, her zaman yaptıkları gibi, sıkıntı ve gerçek hayranlık duygusunun karışımıyla başlarını sallayıp, "Harikulade, Bayan Guznik, gerçekten harikulade," derdi.

Ama asıl önemli olan insanların yüzüne karşı söyledikleri değil, arkandan ne dedikleridir. İnsanların Max ve Felicia Guznik'in arkalarından dedikleri ilk şey küçülmekte olduklarıydı. Bir kış içinde kelle başına en az on beş santim kısalmışlardı sanki. Bayan Guznik, ki bir zamanlar heybetli bir kadın olarak telakki edilirdi, şimdi bakkalın mısır gevreği rafına ancak ulaşıyordu. Bir zamanlar bir metre seksen santim olan Max gaz pedalına yetişebilmek

için koltuğu alabildiğince öne almıştı. Son derece tatsızdı, üstelik henüz dördüncü sınıfta olduğu halde annesinden bir baş daha uzun olan insan irisi oğullarının yanında her şey daha da belirginleşiyordu.

Her perşembe öğleden sonra Ehud ile babası basketbol oynamak için okulun bahçesine giderdi. Babası Ehud'un büyük bir basketbol potansiyeline sahip olduğunu düşünüyordu, çünkü uzun boylu ve zekiydi. "Tarih boyunca Yahudiler zeki fakat kısa boylu insanlar olarak addedildiler," derdi Ehud'a potaya şut atarken, "ve bazen, gerçek bir toraman doğduğunda çok geçmeden, her nedense, mutlaka çengel atışın ne olduğunu bile asla öğrenemeyecek bir salak olduğu anlaşılırdı." Ama Ehud öğrenebiliyor, oyununu her hafta biraz daha geliştiriyordu. Daha sonra, babası kısalınca, onunla eşit koşullarda oynamaya başladı. "Sen," derdi babası sahadan evlerine dönerken, "bir gün büyük bir basketçi olacaksın, basketbolun Moşe Dayan'ı, göz bandı hariç tabii ki."

Her ne kadar Moşe Dayan'ı basket oynarken görmediyse de babasının övgüleri gururlandırıyordu Ehud'u, ama gurur duymaktan çok, kaygılanıyordu. Annesiyle babasının giderek küçülmeleri kaygılandırıyordu onu. "Belki bütün ailelerde olan bir şeydir," diyordu bazen yüksek sesle, kendini rahatlatmak için. "Önümüzdeki yıl fen bilgisinde öğretecekler belki." Ama için için biliyordu bir şeylerin yolunda gitmediğini. Özellikle, beş ay önce sürekli arkadaşlık teklif ettiğinde kabul eden Netta, annesiyle babasının bebekliğinden beri üç aşağı beş yukarı aynı boyda kaldıklarına dair Tevrat'ın üzerine yemin ettikten sonra. Aslında onlarla bu konuyu konuşmak istiyordu ama hayatta konuşulmaması yeğlenecek şeyler olduğuna dair bir his vardı içinde. Netta'nın, örneğin, yanaklarında hafif bir tüy tabakası vardı, sakal gibi. Ehud farkında değilmiş gibi davranmıştı hep, çünkü onun farkında olmayabileceğini ve öğrenince kendini kötü hissedeceğini düşünüyordu. Annesi ve babasıyla da durum aynıydı belki.

Ya da biliyorlarsa bile, onun farkında olmayışına seviniyorlardı. Hamursuz Bayramı'nın sonuna kadar bu şekilde devam etti. Ehud'un annesiyle babası küçülmeye, o da farkında değilmiş gibi yapmaya devam etti. Aslında Zayde olmasaydı öyle de sürecekti.

Ehud'un köpeği bebekliğinden beri yaşlı insanlara özel bir ilgi duymuştu. Bu yüzden de yaşlılar yurdundaki insanların temiz hava almak için gittikleri King David Parkı'nda gezmeyi severdi en çok. Zayde onların yanında saatlerce oturup hikâyelerini dinlerdi. Ona "Zayde" adını onlar takmıştı, Ehud da bu adı köpeğin asıl adı olan "Jimmy"den daha çok sevmişti. Bütün yaşlıların içinde Zayde'nin gözdesi kasket giyen ve onu sosisle besleyen bir eski tüfekti. Ehud da seviyordu o ihtiyarı, ilk karşılaşmalarında ihtiyar ondan Zayde'yi asla asansöre bindirmeyeceğine dair söz almıştı, teorisine göre köpekler asansörü anlamıyorlardı; bir anda küçük bir odanın içine girdikten sonra kapıların başka bir yere açılması uzamsal algılarına olan güvenlerini sarsıyor, genel olarak aşağılık duygusuna kapılmalarına neden oluyordu. Ehud'a hiç sosis ikram etmemişti ama şekerleme ve altın rengi ambalajlı çikolata paralardan verirdi. İhtiyar ölmüş ya da başka bir düşkünler yurduna taşınmış olmalıydı çünkü parkta görünmüyordu artık. Bazen Zayde havlayıp onu andıran başka bir ihtiyarın peşinden koşuyordu, yanlış adam olduğunu anlayınca da inliyordu biraz, o kadar.

Bir gün, Hamursuz Bayramı'ndan sonra, Ehud eve canı hayli sıkkın döndü ve Zeyda'yı yürüttükten sonra merdiveni çıkmaya üşenip asansöre bindi. Hafif bir suçluluk duygusuna kapıldı 4 düğmesine basarken ama ihtiyar ölmüştü muhtemelen, bu da ona verdiği sözü artık tutmak zorunda olmadığı anlamına geliyordu kesinlikle. Asansörün kapısı açıldığında Zayde başını çıkarıp dışarı baktı, sonra tekrar asansöre bindi, bir an düşündü, sonra bayıldı.

Ehud ve telaşlanan annesiyle babası doğru veterinere gittiler. Veteriner endişe edecek bir şey olmadığını söyleyip onları rahatlattı. Ama sıradan bir veteriner değildi adam. Aslında Güney Amerikalı bir aile hekimi ve jinekologdu; hayatının bir noktasında, kişisel nedenlerden ötürü, hayvanları tedavi etmeye karar vermişti. Doktor, Ehud'un annesiyle babasını görür görmez ender rastlanan ailevi bir hastalıktan mustarip olduklarını anladı. Ehud'un, annesiyle babasının küçülmesi pahasına giderek uzamasına neden olan bir hastalık söz konusuydu. "Basit aritmetik," diye açıkladı veteriner, "çocuğa eklenen her santim annesiyle babasından eksilir." "Peki, bu hastalık," dedi Ehud, "ne zaman biter?" "Ne zaman mı biter?" dedi veteriner üzüntüsünü koyu Arjantin aksanıyla gizlemeye çalışarak. "Ancak anne ve baba ortadan kaybolduktan sonra."

Eve giderken Ehud yol boyunca ağladı, annesiyle babası onu teselli etmeye çalıştılar. Tuhaftı ama onlar korkunç yazgılarından fazla etkilenmemişlerdi. Biraz hoşnut kaldıkları bile söylenebilirdi. "Birçok aile çocukları için her şeylerini feda etmeye can atar," dedi annesi Ehud'a yatağa girdiğinde, "ama bir türlü o fırsatı bulamazlar. Oğlunun babası gibi kısa boylu, aptal ve yeteneksiz büyüdüğüne tanık olup elinden hiçbir şey gelmeyen Bella teyzenin halini bir düşünsene. Bir gün nasıl olsa bu dünyadan göçeceğiz, ne çıkar? Er ya da geç herkes ölür, hem babanla ben ölmeyeceğiz ki, kaybolacağız."

Ehud ertesi gün okula gönülsüz gitti ve din dersinde yine sınıftan atıldı. Beden eğitimi salonunun basamaklarına oturmuş kendine acırken bir şeyi idrak etti; uzadığı her santim annesiyle babasının kısalması pahasına ise, onları kurtarmak için bütün yapması gereken gelişmesini durdurmaktı! Ehud hızla revire gidip hemşireden bu konuda bildiklerini öğrenmek istedi. Hemşirenin ona gösterdiği bütün broşürlerden Ehud gelişmeye karşı ciddi bir savaş vermek istiyorsa bol bol sigara içmesi, az ve dü-

zensiz beslenmesi, daha da az ve tercihen kesik kesik uyuması gerektiği sonucuna vardı.

Saat ondaki kahvaltı molasında sandviçini Şiri'ye verdi; öbür dördüncü sınıf şubesinden tatlı ve tombul bir kızdı Şiri. Ehud yemeklerde mümkün olduğunca az yiyor, başkaları kuşkulanmasın diye tabağındaki eti ve tatlıyı masanın altında hüzünlü bakışlarla bekleyen köpeğine veriyordu. Uyku sorunu kendiliğinden çözülmüştü, çünkü veterinerle görüştükten sonra gördüğü suçluluk dolu korkunç rüyalar onu on dakikadan fazla uyutmuyordu. Geriye sigara meselesi kalıyordu. Günde iki paket, ucuz, filtresiz sigara içiyordu. İki tam paket, bir sigara eksik değil. Gözleri kızarıyor, ağzı zehir gibi oluyordu, ayrıca öksürmeye de başlamıştı, bir ihtiyarın kuru öksürüğü gibi ama bırakmayı bir an bile düşünmedi.

Bir yıl kadar sonra, karnelerin dağıtılacağı gün, sınıfın en uzun öğrencisi değildi artık, Matt Zlotnitski ile Raz Samana'nın boyları onun boyunu geçmişti. Raz aynı zamanda ağzı kötü koktuğu için Ehud'u terk eden Netta ile çıkmaya başlamıştı. Ehud'un o yıl popülaritesi de bir hayli eksildi. Doğruyu söylemek gerekirse öğrenciler kronik öksürüğü sinirlerine dokunduğu için onunla konuşmaz olmuşlardı. Notları düşüyordu ve sporda eskisi kadar başarılı değildi. Sandviçleri yüzünden bir tek Şiri konuşuyordu onunla artık ama daha sonra kişiliği ve başka şeylerden ötürü Ehud'dan gerçekten hoşlanmaya başladı. Saatlerce takılıyor, Netta'yla asla konuşmadığı şeylerden söz ediyorlardı. Ehud'un annesiyle babası on beş santimetrede kaldılar, doktor bunu tıbben onayladıktan sonra Ehud sigarayı bırakmaya bile çalıştı ama bırakamadı. Akupunktur ve hipnoz denedi, ikisinde de sigarayı bırakamama nedeninin kişiliğiyle ilgili olduğunu söylediler ama sigara kokusunu seven Şiri aslında önemi olmadığını söyleyerek onu rahatlattı.

Pazar günleri Ehud annesiyle babasını gömlek cebine koyup bisiklet gezintisine çıkarıyordu. Tombul Zayde'nin yetişebilmesi için ağır ağır çeviriyordu pedalları. Annesiyle babası cebinde tartışmaya başladıklarında birini alıp öbür cebine aktarıyordu. Bir keresinde Şiri bile katıldı onlara, parka gidip gerçek bir piknik yaptılar. Dönüşte, güneşin batışını izlemek için durduklarında Ehud babasının cebinden fısıldadığını duydu. "Öp onu, öp onu." Biraz mahcubiyet vericiydi. Ehud hemen konuyu değiştirip güneşten bahsetmeye başladı, ne kadar sıcaktı, ne kadar büyüktü, böyle şeyler işte, hava kararıncaya kadar. Annesiyle babası cebinde uyuyakalmışlardı. Güneşle ilgili bütün hikâyeleri tüketmişti ve Şiri'nin evine varmak üzereydiler, ona aydan ve yıldızlardan da söz etti, insan üzerindeki etkilerinden ve o hikâyeler de bittiğinde öksürüp çenesini kapattı. Şiri ona, "Öp beni," dedi ve Ehud onu öptü. "Aferin, evlat!" diye fısıldadı babası cebinden. Annesi ona duygusal bir dirsek attı; sonra kadının mutluluktan usulca ağladığını duydu.

SÜRPRİZ YUMURTA

Danny'ye, sevgiyle

Bu, gerçek bir hikâye. Üç ay önce otuz iki yaşlarında bir kadın otobüs durağında gerçekleştirilen intihar saldırısı sonucunda hayatını kaybetti. Sadece o kaybetmedi hayatını, başkaları da kaybetti. Ama bu hikâye ona dair.

İntihar saldırısında ölenler otopsi için Abu-Kabir'deki Adli Tıp Kurumu'na götürülürler. İsrail'in önde gelen şahsiyetleri bu prosedürden rahatsızlık duyduklarını defalarca belirtmiştir; Abu-Kabir'de çalışanlar bile tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyor. Herkes bu saldırılarda ölüm nedenini kuşkuya yer bırakmayacak biçimde biliyor; insan bedeni içinde ne bulacağını bilmediğin bir sürpriz yumurta değil ki - bir yelkenli belki ya da bir yarış arabası veya plastik bir koala. Ne zaman otopsi yapsalar aynı şeyi buluyorlar - küçük metal parçaları, çivi ve muhtelif şarapnel. Sürprizler enderdir. Ama bu otuz iki yaşındaki kadının vakasında başka bir şey buldular. Etine saplanmış şarapnel parçacıklarından başka kadının içinde onlarca tümöre rastladılar, iri tümörlere. Midesinde, karaciğerinde, bağırsaklarında ve özellikle beyninde. Patolog kafatasının içine baktığında ağzından ilk çıkan söz, "Aman Allahım!" oldu, çünkü dehşet vericiydi gerçek-

ten. Beynini doymak bilmez bir karınca sürüsü gibi istila etmiş onlarca tümörle karşılaşmıştı.

Bilimsel bakış işte bu noktada devreye giriyor; bu kadın intihar saldırısı sonucunda ölmüş olmasaydı bir hafta sonra çökecek ve bir ay, bilemedin iki ay içinde kanserden ölecekti zaten. Bu kadar genç bir insanın bu denli ileri bir kanser hastası olup da o güne dek teşhis edilmemesi şaşılacak şeydi. Doktora gitmekten nefret eden biriydi belki ya da çektiği acının ve baş dönmelerinin bir süre sonra kendiliğinden geçecek rutin bir rahatsızlıktan kaynaklandığını düşünmüştü. Her neyse, kocası kadını teşhis etmek için morga gittiğinde, patolog adama söyleyip söylememe konusunda karar vermekte zorlandı. Bir yandan beraberinde bir tür rahatlama duygusu getirecek bir bulguydu - karının zaten öleceğini biliyorsan, "O gün işe gitmemiş olsaydı," ya da "keşke onu arabamla ben bıraksaydım," gibi sorularla kendine işkence etmenin anlamı kalmaz. Öte yandan, bu haber kadının rastlantısal ve korkunç ölümünü çok daha korkunç bir şeye çevirerek duyulan elemi daha da artırabilirdi; bir anlamda iki kez yaşanmış bir ölüm söz konusuydu, yukarıda biri işi sağlama almak istemişti sanki. Yoktu o kadını kurtaracak bir şayet, varsayım olarak bile. Ama öte yandan, dedi kendi kendine patolog, ne fark eder? Kadın ölmüş, adam dul, çocuklar ise yetim kalmışlardı, buydu önemli olan, gerisi saçmalıktı.

Adam karısını ayağından teşhis etmek istediğini söyledi. Çoğu insan sevdiklerini yüzlerinden teşhis eder. Ama o karısını ayağından teşhis etmeyi yeğledi çünkü karısının ölü yüzünü görürse o görüntünün onu hayatının sonuna kadar kovalayacağını biliyordu. Onu sevmişti, o kadar iyi tanıyordu ki onu, vücudunun her parçasından teşhis edebilirdi. Ayak bir şekilde en uzak ve nötr yeri gibi geldi ona. Birkaç saniye ayağına baktı, tırnaklarının o belli belirsiz dalgalı yapısını, hafif çarpık tombul başparmağını, tabanının mükemmel kavisini tanıdıktan sonra da bakmaya

devam etti. Hata ettim belki, diye düşündü o küçük ayağa (35 numara) bakarken, ayağı seçmek hataydı belki. Ölü bir insanın yüzü uyuyan bir insanın yüzünü andırır ama ölü bir insanın ayağına bakınca tırnakların içinde pusuya yatmış ölümü görmemek mümkün değildir. "Bu o," dedi patologa bir süre sonra ve odadan çıktı.

Kadının cenazesine katılanların arasında patolog da vardı. Onunla sınırlı değildi katılanlar; Kudüs Valisi de oradaydı, İçişleri Bakanı da. İkisi de ölen kadının kocasına kişisel vaatlerde bulundular, onun ve karısının adını sık sık tekrarlamaya özen göstererek korkunç ölümünün intikamını almaya ant içtiler. Katilleri yönlendirenleri nasıl bulacaklarını dramatik ve canlı bir biçimde anlattılar (intihar bombacısının kendisinden intikam almak mümkün değildi). Adam hayli rahatsız olmuştu bütün bu vaatlerden. Umurunda değildi sanki ve bunu saklamasının tek nedeni, ateşli söylemlerinin onu bir ölçüde teselli edeceğini düşünecek kadar saf olan siyasetçilerin duygularını incitmemekti.

Patolog cenazede adama karısının ölmek üzere olduğunu söyleyip söylememekte kararsız kaldı yine. Havadaki huzursuzluğu ve intikam duygusunu azaltmak için söylenebilirdi belki ama bir kez daha keşfini kendine saklamayı seçti. Dönüşte bütün olup bitenler hakkında felsefi bir bakışla düşünmeye çalıştı. 'Yukarıdan gelen bir terörist saldırısından başka nedir ki kanser?' diye geçirdi içinden. 'Bir şeye karşı olduğu için bize terör uygulamak değilse nedir bu Tanrı'nın yaptığı? Neye karşı olduğu için? Çok yüksek ve bizim kavrayamayacağımız kadar aşkın bir şeye.' Adli Tıp'ta yaptığı bütün çalışmalar gibi bu düşünce de cerrahi bir keskinlik içeriyordu ama önemi yoktu.

Cenazeyi izleyen gece, adam rüyasında karısının ölü ayağının yüzüne sürtüldüğünü hissetti, korku ve dehşet içinde uyandı. Çocukları uyandırmamak için usulca mutfağa gitti, ışığı yakmadan

kendine bir bardak çay yaptı. Buharı tüten çayı içmeyi bitirdikten sonra da karanlık mutfakta oturmaya devam etti. Yapabileceği bir şey düşünmeye çalıştı, onu mutlu edecek bir şey, ne olursa. Çocuklar yüzünden kendine yapma izni vermediği ya da maddi olanaklarını aşan bir şey bile olabilirdi ama hiçbir şey gelmedi aklına. Yoğun ve ekşi bir sıvının göğsünü tıkadığını hissediyordu ve elem değildi göğsünü tıkayan. Elemden çok daha vahim bir şeydi. Bütün o yıllardan sonra hayat bir tuzaktan başka bir şey değilmiş gibi geldi ona, bir labirent, labirent bile değil, kapısı olmayan, dört duvardan ibaret bir oda. "Bir şey olmalı," dedi inatla, "hiçbir zaman yapamasam da gerçekleşmesini dileyeceğim bir şey, herhangi bir şey."

Kimi bir yakınını kaybedince intihar eder, kimi kendini dine verir, kimi de güneşin doğmasını bile beklemeden bütün gece mutfakta oturur. Birazdan içerisi aydınlanmaya başlayacak, çocuklar uyanacaktı. Rüyasındaki ayağın duygusunu bir kez daha hatırlamaya çalıştı, bütün rüyalarla olduğu gibi görüntüyü canlandırdığı halde duyguyu canlandıramadı. "O gün işe gitmemiş olsaydı," dedi kendi kendine, "ya da onu arabayla ben bırakmış olsaydım şimdi hayatta, benimle mutfakta oturuyor olacaktı."

KİR

Diyelim ki ölüyüm şimdi ya da self-servis bir çamaşırhane açıyorum, ülkede ilk. Küçük bir yer kiralıyorum, kentin güneyinde ve her şeyi maviye boyuyorum. Önce dört makine var sadece, bir adet de jeton makinesi. Sonra bir televizyon yerleştiriyorum, hatta bir de tilt makinesi. Ya da beynimde bir mermiyle banyomun döşemesinde yatıyorum. Babam buluyor beni. Kanı fark etmiyor önce. Uyukladığımı ya da aptalca oyunlarımdan birini oynadığımı sanıyor. Ancak enseme dokunup parmaklarının arasından sıcak ve yapışkan bir sıvının aktığını hissedince anlıyor bir sorun olduğunu. Yalnız insanlar çamaşırını self-servis çamaşırhanelerde yıkar. Dâhi olmak gerekmez bunu fark etmek için. Ben örneğin, dâhi filan değilim ve ben fark ettim. Bu yüzden çamaşırhanemde insanlara yalnızlıklarını unutturacak bir hava yaratmaya çalışırım. Bir sürü televizyon. Jeton aldığında sesli olarak teşekkür eden jeton makineleri, duvarlarda toplu gösteri fotoğrafları. Çamaşırların katlandığı masalar aynı anda birçok insanın kullanabileceği biçimde tasarlanmış. Cimrilikle filan ilgisi yok, bilerek. Benim katlama masamda tanışmış bir çok çift var. Bir zamanlar yalnızken şimdi geceleri yanlarında yatan, arada sırada uykularında onları itip kakan biri var. Babamın yaptığı ilk iş el-

lerini yıkamak oluyor. Sonra ambulans çağırıyor. O el yıkamanın bedeli çok ağır olacak. Hayatının sonuna kadar kendini bağışlayamayacak. Oğlu yerde yatıyor, ölmekte ve o acı ya da merhamet ya da korku duyacağına tiksinti duyuyor. Ülkenin birçok yerinde şubeler açılacak. Özellikle Tel Aviv'de çok geniş bir zincir oluşacak ama banliyölerde de tutulacak. Başarının ardındaki mantık son derece basit - nerede yalnız insan ve kirli çamaşır varsa bana mutlaka gelirler. Annem öldükten sonra babam bile çamaşırım yıkamak için zincirin şubelerinden birine gelecek. Orada asla bir kadın ya da bir arkadaşla tanışmayacak ama tanışma olasılığı onu her seferinde gelmeye itecek. Bir parçacık umut sunacağız ona.

TAPILASI

Onda kuşku uyandıran ilk şey koku oldu. Ağır bir tıraş losyonu ya da kıllı bir ter kokusu gibi, birden başka bir erkeğin kokusunu filan almadı üzerinde. Her zaman o kadar kendine özgü bir kokusu olmuştu ki, neredeyse almadığın türden bir koku. Ama birden başını döndürecek kadar güçlü bir kokuya dönüşmüştü. Ayrıca, ortadan kayboluyordu - uzun süreli değil. On beş dakika belki, ya da biraz daha fazla, sonra dönüyordu, hiçbir şey olmamış gibi. Onu asıl uçuran, bir keresinde, akşam haberlerinin tam ortasında içeri girip yüz şekel bozup bozamayacağını sorması oldu. Ağır ve kuşkulu bir hareketle cüzdanını çıkarıp içinden iki ellilik çekti. Karısı, "Teşekkür ederim," dedi ve yanağına bir öpücük kondurdu. "Bir şey değil," dedi, "ama söylesene, gecenin bu saatinde bozuk paraya neden ihtiyaç duydun durup dururken?" "Yok bir nedeni aslında," dedi gülümseyerek. "İçimden geldi." Ve mutfak balkonuna doğru yürüdü.

Daha az sevişiyor da değillerdi. Kesinlikle bir şeylere işaret ettiği söylenir. Her zamanki kadar tutkuluydu sevişmeleri. Ondan fazla para da istemiyordu, ki bir başka belirtidir. Hatta, aksine; daha tutumlu olmuştu. Ve konuşmaları -doğrusu hiçbir zaman öyle fazla konuşan bir çift olmamışlardı- orada da kuş-

kulanmasını gerektirecek bir şey yoktu. Yine de, bir şeyler vardı, hissediyordu. Karanlık bir sır - öyle karanlıktı ki tırnaklarının içi kir toplamıştı, her şey sonunda karının bir fahişe ya da Mosad ajanı filan olduğunu öğrendiğin bir film gibiydi.

Onu izleyebilirdi ama bekleyip görmeyi yeğledi. Belki de korkuyordu öğrenmekten. Migreni tuttuğu için eve öğle saatinde geldiği güne kadar böyle devam etti; arabasını park girişinin önüne park etti ve camında kürtaj yasağını destekleyen bir slogan çıkartması olan metalik gri bir Mitsubishi arkasına yanaşıp klakson çaldı. "Hey, sen," diye bağırdı Mitsubishi'nin şoförü. "Çek şu arabayı ordan. Yolu tıkadığının farkında değil misin?" Doğrusu park girişinin önünde tıkanacak yol filan yoktu ama fazla düşünmeden biraz öne alıp Mitsubishi'ye yol verdi. Arabadan inerken, dayanılmaz baş ağrısına rağmen, gidip şu sağcı tipin bahçemde ne aradığına bir göz atayım, diye geçirdi içinden. Ama fazla ilerleyemeden karısını gördü, bakımsız arka bahçelerinin ortasında duruyordu, bir zamanlar ona dut ağacı ekmeyi vaat ettiği yerde. Kirli mavi bir tulum vardı üzerinde, elindeki benzin hortumuyla Mitsubishi'nin üzerine eğilmişti. Biraz ileri baktı ve hortumun benzin pompasına bağlı olduğunu gördü. Benzin pompasının yanında bir de hava pompası duruyordu, ikisinin arasında da çocuksu, büyük harflerle yazılmış, "UCUZ BENZİN!" tabelası. "Fulle! Fulle!" diye bağırdı şoför. "Ağzına kadar doldur!" Bir dakika kadar karısını seyretti. Karısı onu görmemişti, çünkü arkası dönüktü. Pompadan deponun dolduğunu belirten zil sesi geldiğinde gerildi, kötü bir düşten uyanmış gibi. Arabasına bindi ve hiçbir şey olmamış gibi işe döndü.

Meseleyi onunla tartışmadı, birkaç kez konuyu açmanın eşiğine geldi gerçi. Sustu ve onun anlatmasını bekledi. Birden, her şey yerli yerine oturmuştu; koku, kir, kısa süreli kaybolmalar. Tek bir şey vardı çözemediği. Onunla neden paylaşmamıştı? Kendine durumu açıklamak için ne kadar kafa patlatırsa patlatsın içindeki

acıyı hissedebiliyordu. Onur kırıcı bir yan vardı sevdiğin insanın gizlice bir iş açmasında, açıklaması ya da psikolojisi ne olursa olsun. Elde değildir. Üzer insanı, böyledir. İkinci kez yüzlük bir banknot bozup bozamayacağını sorduğunda cüzdanı yirmilik ve beşlik dolu olmasına rağmen bozamayacağını söyledi. "Kusura bakma," dedi üzülmüş gibi yaparak. "Ne için lazım demiştin?" "Yok bir nedeni," diye gülümsedi karısı yine. "Bilmiyorum, içimden geldi." Sonra ön balkona çıkıp gözden kayboldu. Kancık.

Tek başına yürütmüyordu işi. Bir yardımcısı vardı, bir Arap. Biliyordu, çünkü onu izlemişti biraz. Bir keresinde, o alışverişe çıktığında, kendi arabasıyla müşteri gibi arka bahçeye girmiş, Sami'yle konuşmuştu. İnsanların ona Sami demesini yeğliyordu, ki neredeyse Samir'in kısaltmasıdır. "Güzel senin bu benzin istasyonu," diye zarf atmıştı Sami'ye. "Eyvallah," demişti Sami, "ama tamamı benim değil. Onunla yarı yarıya ortağız." "Evli misin?" diye olta atmıştı bu kez. "Hem de nasıl," demişti Sami başını sallayarak, sonra cüzdanından çocuklarının fotoğrafını çıkarmaya davranmış ama soruyu idrak edip ortağının karısı olmadığını söylemişti. Başka biriydi ortağı. "Yazık ki ortağım şu anda burada değil," demişti Sami gülümseyerek. "Çok severdin onu. Tapılasıdır."

Ondan sonra defalarca benzin almıştı arka bahçeden, karısı evde yokken. Sami'yle arkadaşlığı da ilerletmişti. Hayfa Üniversitesi Felsefe ve Psikoloji mezunuydu Sami, tahsilinin dünyayı daha iyi anlamasına filan yardım ettiği yoktu ama anlamadığı şeylerin adını koyabilmesini sağlıyordu en azından. "Baksana," dedi bir keresinde Sami'ye, "sana çok yakın olan birinin senden bir şey gizlediğini öğrensen, başka bir erkekle aldatmaktan filan söz etmiyorum ama yine de bir şey gizlediğini öğrensen, ne yapardın?" "Bir şey yapmazdım herhalde," dedi Sami. "Hay Allah," dedi, "neden?" "Ne yapacağımı bilemezdim de ondan," dedi Sami düşünmeden, kolay sorulara yanıt veren insanlar gibi.

Yıllar geçti, bir çocukları oldu. İki hatta, tek yumurta ikizleri. Hamileliğinin sonuna doğru arka bahçede işler hayli yoğundu, arada sırada o yardım ediyordu Sami'ye, karısının haberi olmaksızın. İkizler de tapılasıydılar, enerji dolu. Biraz büyüdüklerinde sık sık kavga etmeye başladılar ama birbirlerine ne kadar bağlı olduklarını hemen fark ediyordun. Dokuz yaşına geldiklerinde biri tutuştukları kavgada bir gözünü kaybetti, o günden sonra ayırt edilmezlikleri son buldu. Bazen adam vaat ettiği halde dut ağacını dikmediği için pişmanlık duygusuna kapılırdı. Çocuklar çok sever ağaca tırmanmayı, dutu da. Ama bundan asla söz etmedi. Hatta karısına da kızmıyordu artık. Bozuk paraya ihtiyacı olduğunda da her seferinde bozuyordu, soru sormadan.

PARILTILI GÖZLER

Bu öykü parıltılı şeyleri dünyada her şeyden çok seven küçük bir kıza dair. Parıltılı bir elbisesi vardı, parıltılı çorapları vardı, parıltılı bale ayakkabıları vardı. Hizmetçilerine atfen Christie adını verdiği siyah bir bebeği vardı, o da parıltılıydı. Dişleri bile parıldardı, her ne kadar babası göz kamaştırıcı olduklarını söylese de, ki aynı şey değildir. "Parıltılı," derdi kendi kendine, "perilerin rengidir, bu yüzden de dünyanın en güzel rengi."

Yuvadayken kıyafet balosuna peri kıyafetiyle gitmiş, yanma yaklaşan herkesin üzerine parıltı tozu serpip dilek tozu olduğunu söylemişti. Suyla karıştırınca dileğinin yerine gelmesini sağlıyordu, hemen eve gidip suyla karıştırırlarsa onların da dilekleri yerine gelecekti. Çok gerçekçi bir kıyafetti, kıyafet yarışmasında birinci olmuştu. Öğretmeni, Lily, onu tanımasa ve tesadüfen sokakta karşılaşmış olsalar gerçek bir peri kızı olduğundan hiç kuşku duymayacağını söyledi.

Küçük kız eve geldiğinde kıyafetini üzerinden çıkardı, çamaşırlarıyla durup bütün parıltı tozunu havaya fırlattı ve "Parıltılı gözler istiyorum!" diye bağırdı. O kadar yüksek sesle bağırdı ki annesi her şeyin yolunda olup olmadığını anlamak için koşarak geldi. "Parıltılı gözler istiyorum," dedi küçük kız, bu kez fısıltıyla.

Duşta da sürekli tekrar etti ama ondan sonra bile, annesi onu kurulayıp pijamasını giydirirken bile parıldamadı gözleri. Çok çok yeşildiler, çok çok güzeldiler ama parıltılı değildiler. "Parıltılı gözlerle o kadar çok şey yapabilirim ki," dedi sabrı tükenmek üzere olan annesini ikna etmeye çalışarak. "Geceleri sokaklarda korkmadan yürürüm bir kere, çünkü bütün şoförler beni fark eder. Hem büyüdüğümde karanlıkta okuyabilir, elektrikten tasarruf ederim. Beni sinemada kaybedersen yer göstericiyi çağırmadan kolaylıkla bulabilirsin ayrıca." "Nedir bu parıltılı göz saçmalığı?" diye sordu annesi paketten bir sigara çıkararak. "Böyle bir şey yok ki. Kim sokuyor bu saçma fikirleri kafana?" "Var işte!" diye bağırdı küçük kız, sonra da yatakta sıçramaya başladı. "Var, var, var, hem benim yanımda sigara içemezsin, benim için zararlı." "Tamam," dedi annesi, "bak, yakmadım henüz." Sigarayı pakete soktu. "Şimdi uslu bir kız gibi yatağa gir ve bana bu parıltılı göz fikrini kafana kimin soktuğunu söyle. O şişko öğretmenin değildir umarım?" "Şişko değil," dedi küçük kız, "hem onunla ilgisi yok. Kimse sokmadı kafama. Kendim gördüm. Sınıfta pasaklı bir çocuk var, onun gözleri öyle." "Peki, neymiş o pasaklı çocuğun adı?" diye sordu annesi. "Bilmiyorum," dedi küçük kız omuz silkerek. "Pasaklı ve herkesten uzak oturuyor, kimseyle konuşmuyor. Ama gözleri parıltılı, ona kuşku yok. Ben öyle göz istiyorum." "Öyleyse yarın yanma git ve gözlerini nereden aldığını sor," diye önerdi annesi, "sonra gidip oradan sana da alırız." "Peki, yarına kadar ne yapacağım?" diye sordu kız. "Yarına kadar uyuyacaksın," dedi annesi, "ben de dışarı çıkıp bir sigara içeceğim."

Küçük kız ertesi gün babasını onu yuvaya çok erken bir saatte götürmeye ikna etti, çünkü daha fazla bekleyemeyecekti, pasaklı çocuğa parıltılı gözlerini nereden aldığını bir an önce sorması gerekiyordu. Yararı olmadı ama, çünkü pasaklı çocuk geç geldi, herkesten sonra. Üstelik o gün pasaklı bile değildi. Gerçi giysileri biraz eskiydi yine, üzerinde lekeler vardı ama kendisi yıkanmış

görünüyordu, saçı bile taralıydı neredeyse. "Söylesene," dedi küçük kız hiç tereddüt etmeden, "bu parıltılı gözleri nereden aldın?" "İsteyerek değil," dedi saçı neredeyse taralı çocuk, özür diler gibi. "Kendiliğinden öyle." "Peki, böyle parıltılı gözlere sahip olmak için ne yapmalıyım?" diye haykırdı küçük kız. "Galiba bir şeyin gerçekleşmesini çok fazla istemelisin, ona rağmen gerçekleşmediğinde gözlerin parıldamaya başlar, benimkiler gibi." "Bu çok aptalca," dedi küçük kız hiddetlenerek. "Bak, ben parıltılı gözlerim olmasını çok çok istiyorum ve ona rağmen gerçekleşmiyor, öyleyse neden gözlerim parıldamıyor?" "Bilmiyorum," dedi çocuk, kızın hiddetlenmesinden tedirgin. "Ben sadece kendimi bilirim, başkalarını bilmem." "Bağırdığım için özür dilerim," dedi kız küçük eliyle ona dokunup rahatlatmaya çalışarak. "Belki sadece belli türden şeyleri çok istemelisin. Söyle bana, neyi çok istedin de gerçekleşmedi?" "Bir kızı," diye kekeledi çocuk. "O kızın kız arkadaşım olmasını." "Hepsi bu mu?" dedi küçük kız şaşkınlıkla. "Ama bu kolay. Bana kim olduğunu söyle, onun senin kız arkadaşın olmasını sağlayayım. Kabul etmezse kimsenin onunla konuşmasına izin vermem." "Söyleyemem," dedi küçük çocuk. "Çok utangacım." "Peki," dedi küçük kız, "o kadar da önemli değil. Benim sorunumu çözmez zaten, gözlerimi parlatmaz. Hem bu benim için hiçbir zaman söz konusu olamaz ki. Birinin benim kız arkadaşım olmasını istesem o da ister, hepsi benim kız arkadaşım olmak için can atıyor zaten." "Senin," diye ağzından kaçırdı çocuk, "senin kız arkadaşım olmanı istiyorum."

Küçük kız birkaç saniye hiçbir şey söylemedi, çünkü pasaklı çocuk onu şaşırtmayı başarmıştı. Sonra küçük eliyle bir kez daha ona dokunup babasının, karşı kaldırıma koşarak geçtiğinde ya da elektrikli aletleri kurcaladığında kullandığı ses tonuyla izah etti. "Ama ben senin kız arkadaşın olamam, çünkü ben zeki ve çok popülerim, oysa sen herkesten uzak durup hiç kimseyle konuşmayan ve parıltılı gözlerden başka özelliği olmayan pasaklı bir

çocuksun, üstelik şimdi ben senin kız arkadaşın olmayı kabul etsem gözlerin artık parlamayacak. Gerçi bugün her zamankinden daha az pasaklı göründüğünü itiraf etmeliyim." "Suyla karıştım," diye itiraf etti daha az pasaklı çocuk, "dileğim gerçekleşsin diye." "Üzgünüm," dedi küçük kız sabrını tüketerek, sonra gidip yerine oturdu.

Gün boyunca kendini çok hüzünlü hissetti küçük kız, çünkü hiçbir zaman parıltılı gözlere sahip olmayacağını anlamıştı. Hikâyeler, şarkılar ve danslar bile keyfini yerine getirmeye yetmedi. Ve arada sırada, aklından çıkarmayı neredeyse başardığında, gözleri sınıfın en arkasında oturup sessizce ona bakan pasaklı çocuğa kayıyordu ve pasaklı çocuğun gözleri, sanki ona inat, daha da parıldıyordu.

BAGAJ TEDDY

Eski yolda güneye sürüyorum, Aşdod'a doğru. Yanımdaki yolcu koltuğunda Bagaj Teddy oturuyor, kontrol panelinin üzerinde teypteki müziğe tempo tutuyor. Avcunun içi gibi biliyor yolu, askere gitmeden önce burada yaşıyormuş, her cumartesi gecesi arkadaşlarıyla Tel Aviv'e gidermiş. Arkadaşları takmış ona "Bagaj Teddy" lakabım. Artık kimse öyle hitap etmiyor. "Teddy" bile demiyorlar. "Bay Schuler" ya da "Schuler." Karısı ise "Theodore," diyor. Karısının ona "Theodore" diye hitap etmesinden aslında hoşnut olmadığını sanıyorum.

Ticari bir anlaşma yapmak için Gedera yakınlarında bir toplantıya katılmaya gidiyoruz. Anlaşmayı onun yapacağını ve benim arabayı kullandığımı söylemem gerekir herhalde. İşim bu benim. Şoförüm. Bir keresinde süt dağıtımı yaptığım bir güzergâhım olmuştu, ki parası çok daha iyidir ama sabahın dördünde kalkıp beş kuruş için o kalın kafalı bakkallarla tartışmak çekilecek şey değildi. Teddy bir keresinde hırstan yoksun olduğumu, bu yüzden de beni kıskandığını söyledi. Patronluk tasladığını bir tek o zaman hissettim galiba. Genellikle, iyidir aslında.

İşe başladığım gün onun için arabanın kapısını açtım, ona kapı açmamamı söyledi, bir de her zaman önde oturduğunu,

kitap okuduğu ya da gazetelere göz gezdirdiği zamanlarda bile. Yemek molası verdiğimizde hep hesabımı öderdi. Çok hoşnut değildim bundan doğrusu, sonunda beş seferde bir benim ödememi kararlaştırdık. Benden beş kat fazla para kazanıyordu. Onun fikriydi, ben de kabul ettim, çünkü mantıklıydı.

Benim ısmarladığım ilk yemek güneyde bir benzin istasyonundaki lokantaya denk geldi. Berbat bir yemekti, hesabı öderken garson onu tanıdı. "Vay vay, işe bak, sen de Bagaj Teddy değilsen Allah canımı alsın." Teddy garsona hafifçe gülümseyip başını salladı ama adamı gördüğüne çok da memnun olmadığı belliydi. Anlaşmamıza göre hesabı kim öderse bahşişi diğeri bırakacaktı. Dışarı çıkarken garsona bahşiş bırakmadığını fark ettim.

"Sevimsiz herif," dedim daha sonra arabada. "Neden?" dedi, "çok iyi biridir aslında," inandırıcılıktan uzak bir ses tonuyla. "Sınıfın en iyi öğrencisiydi. Burada garsonluk yapıyor olması tuhaf." Ona neden bahşiş bırakmadığını sormak istedim ama yakışık almayacağından korktum, onun yerine garsonun kullandığı lakabı sordum. "Sevmem o lakabı," dedi cevap vereceğine, "bana asla öyle hitap etme, tamam mı?"

O akşam, onu bırakmadan önce, biraz yumuşadı ve çocukken bir keresinde okula geç kaldığını söyledi. Holde biri öğretmene onu okula babasının bıraktığını ve arabanın yolda bozulduğunu söylemesini öğütlemişti. Öyle de yapmıştı. Öğretmen ona arabanın tam olarak neresinin bozulduğunu sorduğunda küçük Teddy, "bagajı" demiş ve sınıftan atılmıştı.

O öyküden sonra, "Schuler" diye hitap etmeme rağmen onu "Bagaj Teddy"den başka bir adla düşünemez oldum. "Ona, Şimşon olacak o herife öyle bir fiyat çekeceğim ki takkesi başından uçacak," diyor Teddy radyodaki şarkıya kontrol panelinin üzerinde tempo tutarak. "Bu herifler nakit sıkıntımız var ayaklarına yatıyor ama bok gibi paraları var." Toplantıdan sonra Rus lokan-

tasında yemeye karar veriyoruz, yöre halkı öve öve bitiremiyor. Bagaj Teddy ısmarlayacak. Birkaç içki bile içebilirim, çok değil ama, daha sonra Tel Aviv'e sürmem gerek.

Toplantıya gittiğinde arabayı park edip iniyorum. Yol boyunca direksiyonda bir tuhaflık hissetmiştim, baktığımda ön lastiklerden birinin havasının indiğini gördüm. Stepnem var ama kriko kayıp. O şekilde Tel Aviv'e kadar gidebilirim belki ama öldürecek zamanım var nasıl olsa. "Delikanlı," diye sesleniyorum bahçede top sektiren sıska çocuğa, "babana bir sorsana, krikosu var mı?" Çocuk koşarak eve giriyor ve yanında şort ve tokyo giymiş biriyle dönüyor. "Söyle bakalım, manyak," diyor Tokyo, "krikomu sana neden ödünç vereyim?" "Çünkü insanlar birbirlerine yardım ettiklerinde dünya daha mutlu ve eğlenceli bir yer olur," diye yanıtlıyorum insani duygularına hitap etmeye çalışarak. Kasabalarda yaşayanların ne kadar iyilik sever olduklarından bahsederler bir de. "Beni hatırlamadın, değil mi?" diyor krikosunu arabanın bagajından çıkarıp ayağıma yakın bir yere bırakarak. "İki domuz pirzolası, bir kola, bir diyet kola, bir krem karamel ve iki kaşık. Bahşiş sözcüğünü hiç duydun mu sen, Bay Uygar?" O zaman uyanıyorum, Bagaj Teddy ile gittiğimiz lokantadaki garson bu. Sempatik aslında, biraz küfürbaz ama lastiği değiştirmeme yardım ediyor. Bu tür işlerde çok beceriksizimdir. "Müthiş bir araba," diyor, sadece şoförü olduğumu söylediğimde de şaşırıyor. "O zaman yanındaki patronundu, öyle mi?" diyor gülümseyerek. "Bagaj Teddy senin patronun mu? Aferin ona, zavallı çocuk."

Oğlu asidi kaçmış bir şişe aile boyu kolayla geliyor, iki de bardak. "Ona neden 'Bagaj Teddy' dediğimizi hiç anlattı mı sana?" diye soruyor Tokyo, bardaklara kola koyarken. Başımı sallıyorum. "Ne pis heriflermişiz, değil mi?" diyor hayli çirkin bir kahkaha atarak. "Eski günlerin anısına onu bagaja koyup gezdirdiğin oluyor mu?" Sonra, anlamadığımı fark edince, bana lisedeyken, altı arkadaş, her cumartesi birlikte nasıl Tel Aviv'e gittiklerini an-

latıyor. Arabada beş kişi, bagajda Teddy. "Bagaja kıvrılıverirdi, olduğu gibi, giysileriyle," diyor Tokyo gülerek, "bagajı kapatır, Tel Aviv'e gelinceye kadar açmazdık. Daha sonra, dönüşte, aynı şey. Kafayı çektikten sonra hiç bagajda seyahat ettin mi?" diye soruyor. Başımı sallıyorum. "Ben de," diyor elimden boş bardağı alarak. "Neyse, şimdi ön koltukta gidiyor hiç olmazsa."

Eski yolda kuzeye sürüyorum, Tel Aviv'e doğru. Yanımdaki yolcu koltuğunda Bagaj Teddy oturuyor, teypteki müziğe kontrol panelinin üzerinde tempo tutuyor. Avcunun içi gibi biliyor yolu, askere gitmeden önce burada yaşıyormuş, her cumartesi gecesi arkadaşlarıyla Tel Aviv'e giderlermiş. Arkadaşları takmış ona "Bagaj Teddy" lakabını. Artık kimse öyle hitap etmiyor ona.

ARRIZA

Bilgisayarrım arrızalandı galiba. Sanırrım aslında bilgisayarr değil, sadece klavye. Kısa bir sürre önce satın aldım, ikinci el, serri ilanlarrdan. Bana bilgisayarrı satan tip çok tuhaf birriydi. Kapıyı ipek birr kimonoylo açtı, siyah-beyaz birr sanat filminde karrşınıza çıkan klas fahişelerri andırrıyordu. Bana pencerre kenarrında bizzat yetiştirrdiği nanelerrle çay yaptı. "Bilgisayarr gerrçekten kelepirr," dedi. "Pişman olmayacaksın." Beş yüz şekel verrdim, şimdi pişmanım. İlanda uzak bir yerre taşındıkları için herr şeyi sattıklarrı yazılıydı ama kimonolu adam bana asıl nedenini söyledi; tedavisi mümkün olmayan birr hastalıktan mustarripti ve ölmesi an meselesiydi ama böyle birr şeyi ilana yazamıyorrdun, özellikle insanlarrın gelmelerrini istiyorrsan. "Doğrrusunu isterrsen, ölüm de birr yolculukturr," dedi, bu yüzden yalan ilan sayılmaz." Sesi titrredi bunu söylerrken, iyimserr birr biçimde, birr saniye için ölümü soluğunu ensende hissettiğin yarrarrsız birr karranlık yerrine rrasgele çıkılan bir yolculuk olarrak düşünmeyi başarrmış gibi. "Garrantisi var mı?" diye sorrdum, güldü. Ciddi sorrmuştum ama gülünce pot kırmış gibi hissettim kendimi, bu yüzden de esprri olsun diye söylemiş gibi yaptım.

BAŞSIZ ADAM

Okulumuzun basketbol sahasının arkasındaki çalılıklarda başsız bir ceset buldular. "Buldular" diyorum, bir milyon adam bulmuş gibi ama aslında topunu yanlışlıkla çalılıklara kaçıran kuzenim Gilad buldu. Bana hayatında gördüğü en iğrenç manzara olduğunu söyledi. Çünkü top tam adamın başının olması gerektiği yerde durmuştu ve almak için eğildiğinde adamın boynundan ıslak bir kertenkele fırlamış, kolundan sıçrayıp gözden kaybolmuştu. O kadar tiksinmişti ki daha sonra fiskiyede yarın saat ellerini yıkadı, ona rağmen elleri hâlâ çürük yemek kokuyordu.

Polis televizyonda cinayet olduğunu açıkladı. Doğru mu? Komiser Kolombo olmaya gerek yok doğru olduğunu anlamak için. İnsan başını bir hastalık sonucu kaybetmez. Ama cinayet olduğunu açıklamaktan öte bir şey söyleyemedi polis - çete savaşı mı, yoksa siyasi mi ya da televizyon haberlerinde söyledikleri o üçüncü şey mi? "Ayrıca," dedi polis muhabiri, "cinayet masasının bulamadığı bir şey daha var, o da adamın başı." Polisin geliştirdiği teorilerden birine göre cinayet başka yerde işlenmiş, ceset bir yerden başka bir yere taşınırken baş kaybolmuştu. Akla yakın bir teori ama Gilad ve ben doğru olmadığını biliyoruz. Çünkü Gilad onu çalıların arasında bulduğunda başı hâlâ oradaymış. Adamın

vücuduna bağlı değilmiş ama oralarda bir yerdeymiş. Polis gelinceye kadar kuzenimle basketbol oynayan ve biraz kan ve bir kertenkele gördü diye kız gibi fiskiyede sürekli ellerini yıkadığı için onunla alay eden Tsuri, başı aldığı gibi kaçmıştı. Gilad görmemiş gerçi aldığını ama onun aldığından emin. Güvende olmak için polise bir şey söylememiş, çünkü öbür türlüyse, yani Tsuri başı gerçekten çalmışsa, sonra ondan feci bir dayak yeme olasılığı söz konusu.

Gilad'ın dediğine göre başın kaşları bitişikmiş, çenesi de çukurlu, Michael Douglas gibi, gözleri de kapalıymış; Allah'tan, çünkü kopuk bir başın ölü gözlerine bakınca olduğun yerde altına edebilirsin ve Tsuri ortalıktayken insanın en son yapmak istediği şey altına etmek. Çünkü Tsuri görürse beş dakika sonra, kızlar dahil, bütün okulun haberi olur. Gilad benden bir yaş daha büyük, orta sonda ondan başka devamlı bir kız arkadaşı olan yok. Kız arkadaşının adı, Anat. O, başka bir okula gidiyor. Düzüştükleri filan yok tabii ki ama yine de onun yarısı kadar güzel ve elbisesinin üzerinden de olsa arada sırada ellememe izin veren bir kıza sahip olmak için neler vermezdim. Gilad kızın onun en çok sevdiği yanının başının çaresine bakması olduğunu söylüyor - bir yolunu bulup kızı kulübün havuzuna filan götürür, böyle şeylerde üzerine yoktur, bu yüzden altına etseydi ve kız bunu öğrenseydi onu hemen terk ederdi. Bunun için hayli şanslı olduğunu düşünüyor. Ben kendi kendime, ne boktan herif şu Tsuri, dedim, tanımadığı bir adamın başını marketten çikolata çalar gibi çalıyor. Olacak iş değil, çünkü bedensiz bir baş, ayyy... Hem o insanın ailesini de düşünmek lazım, bir çocuğu varsa şayet, babasının gömüldüğüne tanık olması yeterince kötü değilmiş gibi bir de babasının başının bir yerlerde yuvarlandığını hayal etmek zorunda kalacak; çocuklar babasının başıyla top oynuyor ya da sigara içerken küllük olarak kullanıyorlar mesela. Daha sonra Tsuri'yi dönercide gördüğümde söyledim bunu ona. "Komik olduğunu

sanıyorsun," dedim, "ama senin baban olsaydı ve başını çalmış olsalardı hiç de komik bulmazdın." Tsuri, ısırığının ortasında yüzüme bakıp, "Kahramanlığa mı soyunuyorsun yoksa, Şostak?" dedi. "Neden, basketbol yıldızı kuzenin yanında olduğu için mi? Ama o bile şu pideyi bitirdiğimde hâlâ buradaysan koduğum bir seksen boyunun sana hiçbir yararı olmayacağını biliyor, çünkü ikinizi de eşek sudan gelinceye kadar marizleyeceğim." Bunun üzerine Gilad, Tsuri'ye, "Ne var bunda bu kadar bozulacak?" dedi. "Ronny fikrini söylüyor sadece." Tsuri onun söylediklerine hiç aldırmadı, öne doğru eğilip sosu akan pidesiyle bana çenemi kapamazsam olacaklardan sorumlu tutulmayacağını söyledi.

Gilad ile dönerciden çıktık, ben tek kelime etmedim. Ve başsız adam - hiçbir zaman öğrenemediler kim olduğunu. Polis kamışından Yahudi olmadığının anlaşıldığını açıkladı, ona bunu kimin ve neden yaptığını bulamadılar. Babam eskiden İsrail'de kadınların gecenin bir yarısında sokakta yürüdüklerini ve hiçbir şeyden korkmadıklarını söyledi, Araplardan belki. Şimdi Amerika'dan farkımız kalmamıştı - herkes esrar içiyordu, okul bahçesinde başsız cesetler bulunuyordu. Kimselerin telaşlandığı bile yoktu. Bir gün gazetelerde haber olarak yer alıyor, sonra unutuluyordu. Annem, ki her şeyi yumuşatmaya çalışır, ona belki herkesin yanıldığını, başsız adamın intihar ettiğini ya da karanlıkta düşüp öldüğünü ve bir hayvanın gelip başını koparmış olabileceğini söyledi. Babam konuyu açtığında bir an için ona Tsuri'den bahsetmek geldi içimden, sonra Gilad'ın ne kadar korkmuş göründüğünü hatırlayıp vazgeçtim. Yahudi değilse muhtemelen uzak bir yerden gelmişti ve çocukları adamın öldüğünden haberdar bile değildi. Tsuri'yi ispiyonlarsam hem sıkı bir dayak yiyecektim hem de Romanya ya da Polonya'da babalarının uzak bir ülkede çalıştığını ya da gününü gün ettiğini düşünen bazı çocukları bedbaht edecektim.

Yaz tatilinden sonra dokuzuncu sınıfa başladım. Gilad'ın kız arkadaşı sonuna kadar gitmesine izin veriyordu artık. Tsuri okulu bıraktı, Mega Market'te park görevlisi olarak çalışmaya başladı. Ben kendime neredeyse hiçbir şeye izin vermeyen bir kız buldum, doğru dürüst öptürmemişti bile kendini. Adı Merav'dı, ömründe görmediğin kadar kahverengi gözleri ve her daim ıslak dudakları vardı; çukurlu bir de çenesi, Gilad'ın gördüğü başsız adamın çenesi gibi.

KALKAN

Ülkeye döndüğümden beri her şey farklı görünüyor bana. Ekşi, kasvetli, yorucu. Eskiden Ari'yle yediğimiz ve günlerimi renklendiren öğle yemekleri bile sıkıntı veriyor artık. Nessia'sıyla evlenmeye karar verdi; bugün bana haberi verip şaşırtacağını sanıyor, ağzında bakla ıslanmayan Ofer sırrı bana dört gün önce açmamış gibi. Nessia'yı sevdiğini söyleyip gözlerime bakıyor. "Bu sefer," diyor derin ve ikna edici bir ses tonuyla, "bu sefer, gerçek."

Deniz kenarındaki balıkçıda buluşmak üzere sözleştik. Ekonomik durgunluk had safhada şu sıralar, öğle yemeklerindeki indirim inanılır gibi değil, bedava verecekler neredeyse, yeter ki birileri gelip yesin. Ari durgunluğun yararımıza olduğunu söylüyor, çünkü biz –farkında olmasak da– zenginiz. Ekonomik gerileme, diyor Ari, yoksullar için çok zordur; zor doğru sözcük değil, ölümcüldür. Ama zenginler için? Sıklıkla uçtuğunda kazandığın uçuş millerine benzer. Tek kuruş fazla harcamadan sınıf atlarsın. Bir anda Johnny Walker'ın etiketi kırmızıdan siyaha döner, yarım-pansiyon dört-gün bir haftaya uzar, yeter ki insanlar gelsinler, gelsinler. "Nefret ediyorum bu ülkeden," diyorum ona mönüyü beklerken. "İşim olmasa sonsuza dek giderdim buradan." "Aklını başına topla," diyor Ari sandaletli ayağını yanındaki iskem-

leye yerleştirirken, "başka nerede bulacaksın böyle kumsalı?" "Fransa'da," diyorum, "Tayland'da, Brezilya'da, Avustralya'da, Karayipler'de...." "Pekala, pekala, git öyleyse," diye sözümü kesiyor gururlu bir tavırla, "yemeğini bitir, bir espresso iç ve git!" "Altını çiziyorum," diyorum, "işim olmasa giderdim..." İş, diyor Ari bir kahkaha atarak, "iş" ve garsona el sallayıp mönüyü istiyor.

Garson kız yanımıza gelip günün spesiyalitelerini sayıyor. Ari ona başka bir kıza âşık birinin ilgisiz bakışıyla bakıyor. "Ve günün yemekleri," diyor garson kız doğal ve karşı konulmaz bir gülümsemeyle, "tereyağında kızartılmış ve dilimlenmiş kırmızı ton balığı, teriyaki soslu kalkan balığı ve limon soslu konuşan balık." "Ben kalkan alayım," diyor Ari çabucak. "Konuşan balık da ne?" diye soruyorum. "Çiğ servis edilen bir konuşan balık türü. Biraz tuzlanmıştır ama baharatsız" – "ve konuşuyor mu?" diye kesiyorum sözünü. "Kalkan balığını hararetle tavsiye ederim," diye devam ediyor kız başını sallayarak, "ama konuşanı hiç denemedim."

Yemeğe başlar başlamaz Ari bana Nessia, ya da ona taktığı ve çok sevdiği lakabıyla NASDAQ ile evleneceğini söylüyor. NASDAQ yükselirken ve o güncelleme zahmetine girmediğinden takmıştı ona bu lakabı. "Tebrik ederim, senin adına mutlu oldum," diyorum. "Ben de kendi adıma çok mutluyum," diyor Ari iskemlesinde hafifçe geriye doğru kaykılarak, "çok mutlu. Nessia'yla güzel bir hayatımız var, değil mi? Sen... yalnızsın, geçici olarak. Güzel bir şişe beyaz şarap, klima, deniz."

On beş dakika sonra balık geliyor; kalkan. Ari'ye göre, leziz. Konuşan balık - suskun. "Konuşmuyor demek ki," diyor Ari, "ne olmuş? Tanrım, mesele çıkarma şimdi. Çok ciddiyim, sabrım yok." Ve garsona el sallamaya devam ettiğimi görünce öneride bulunuyor. "Bir ısırık al - güzel değilse geri gönderirsin. Ama tadına bir bak önce." Garson aynı karşı koyulmaz gülümsemey-

le geliyor masaya... "Balık..." diyorum ona. "Evet?" diyor, zaten uzun olan boynunu yukarı kaldırarak. "Konuşmuyor," diyorum. Kız tuhaf bir biçimde kıkırdayıp çabucak izah ediyor. "Bu yemeğe konuşan balık denmesi balığın türünü tarif etmek için, ki bu örnekte konuşan balık türü söz konusu ama konuşuyor olması her istendiğinde konuşacağı anlamına gelmiyor." "Anlamıyorum..." diye giriyorum söze. "Anlayacak ne var ki?" diyor küçümseyerek, "Balık lokantası burası, karaoke kulübü değil. Ama memnun kalmadıysanız size başka bir şey getirebilirim... En iyisi size hemen başka bir şey getireyim..." "Ben başka bir şey istemiyorum," diye ısrar ediyorum anlamsızca, "balığın konuşmasını istiyorum." "Tamamdır," diye giriyor Ari araya, "başka bir şey getirmene gerek yok. Her şey mükemmel." Kız üçüncü kez yüzünde aynı gülümsemeyle uzaklaşıyor. "Evleniyorum, moruk. Evleniyorum, anlıyor musun? Hayatımın kadınıyla evleniyorum. Ve bu kez..." İki saniyelik bir ara veriyor, "bu kez gerçek. Bu bir kutlama yemeği, onun için katıl bana, bir şeyler ye. Balık ve ülke hakkında sızlanıp durma. Mutluluğumu paylaş, eski dostunun mutluluğunu paylaş, tamam mı?" "Paylaşıyorum," diyorum, "gerçekten." "Ye o zaman şu çirkin balığı artık," diye yalvarıyor. "Hayır," diyor ve hemen ekliyorum, "şimdi değil." "Şimdi ye," diye ısrar ediyor Ari, "soğumadan - ya da geri gönder. Böyle olmaz ama. Balık tabakta, sen suskun..." "Soğumuyor," diyorum onu düzelterek, "çiğ zaten. Ayrıca benim susmam gerekmiyor, konuşabiliriz..." "Pekâlâ," diyor Ari, "unut gitsin," ve öfkeyle ayağa fırlıyor. "İştahım kaçtı zaten." Cüzdanına davranıyor, engel oluyorum. "Bırak da ben ısmarlayayım," diyorum yerimden kalkmadan, "evliliğinin şerefine." "Siktir git," diye tıslıyor Ari ama cüzdanını cebine koyuyor. "Sana aşkı anlatmaya neden kalkışıyorum ki? İbnesin oğlum sen. İbne mi dedim? Keşke - aseksüel..." "Ari," diyorum sözünü kesmeye çalışarak. "Şimdi bile," diye devam ediyor parmağını havada sallayarak, "şimdi bile bunu söylediğim için ileride pişman

olacağımı biliyorum. Ama pişman olmak doğruluğunu azaltmaz." "Mutluluklar dilerim," diyorum ona garsonun doğal gülümsemelerinden biriyle gülümsemeye çalışarak, o da bana karşılığında yarı kimin-umurunda yarı hoşça kal anlamına gelecek biçimde el sallayıp gidiyor.

"Her şey yolunda mı?" diye soruyor pantomim yöntemiyle garson kız uzaktan. Başımı sallıyorum. "Hesabı istiyor musun?" diye devam ediyor pantomime. Başımı sallıyorum. Denize bakıyorum pencereden - biraz bulanık ama çok güçlü. Balığa bakıyorum - gözleri kapalı, karnının üzerinde yatıyor, soluk alıp verir gibi inip kalkıyor vücudu. O masada sigara içilip içilmediğini bilmiyorum ama yine de yakıyorum bir tane, şu tatmin edici "yemek sonrası" sigaralarından. Aç değilim aslında. Hoştu orası, denize bakmak - yazık ki cam ve esinti yerine klima vardı. Saatlerce oturup denize bakabilirdim. "Git," diye fısıldıyor balık bana gözlerini açmadan, "bir taksiye atlayıp havalimanına git ve kaç buradan." "Öyle birdenbire gidemem ki ama," diye izah ediyorum alçak ve berrak bir sesle, "sorumluluklarım var, işim var." Balık susuyor sonra, ben de öyle. Bir dakika kadar sonra ekliyor; "Boş ver, unut gitsin. Bunalımdayım."

Balığı hesaba geçirmediler. Onun yerine bana tatlı ikram ettiler, reddedince de kırk beş şekeli hesaptan düştüler. "Kusura bakmayın..." dedi garson, "balıktan memnun kalmadığınız için üzgünüm." "Yo, yo," diye karşı geldim, cep telefonumda taksi şirketinin numarasını tuşlayarak, "balık harikuladeydi. Gerçekten çok güzel bir lokantanız var."

SADECE 9.90'A

(VERGİ VE POSTA ÜCRETİ İÇİNDE)

Nahum tesadüf eseri gördü ilanı, günlük burçlarla seks oyuncaklarının arasında bir yerlerde. "Hayatın anlamını hiç merak ettiniz mi?" diye soruyordu ilan. "Neden var olduğumuzu hiç merak ettiniz mi?" Ve sorunun cevabını verme iddiasıyla devam ediyordu: "Bu zor sorunun cevabı parmaklarınızın ucunda. Küçük ama inanılmaz bir kitapçıkta. Yalın ve anlaşılır bir dille dünyaya gelişinizin nedeni size anlatılacak. Birinci sınıf kâğıda basılmış, aydınlatıcı ve soluk kesici fotoğraflarla bezenmiş bu kitapçık harikulade ambalajıyla sadece 9.90'a adresinize postalanır!" Elindeki kitapçığı okurken kendi kendine gülümseyen gözlüklü bir adamın fotoğrafı vardı ilanın altında. Adamın başının üzerinde, düşünce balonunun olması gerektiği yerde, kalın harflerle, "Bu kitapçık hayatınızı değiştirecek!" yazıyordu. Nahum ilanın altındaki fotoğraftan oldukça etkilenmişti. Adam gayet mutlu görünüyordu, geniş omuzları hayranlık uyandırıcıydı. "Yeni ve geliştirilmiş formülümüzle günde sadece otuz saniye çalışarak Herkül gibi bir vücuda sahip olabilirsiniz, sadece 9.90'a! (vergi ve posta ücreti içinde)" ilanındaki güçlü adamı andırıyordu. Ona hayatın anlamını sunduklarını düşündükçe... Üstelik yarı fiyatına.

Elleri titriyordu Nahum'un, pulu zarfın üzerine yapıştırırken. Önündeki birkaç günün hayatının en uzun günleri olacağını bili-

yordu. Kendini bildi bileli hayatın anlamı zihnini en çok meşgul eden sorulardan biri olmuş, gayet rahat ve mutlu bir yaşam sürmekle birlikte, bir şeyin eksikliğini hep hissetmişti. Ama şimdi, birkaç gün sonra, dünyası tamamlanacaktı. Babasına içinde kabaran merak duygusundan söz etmeye çalıştığında bazı zorluklarla karşılaştı. "Salaksın sen. Ne zaman kurnaz bir dolandırıcı paraya ihtiyaç duysa ilk yaptığı şey gazeteye ilan vermektir, benim saf oğlum da ona mutlaka para gönderir." "Ama Baba, kurnaz dolandırıcı değil bunlar," diye izah etmeye çalıştı Nahum. "İlanda memnun kalmazsam kitapçığı on dört gün içinde geri yollayabileceğim yazıyor, paramı iade edecekler. Posta ilcreti hariç tabii ki." Nahum'un babası kıs kıs güldü, sonra yüzündeki ifade tehlikeli bir hal aldı. Ellerini Nahum'un omzuna yerleştirip gizli anlaşma teklif eden biri gibi kulağına fısıldadı: "Ne yapacağız, biliyor musun? Kazıklayacağız onları. Kitapçığı birlikte okuyacak ve hayatın anlamını çözdükten sonra on dört gün dolmadan onlara geri yollayacağız. Görsünler günlerini. Ne dersin?" Nahum bir şey söylemedi ama namussuzluktu düpedüz. Babasını öfkelendirmek istemiyordu fakat omzundaki mengene giderek daha çok sıkıyordu. Babası kendi kendine öfkelenmeyi başarmıştı anlaşılan. "Seni geri zekâlı!" diye bağırdı. "Göstereceğim sana hayatın anlamını, merak etme! Sen bir imalat hatasısın!" diye devam etti terliğini çıkarmaya çabalarken. "Çocuğu rahat bırak," dedi Nahum'un annesi aralarına girip Nahum'un imdadına yetişerek. "Çocuk mu?" diye hırladı Nahum'un babası, terliği havada her an fırlatacakmış gibi sallayarak. "Ağustos ayında yirmi sekizine basacak." "Tamam, saf bir yanı var," diye yakındı annesi, "ama ne olmuş?"

Nahum'un arkadaşları da ilanın düzmece olduğunu düşünüyorlardı. Ronit bile. Onunla o sabırsız bekleyişi paylaşacak birini bulamayınca tek başına bekledi sabırsızlıkla. Postanenin ihbarnamesi üç gün sonra geldi ve Nahum, öfke krizlerinden birini geçirmekte olan babasının kâğıdı yutmasını son anda engelleyebildi. Nahum paketi aldığında postaneden çıkmayı bile beklemeden

kahverengi ambalaj kağıdını yırttı, eve dönerken kitapçığı okumaya başlamıştı bile. İnsan varlığının gizemi açıklanıyordu kitapçıkta, her sayfayla biraz daha çözülüyordu gizem. İnanılmaz kitapçığın dili gerçekten de o denli yalın ve akıcıydı ki Nahum hiçbir cümleyi iki kez okumak zorunda kalmadı (soluk kesici ve ilanda dendiği kadar aydınlatıcı fotoğraflara yönlendiren bölüm dışında). Oturduğu binaya vardığında, hayatında ilk kez, harikulade dünyamıza neden geldiğini, hepimizin neden burada olduğunu biliyordu artık. Ulvî bir mutluluk doldurdu içini, biraz hüzne bulanmış bir mutluluktu gerçi, cehalet içinde geçirdiği onca yılın hüznüne.

Başkalarının o acı verici kafa karışıklığım yaşamasına son verecek olmanın heyecanıyla koşarak çıktı basamakları, birkaç saniye sonra insan varlığının gizemini annesi ve babasıyla paylaşacağı düşüncesiyle yaşlar birikti gözlerinde - kısa süre sonra çaresizlik yaşlarına dönüşecek yaşlar. Babası bu gülünesi maskaralığa alet olmayacağım söyledi. Annesi Nahum'un açıklamalarını dinleyip fotoğraflara başını sallayarak baktı ama gözleri dalgındı, başını boşa sallıyordu. Kitapçıkla hiç mi hiç ilgilenmediği açıktı. Nahum'u memnun etmeye çalışıyordu sadece.

Sonraki birkaç saat boyunca Nahum kendini çaresiz ve kederli hissetti. Gazeteye şöyle bir göz gezdirmek insan varlığının özünün insanlığa ne denli yabancı olduğunu kavramasına yetiyordu. Bütün o savaşlar, cinayetler, ekolojik felaketler, borsalardaki düşüş – cehaletti bütün bunların sorumlusu, hayatın asıl anlamını kavrayamamaktan kaynaklanan basit hatalar. Kolaylıkla düzeltilebilecek hatalardı bunlar, yeter ki birileri dinlesin. Ama kimse dinlemek istemiyordu. Ne akrabaları ne de arkadaşları, Ronit bile. Bütün hücrelerinde yaşıyordu Nahum hayal kırıklığını. Ama birden, düşük faizli kredi ilanlarının altında, aşina bir yüz gördü - geniş omuzlu, gözlüklü adam. Fakat bu ilanda onu büyük bir dikkatle dinleyen ağırbaşlı bir adama bir şey anlatıyordu geniş omuzlu gözlüklü adam. "İnsanlar sizi dinlemiyor mu?" diyordu ilan. "Aile fertleri ve yakın arkadaşlarınız sizi ciddiye almıyorlar mı? Çözümü bizde.

9.90'a size en ilgisiz dinleyiciyi bile kendinize bağlamayı öğretecek harikulade bir kitapçık yollayabiliriz." Nahum güçlükle zaptetti heyecanını. Tam umutsuzluğun dibine vurmak üzereyken ışığı görmüştü. Büyük bir sabırsızlıkla kitapçığın gelmesini beklemeye koyuldu. Geçmek bilmeyen ve beklenti dolu dört günün sonunda pakete ulaştı. Sarhoş edici ilkeleri soluk soluğa okudu, bitirdiğinde bu kez dinleyeceğinden emin bir biçimde babasının yanına gitti.

İşler baş döndürücü bir hızla gelişti. Nahum varoluşun sırrını ve kendini insanlara dinletmenin yolunu biliyordu artık. Hayatın anlamı ağızdan ağza yayıldı, bir dosttan diğerine. Annesinin ya da arkadaşlarının parıldayan gözlerine bakarken, özellikle de Ronit'in memnuniyet dolu kahkahalarını dinlerken Nahum'un ne kadar mutlu olduğunu anlatmaya gerek yok sanırım. Ama her şey o kadar düzgün gitmedi. Aralarında Ludvor Hahamı'nın torunu da bulunan birkaç ortodoks genç, Nahum'u evinde ziyaret edip onlara hayatın anlamını izah etmesini istediler. Nahum isteklerini memnuniyetle yerine getirdi, hatta onlara limonata bile ikram etti. Teşekkür edip gittiler. Nahum ziyaretin üzerinde durmadı, bir süre sonra da tamamen unuttu. Tanımadığı insanlar onu sık sık evinde ziyaret ediyordu artık, o çocuklar da onlardan farklı değildi Nahum'un gözünde.

Ama ertesi gün yüzlerce ortodoks evini kuşatıp bahçesine doluştu. "Lilith'in oğlu, kılıcımızdan kork - zafer bizimdir, böyle buyurdu Rabbimiz," ve, "kâfirler çarpılacak," türünden ilahiler söylemeye başladılar. İlahileri duyan Nahum başının belada olduğunu anladı. Banyonun penceresinden sıvışıp evinden pek de uzak olmayan terk edilmiş bir sığınağa gizlendi. Ronit her sabah birkaç sandviçle bir termos kahve getiriyordu. Sandviçleri gazete kağıdına sarıyordu, Nahum da Ludvor Hahamı'nın torununun gerçeği kutsal kitaplarda aramanın bir anlamı kalmadığını, artık açığa çıktığını duyurarak Kudüs'teki din okullarının boşalmasına neden olduğunu o gazetelerden birinden öğrendi. Ortodoks cemaati her şeyden Nahum'u sorumlu tutuyordu. Bu da yetmezmiş gibi, hayatın anlamını kavramış olmaktan çok da fazla etki-

lenmeyen babası, işleri daha da karıştırmayı becermişti. Turşu kavanozlarından yararlanmanın yeni bir yolunu bulup Ludvor cemaatinin sinagog görevlisini yoğun bakıma yollamıştı.

Nahum, Ludvor cemaatinin Hahambaşı'na bütün bu olanların aslında bir yanlış anlamadan kaynaklandığını, hayatın anlamının onun sunduğu biçimiyle din karşıtı öğeler barındırmadığını anlatmak istiyordu. Aksine, Nahum, Yom Kipur'da oruç tutmaya ve Hamursuz'da matza yemeye her zaman özen göstermişti. Her iyi Yahudi çocuğu gibi bar-mitzva'sında ona da bir yarış bisikleti hediye edilmişti. Ama hahamı ne zaman yakındaki telefon kulübesinden aramaya kalksa, adam bir Şema İsrael çekerek Tanrı'dan Yidişçe yardım istiyor ve Nahum'a konuşma fırsatı tanımadan telefonu kapatıyordu. Karamsar bir ruh haline bürünmeye başlamıştı Nahum. Evindeki kuşatmanın, hahamların onu reddeden açıklamalarının ve her şeyden çok o sığınakta annesinin leziz yemeklerine duyduğu özlemin etkisini hissetmeye başlamıştı. İşte tam o sırada, her şeyin iyice kötüye sardığı bir anda, perşembe gününün ton balıklı sandviçinin sayesinde, her şey birden değişti. Sandviçin sarıldığı gazetede kavanoz saldırısında aldığı yaraları iyileşen ve hastaneden taburcu edilen Ludvor cemaatinin sinagog görevlisiyle yapılmış bir söyleşi vardı, söyleşinin hemen üzerinde Nahum'un gözüne bir ilan ilişti. Aynı geniş omuzlu adam vardı ilanda ama bu kez tuhaf bir pozisyondaydı. Karşısında elinde keskin bir balta tutan sakallı bir adam duruyordu, tehditkâr bir pozda. Gözlüklü adam ona delici bir bakışla bakıyordu, kesik çizgilerle güçlendirilmişti bakışı. Şöyle yazıyordu ilanda: "Düşmanlarınız mı var? Biri size zarar mı vermek istiyor? Tasalanmayın! 9.90'a yeni kitapçığınıza sahip olabilirsiniz. Yedi derste düşmanlarınızdan dost yaratmayı öğrenebilirsiniz. Tek bir bakışla negatif enerjileri pozitife dönüştürebilirsiniz!"

Nahum hiç zaman kaybetmeden havaleyi çıkardı ve iki gün sonra kitapçık eline geçti. Bir solukta okudu ve kuralları sığınaktaki farelerin üzerinde denemeye başladı. Kısa sürede dost oldu fa-

relerle. Nahum sığınaktaki soğuk suyla sakal tıraşı oldu, giysilerini elinden geldiğince ütüledi. Yakındaki giysi dükkânından bir takke satın aldı ve Ludvor Hahamı'm ziyaret etmek üzere yola çıktı. Dikkat çekmemek için elinden geleni yapmasına rağmen, anlayamadığı nedenlerden ötürü, herkesin dikkatini çekiyordu. Hahamın evine vardığında kalabalık onu linç etmeye hazırdı ama Nahum'u izlemiş olan fare dostları da onu korumaya niyetliydi. Haham aşağıdaki gürültünün sebebini öğrenmek için balkona çıktı, Nahum'a şöyle bir bakması bir yanlış anlamanın söz konusu olduğunu idrak etmesine yetti. "Durun," diye bağırdı balkondan. "Karşınızda duranın Mesih olduğunu ve bize Tanrı'mn kelâmını getirdiğini görmüyor musunuz?" Kalabalık Nahum'a baktı ve gördü. O gece bir ziyafet tertiplendi. Nahum'un fare dostları kafayı çekip zom olurken Nahum'un babasıyla Ludvor cemaatinin sinagog görevlisi birlikte dans ettiler, kol kola.

Hayatın anlamının insanlığın tamamına açıklanması uzun sürmedi. Baş döndürücü bir hızla yayıldı insan varlığının gizemi, ayrıca Nahum iki kez konuk olduğu Gece Hattı televizyon programında da bizzat açıklama lütfunda bulundu. Dünyanın bütün ülkeleri silahsızlanma yarışına girdiler, kimi kılıçlarından kalem yaptı, diğerleri daha yararlı kullanım alanları buldu. Nahum zamanının büyük kısmını ailesinin evinin arka bahçesinde domates yetiştirerek geçiriyor, bütün dünyanın mutluluğunda pay sahibi olmanın tadını çıkarıyordu.

Onu kaygılandırmaya devam eden bir şey vardı ama; ölüm. Geçmişte hiç rahatsız etmemişti onu ama şimdi, her şey bu kadar harikuladeyken, ödünü patlatıyordu. Bu yüzden de babası gazetedeki bir ilana dikkatini çektiğinde müthiş bir heyecan dalgasına kapıldı. Geniş omuzlu ve gözlüklü adam şöyle bir vaatte bulunuyordu: "Size ölümsüzlüğün sırrını açıklayacak renkli bir kitapçık. Bunun için büzgen kasınızı günde on beş saniye çalıştırmanız yeterli. Sadece 19.90'a!" "Gördün mü?" dedi babası. "Biraz şansları yaver gitti diye hemen ücreti artırmış deyyuslar."

ATÇIK

"Altın çubuk" koymuşlardı adını ve kız üzerine işemeden önce beraberinde gelen prospektüsü okuman gerekiyordu. Sonra kahve içip kurabiye atıştırıyordun, hiçbir sorun yokmuş gibi; MTV'de bir klip seyrediyor, şarkıya biraz eşlik ediyordun. Sonra çubuğa dönüyordun. Küçük bir penceresi vardı çubuğun. O pencerede bir çizgi belirirse her şey yolunda demekti, iki çizgi belirirse - canım, baba olmayı her zaman istemiştin zaten.

Gerçek şu ki, seviyordu onu. Ama o kekeleyerek söylenen tabii-ki-seni-seviyorum türünden bir sevgiyle değil. Sonsuza dek, masallardaki gibi ama bu bebek meselesi onu germişti biraz. Kız için de kolay bir durum değildi ama kürtaj daha da korkutucuydu. Zaten bir aile kurmayı düşündüklerini hesaba katarsan, zamanı biraz hızlandırmış oluyorlardı alt tarafı. "Sen gerginsin," dedi kız gülümseyerek, "baksana nasıl terliyorsun." "Gerginim tabii ki," dedi onun gibi gülümsemeye çalışarak, "senin için kolay, senin rahmin var ama ben, bilirsin beni, ortada hiçbir neden yokken bile gerilirim ve şimdi..." "Ben de korkuyorum," dedi kız ona sarılarak. "Tasalanma," dedi, "sonunda her şey yoluna girecek, göreceksin. Erkek olursa ona futbol oynamayı öğretirim, kız olursa - biliyor musun, onun da futbol oynamayı öğrenmesinde

hiçbir sakınca görmüyorum." Sonra kız biraz ağladı, o da onu rahatlatmaya çalıştı, sonra uyuyakaldı ama o uyuyamadı. İçinde bir yerde, derinde, basurlarının ilkbaharda çiçekler misali teker teker açtığını hissedebiliyordu.

Önceleri, karnı büyümeye başlayıncaya kadar, onu düşünmemeye çalıştı. Yararı olmadı gerçi ama yine de ulaşılacak bir hedefti. Daha sonra, karnı biraz büyüdüğünde, karnında oturduğunu düşünmeye başladı, üç parçalı takım elbise giymiş manyağın teki. Gerçekten de manyağın teki olmayacağından nasıl emin olabilirdi ki, Rus ruleti gibiydi çocuk sahibi olmak, önceden bilemiyordun. Bir keresinde, üçüncü ayındayken, bilgisayarına bir parça almak için alışveriş merkezine gitti ve annesini, istediği bilgisayar oyununu almazsa küçük tombul bedenini ikinci katın parmaklığından aşağı atmakla tehdit eden tulum giymiş bir velet gördü. "Atla," diye bağırdı velede aşağıdan, "cesaretin varsa atla, seni küçük şantajcı." Sonra isterik anne güvenlik görevlilerini üzerine salmadan oradan sıvıştı. Ertesi gece düşünde kız arkadaşını düşük yapsın diye merdivenden aşağı ittiğini gördü. Düş değildi belki, sinemaya giderlerken aklından geçen bir düşünceydi. Bunun hafife alınacak bir şey olmadığına, bir şey yapması gerektiğine karar verdi. Ciddi bir şey, annesiyle, hatta anneannesiyle konuşmasını gerektirecek kadar ciddi değildi belki ama en azından büyükninesiyle konuşmasında yarar vardı.

Büyükninesi o kadar yaşlıydı ki yaşını sormak hoş kaçmıyordu artık, ziyaretçilerden de nefret ederdi. Bütün günü televizyondaki arkası yarın dizilerini seyrederek geçirir, ziyaretçi kabul etmek zorunda kaldığında televizyonu kapatmayı reddederdi. "Korkuyorum, büyüknine," diye geveledi salondaki kanepeye oturup, "o kadar korkuyorum ki, tahmin edemezsin." "Neden?" diye sordu büyükninesi, gözlerini az önce havluya sarınmış bir kadına aslında onun babası olduğunu söyleyen bıyıklı Viktor'dan ayırmadan. "Bilmiyorum," diye mırıldandı, "hiç istemediğim bir

şeyin doğmasından korkuyorum." "Beni iyi dinle büyük torunum," dedi büyükninesi, başını dizinin kapanış müziği eşliğinde sallayarak, "gece yattığınızda uyumasını bekle, sonra başını karnına dayayıp uyu, böylece düşlerin ona nüfuz eder." Anlamadığı halde başını salladı ama büyükninesi izah etti: "Düş, güçlü bir dilektir aslında. O kadar güçlüdür ki sözcüklere dökemezsin. Cenin, ki onun karnındadır, hiçbir konuda seçim yapamaz, bu yüzden de her şeyi sünger gibi emer. Ne düşlersen o olur."

Ondan sonra her gece başını karısının giderek büyüyen karnına dayayarak uyudu. Düşleri anımsamıyordu ama iyi düşler olduğuna yemin edebilirdi. Hayatında o kadar huzurlu uyuduğunu hatırlamıyordu, çişe bile kalkmadan. Karısı her sabah onu bulduğu tuhaf pozisyona anlam veremiyordu ama adamı huzurlu görmekten mutluydu. Sonuna kadar da huzurlu kaldı, doğum odasına kadar. Umursamadığı için filan değil, olayın tamamen içindeydi ama korkularının yerini beklenti almıştı. Doktor kararsız bir biçimde ona doğru ilerlemeden önce, doğum uzmanıyla hemşirelerin fısıldaştıklarını gördüğünde bile, her şeyin yolunda gittiğine dair inancını bir an olsun yitirmedi.

Sonunda, küçük bir atları, daha doğrusu, bir midillileri oldu. Televizyonda katıldığı ekonomi programında büyükknineyi fevkalade etkileyen sanayiciye ithafen adını Hemi koydular ve onu sevgiyle büyüttüler. Cumartesileri üzerine binip onu parka götürür, onunla oyunlar oynarlardı. Kovboy-Kızılderili oyunları genellikle. Doğrusunu söylemek gerekirse, doğumdan sonra karısı uzun bir bunalım geçirmişti. Bunu hiçbir zaman konuşmamakla birlikte, Hemi'yi ne kadar severse sevsin, karısının yüreğinde başka bir şey arzuladığını biliyordu.

Bu arada, arkası yarın dizisinde, havlulu kadın Victor'u vurmuş, büyükninesi bedbaht etmişti. Victor son birkaç bölümü solunum cihazına bağlı geçirmişti. Geceleri, herkes uyuduktan son-

ra televizyonu kapatıp bebek odasında yere serdikleri samanın üzerinde yatan Hemi'yi seyretmeye giderdi. Çok komikti Hemi uyurken; başını onunla konuşan birini dinlermiş gibi bir yandan ötekine sallar, gülünç bir düş gördüğünde arada sırada kişnerdi. Annesi onu bir sürü uzmana götürmüş ve doktorlar büyümeyeceğini söylemişti. "Cüce kalacak," demişti karısı ama cüce değildi Hemi, bir midilliydi. "Yazık," diye fısıldardı her gece onu uyuturken, "annenin gerçekleşebilecek bir düş görmemesi çok yazık." Sonra Hemi'nin yelesini okşayıp ona çocuk ve at şarkılarından oluşmuş bir potpuri söylerdi, her seferinde "Bütün Güzel Küçük Midilliler" ile başlayıp kendi uyuyakaldığında son bulan bir potpuri.

KIZ ARKADAŞIM ÇIPLAK

Dışarıda pırıl pırıl bir güneş var ve kız arkadaşım aşağıda güneşleniyor, bahçede. Kız arkadaşım çıplak. Binanın önünden geçenler ona bakıyor, kimi durmak için bahane bile yaratıyor - ayakkabılarının bağcıkları çözülmüş mesela ya da köpek pisliğine bastıkları için ayakkabılarının altını hemen temizleme gereksinimi duyuyorlar. Ama kimi bahaneye gerek duymadan durup fütursuzca bakıyor. Biraz önce bir tanesi ıslık bile çaldı ama kız arkadaşım fark etmedi, çünkü kitabının okuru gerçekten saran bir bölümünde. Islık çalan tip bir an için durup bekledi ama kitap okuduğunu fark edince yürüyüp gitti. Çok okur benim kız arkadaşım ama hiçbir zaman böyle okumamıştı, dışarıda, çıplak. Üçüncü kattaki dairemizin ön balkonunda oturmuş bu konuyla ilgili ne hissettiğimi anlamaya çalışıyorum. Şu kendimi-nasıl-hissediyorum meselesinde biraz tuhafımdır. Bazen, cumartesi akşamları arkadaşlar evimize gelir ve bir konuda hararetli bir tartışma başlar, herhangi bir konuda. Hatta bir keresinde biri tartışmanın ortasında müthiş bir öfkeyle ayağa kalkıp evine gitmişti. Bense orada öylece oturup sesi kısık televizyona bakarın, alt yazıları okuyarak. Bazen, tartışmanın en hararetli yerinde bana ne düşündüğüm sorulur. Genellikle düşünüyormuş gibi

yaparım, düşüncelerimi toparlamakta zorlanıyormuşum gibi, o sırada biri sessizliği kendi lehine kullanıp sözü kapar zaten. Ama o tartışmalar genel konulara dairdir daha çok, siyaset filan, oysa burada kız arkadaşımdan söz ediyoruz ve o çıplak. Gerçekten, diyorum kendime, nasıl hissettiğini bilmen gerekir. Şimdi de Elizovlar çıktı dışarı, ön kapıda duruyorlar. Elizovlar iki kat üstümüzde oturuyor, çatı katında. Adam çok yaşlı, yüz yaşında belki, adını bile bilmiyorum, sadece "S" harfiyle başladığını ve mühendis olduğunu biliyorum, çünkü standart posta kutularının yanında bir posta kutuları daha var, daha büyük, üzerinde "S. Elizov, Mühendis," yazıyor. Kadın olamaz, çünkü karşı komşumuz bana bir keresinde kadının gümrük müfettişi olduğunu söyledi. Bayan Elizov'un da körpe bir piliç olduğu söylenemez, sarı saçları yüzde yüz boya. Onlarla ilk asansöre binişimizde kız arkadaşım kadını deterjan gibi kokan parfümlerden sürmüş bir fahişe sanmıştı. Elizovlar durup ön bahçede çıplak güneşlenen kız arkadaşıma bakıyor. Apartman yönetiminin en etkili iki üyesi. Tel örgüleri sarmaşık kaplamak onların fikriydi örneğin. Bay Elizov karısının kulağına bir şeyler fısıldıyor, kadın omuz silktikten sonra yürümeye devam ediyorlar. Kız arkadaşım yanlarından geçtiklerini fark etmiyor bile, o kadar kaptırmış kendini kitaba, dünyanın farkında değil. Nasıl hissettiğimi ifade etmem gerekirse, bronzlaşmasının harika olduğunu düşündüğümü söyleyebilirim, çünkü bronzlaştığında gözlerinin yeşili daha da belirginleşir. Zaten güneşleneceksen çıplak güneşleneceksin, çünkü gerçekten nefret ettiğim bir şey varsa o da bikini izidir; her şey koyu renkteyken birden, beyaz. Aynı ten değilmiş duygusuna bile kapılırsın, Kulüp Med'de satın aldığın sentetik bir şeymiş gibi. Öte yandan, Elizovların tepesini attırmamakta yarar var. Çünkü biz kiracıyız ve iki yıllık sözleşmemiz var ama belli olmaz. Binada sorun çıkardığımızı söylerlerse ev sahibi altmış gün önceden haber vermek koşuluyla bizi evden çıkarabilir. Sözleşmede yazıyor. Her ne kadar

o "öte yandan" kimsenin hisleriyle, özellikle de benim hislerimle ilintili olmasa da, hesaba katmak zorunda olduğumuz bir riski ifade ediyor. Kız arkadaşım yüzükoyun dönüyor şimdi. Kıçı kesinlikle en sevdiğim yeri ama göğüsleri de bir başka. Paten kayan bir çocuk bağırıyor geçerken: "Hey, bayan, yarığın görünüyor!" O, bilmiyor sanki. Erkek kardeşim bir keresinde bana kız arkadaşımın aynı yerde uzun zaman kalmayan tipte bir kız olduğunu söylemişti, bu yüzden hazırlıklı olmalıyım, kalbimin kırılmasını istemiyorum. Uzun zaman önceydi ama, iki yıl önce sanırım. O tip ona ıslık çaldığında birden bunu hatırladım ve kalkıp onunla gideceğinden korktum.

Birazdan güneş batacak ve kız arkadaşım yukarı çıkacak. Çünkü güneşlenmek için güneş kalmayacak artık, okumak için de. İçeri girdiğinde karpuzu dilimleyeceğim, balkonda yiyeceğiz, birlikte. Birazdan güneşin batışını bile izleyebiliriz.

ŞİŞE

İki arkadaş barda oturuyor. Biri üniversitede bir şeyler okuyor, diğeri günde bir kez gitarını eline aldığı için kendini müzisyen sanıyor. İkişer bira içmişler bile, en az iki tane daha içmeyi planlıyorlar. Üniversite öğrencisinin canı sıkkın, çünkü kaldığı evi paylaştığı kıza âşık ama kızın her gece onlarda kalan ensesi kıllı bir sevgilisi var ve sabahları mutfakta karşılaştıklarında kızın sevgilisi ona seni-anlıyor-ve-senin-için-üzülüyorum bakışıyla bakıyor ve bu, onun canını daha da sıkıyor. "Başka yere taşın," diyor kendini müzisyen sanan tip - bu müzisyen, bu tür çelişkili durumlardan sıyrılmakla ünlü. Birden, konuşmanın ortasında, o güne kadar görmedikleri at kuyruklu sarhoş bir tip yanlarına gelip arkadaşını, müzisyeni, şişeye sokacağına dair yüz şekeline bahse girmeye hazır olduğunu söylüyor. Üniversiteli tip hemen kabul ediyor, çünkü, gerçekten, hayli aptalca bir bahis önerisi bu. Ama at kuyruklu tip müzisyeni bir anda Carlsberg şişesinin içine sokuyor. Üniversiteli tip ciddi bir para sıkıntısı içinde ama bahis bahistir, yüz şekeli ödüyor ve duvara bakarak kendine acımaya başlıyor. "Söyle ona," diye bağırıyor şişedeki arkadaşı, "Çabuk, gitmeden söyle!" "Ne söyleyeyim?" diye soruyor kolejli tip. "Beni buradan çıkarmasını söyle, hemen, hadi!" Ancak üniversiteli tip duruma uyamıncaya kadar at kuyruklu tip gitmiştir.

Üniversiteli tip hesabı ödüyor, şişenin içindeki en iyi arkadaşını alıyor ve birlikte at kuyrukluyu aramaya çıkıyorlar. Kesin olan bir şey varsa o da at kuyruklunun kafayı tesadüfen çekmediğidir, adam profesyoneldir. Bu yüzden bir bardan ötekine gidiyor ve gittikleri her barda bir içki daha içiyorlar, boşuna gelmiş olmamak için. Üniversiteli tip içkileri kafasına dikiyor ve içtikçe kendine daha çok acıyor. Şişedeki tip kamışla içiyor, başka seçeneği de yok zaten.

Sabahın beşinde, at kuyrukluyu kumsala yakın bir barda bulduklarında ikisi de körkütük sarhoştur. At kuyruklu da öyle, şişe meselesi için çok üzülür. Hemen özür diler ve müzisyeni şişeden çıkarır. Çocuğu şişede unuttuğu için özür diler, kendini affettirmek için onlara içki ısmarlamaya karar verir, son bir içki. Biraz konuşurlar ve at kuyruklu tip bu numarayı Tayland'da tanıştığı bir Finli'den öğrendiğini ve bu numaranın Finlandiya'da çocuk oyuncağı sayıldığını söyler. O numarayı öğrendikten sonra at kuyruklu ne zaman içmeye çıksa ve parası bitse biriyle bahse girip yolunu bulmaktadır. At kuyruklu, müzisyeni şişede unuttuğu için kendini o kadar kötü hisseder ki onlara numaranın nasıl yapıldığını öğretir. Nasıl mı yapılıyor? Kaptıktan sonra şaşıyorsun ne kadar kolay olduğuna. Üniversiteli tip eve vardığında güneş yükselmeye başlamıştır. Anahtarını kapıya sokmak üzereyken kapı açılır ve karşısında ensesi kıllı sevgiliyi bulur, duşunu almış, tıraşını olmuş. Kıllı-ense aşağı inmeden önce kız arkadaşının sarhoş ev arkadaşına onun-yüzünden-gidip-kafayı-çektiğini-biliyorum bakışıyla bakmayı başarır. Üniversiteli tip usulca odasına girip ev arkadaşına bir göz atma fırsatı bulur - yatağındadır, yorganın altında ağzı yarı açık, uyumaktadır. Farklı bir güzellik vardır şimdi yüzünde, dingin. Bazı insanların yüzüne sadece uykuda vuran türden bir güzellik, herkesin değil ama. Ve bir an için onunla konuşmak gelir içinden, onu şişeye sokup yatağının yanında tutmak; turistlerin Sina'dan getirdikleri, içinde rengârenk kum bulunan şişeler, karanlıkta yalnız uyumaktan korkan çocuklar için açık bırakılan küçük gece lambaları gibi.

PİLOT KABİNİNE BİR ZİYARET

Uçak Ben Gurion havalimanına indiğinde bütün yolcular alkışladı ve ben ağlamaya başladım. Koridor tarafında oturan babam beni yatıştırmaya çalışırken bir yandan da dinleme nezaketi gösteren herkese ilk kez yurt dışına uçtuğumu ve bu yüzden biraz heyacanlandığımı anlatmaya girişti. "Havalandığımızda çok iyiydi aslında," dedi gözlük camları kola şişesi kalınlığında olan ve sidik kokan yaşlı adama, "ama şimdi, indikten sonra duyguları birden boşaldı." Sonra elini bir köpeği yatıştırmaya çalışırmış gibi enseme koydu ve yumuşacık bir ses tonuyla, "Ağlama, tatlım, babişko yanında," dedi. Öldürmek istedim onu, ağzını burnunu kırmak istedim. Ama babişko ensemi ovup pis kokan ihtiyara yüksek bir fısıltıyla aslında hiç de öyle olmadığımı, askerliğimi topçu eğitmeni olarak yaptığımı, hatta erkek arkadaşım Giora'nın, ironiktir, El Al'da güvenlik görevlisi olarak çalıştığını anlattı.

Bir hafta önce, New York'a indiğimde, erkek arkadaşım Giora, ironiktir, beni elinde çiçeklerle uçağın kapısında karşılamıştı. Havalimanında çalıştığı için kolay. O beylik Hollywood filmlerindeki gibi basamaklarda öpüştükten sonra beni ve bavullarımı göz açıp kapayıncaya kadar gümrükten geçirdi. Havalimanından doğru bütün Manhattan'ı yukarıdan gören bir restorana götürdü

beni. Eski bir Cadillac satın almıştı kendine ama o kadar temizdi ki yeni sanırdınız. Giora restoranda ne ısmarlayacağım tam olarak bilemedi, sonunda garip bir adı olan ve ahtapotu andıran ama iğrenç kokan bir şeyde karar kıldık. Giora yemeye çalıştı ve önce leziz olduğunu söyledi, fakat birkaç saniye sonra pes etti, ikimiz de gülmeye başladık. Onu son gördüğümden bu yana sakal bırakmıştı. Yakışmıştı da.

Restorandan özgürlük anıtına gittik, oradan da Modern Sanat Müzesi'ne. Çok hoşlanmış gibi yaptım ama sürekli garip bir his vardı içimde. Yani, iki aydan beri görmemiştik birbirimizi, evine gidip sevişmek ya da sarmaş dolaş muhabbet etmek varken Giora, muhtemelen iki yüz kez ziyaret ettiği bütün bu turistik yerlere koşturuyordu beni, üstelik gittiğimiz her yerde uzun açıklamalar yaparak. O akşam, evine gittiğimizde, Giora bir telefon konuşması yapması gerektiğini söyledi, ben duşa girdim. Kurulanma faslına geçtiğimde bir tencere spagetti pişirip masaya şarabı ve tazeliğini yitirmiş çiçekleri yerleştirmişti bile. Gerçekten konuşma ihtiyacı içindeydim, bilmiyorum, kötü bir şey olduğunu ve bana söylemekte zorlandığını hissediyordum, hani filmlerde biri ölür ve öldüğü çocuklardan gizlenir ya, öyle. Ama Giora sürekli beni o hafta götürmeyi planladığı yerlerden söz ediyor, kent devasa olduğu için hepsini görmeye yetecek kadar zamanımız olmadığından endişe duyuyordu, aslında bir hafta bile sayılmazdı, beş gün sadece, çünkü bir günü geçmişti, son gün öğleden sonra uçacaktım ve babam sabahtan kente geliyordu, dolayısıyla o gün hiçbir şey yapamayacaktık. Bir öpücükle susturdum onu, başka bir şey gelmedi aklıma. Sakalı yüzüme battı biraz. "Giora," dedim, "her şey yolunda mı?" "Elbette," dedi, "elbette, zamanımız o kadar dar ki, her yeri görmeye yetmeyeceğinden korkuyorum."

Spagetti lezizdi, seviştikten sonra balkonda oturduk, şarap içip aşağıda yürüyen minik insanları seyrettik. "Bu denli büyük bir kentte yaşamak gerçekten heyecan verici olsa gerek," dedim

Giora'ya. Balkonda oturup ne düşündüklerini tahmin etmeye çalışarak saatlerce seyredebilirdim o minik insanları. "Büyütülecek bir şey değil," dedi ve kendine bir diyet kola almaya gitti. "Biliyor musun," dedi döndüğünde, "daha dün gece buradan on blok kadar doğuda bir yerdeydim, fahişelerin çalıştığı bir mahallede. Buradan görünmüyor, binaların arkasında kalıyor. Neyse, yaşlı bir adam arabaya yanaştı, evsiz biri için üstü başı temiz sayılırdı, içi poşet dolu alışveriş arabalarından birini itiyordu, şu her yere götürdükleri arabalardan, ama onun dışında gayet aklı başında bir görünümü vardı, tertipli gibi, izah etmesi güç. Evsiz adam yanıma gelip on dolar karşılığında çükümü emmeyi teklif etti bana. 'Çok iyi emerim,' dedi, 'bir damlasını bile ziyan etmem.' İş adamı havasındaydı ama, televizyon satmaya çalışan bir pazarlamacı edasıyla. Utancımdan yerin dibine girdim. Sabahın ikisiydi, yirmi adım ötede Porto Riko'lu fahişeler sıralanmış bekliyordu ve fena halde amcamı çağrıştıran bu adam bana oral seks pazarlamaya çalışıyordu. O da durumun saçmalığını idrak etti, muhtemelen ilk kez birine böyle bir öneride bulunuyordu. Sonra, birden, ikimizin de yüzü kızardı ve bana, özür diler gibi, 'Onun yerine arabanı yıkayabilirim belki,' dedi. 'Beş dolara. Karnım çok aç.' İşte, sabahın ikisinde Manhattan'ın en tehlikeli mahallesinde böyle buldum kendimi, kırk yaşında bir adam bir şişe maden suyu ve bir zamanlar Chicago-Bulls tişörtü olan bir paçavrayla arabamı yıkarken. Fahişelerden birkaçı bize doğru yürümeye başladılar, bir de zenci tip vardı yanlarında, pezevenkleriydi herhalde, ortalık karışacak sandım ama tek kelime etmeden izlemekle yetindiler. Sonunda adam arabayı yıkamayı bitirdi, teşekkür ettim, beş dolarını verip gazladım."

O hikâyeden sonra ikimiz de bir şey demedik. Ben gökyüzüne baktım, birden kararmıştı sanki. Sonra gecenin o saatinde fahişe dolu o caddede ne aradığını sordum ona. Bunun konuyla ilgisi olmadığını söyledi. Hayatında biri olup olmadığını sordum, o

sorumu da yanıtlamadı. Kadının fahişe olup olmadığını sordum. Önce bir şey demedi, sonra Lufthansa'da çalıştığını söyledi. Birden kadının, üzerine sinmiş kokusu geldi burnuma, vücudundan geliyordu, sakalından. Lahana turşusunu andırıyordu biraz ve şimdi, seviştikten sonra, koku bana da yapışmıştı. Yine de bir hafta boyunca onun dairesinde kalmamda ısrar etti, hiç tereddüt etmeden kabul ettim - fazla seçeneğim yoktu. Sadece bir yatak vardı, kancıklık yapmak istemiyordum, beraber uyuduk, sevişmeden ama. Onunla bir daha sevişmeyeceğimi biliyordum, o da biliyordu. O uyuduktan sonra bir duş daha almak için kalktım, kadının kokusunu üzerimden atmak için, ama onunla uyumaya devam ettikçe kokudan kurtulamayacağımı biliyordum.

Uçacağım gün ne kaybettiğini görsün diye en güzel elbisemi giydim, farkına bile varmadı ama. Babamla otelde buluştuğumuzda gerçekten mutlu oldum. İyice sarıldım ona, biraz şaşırdı hatta, yine de memnuniyeti yüzünden okunuyordu. Babam Giora'ya birkaç aptalca soru sordu, Giora biraz kıvrandıktan sonra çok önemli bir işi olduğunu ve bizi havalimanına götüremeyeceği için çok üzgün olduğunu söyledi. Sonra bavullarımı getirmek için arabaya gitti; döndüğünde vedalaşıp öpüşürmüş gibi yaptık, babam hiçbir şeyin farkına varmadı. Giora gittikten sonra babamın odasına çıkıp tekrar duşa girdim, sonra babam bizi havalimanına götürmesi için bir taksi çağırdı.

Uçuş sırasında çok sessizdim, babam sürekli konuşuyordu ama. O hafta o kadar ağır geçmişti ki benim için, moralimi yükseltmek için haftanın o gününü bir daha orada geçirmeyeceğimi söylemiştim kendime, aynı acemi eğitiminde yaptığım gibi ama bu kez hiç yararı olmamıştı. Ama o anda, kâbus geride kaldıktan sonra bile, bir ferahlama duygusu yaşamamıştım. Kadının kokusu bile gitmemişti üzerimden. Kokladım kendimi, nereden geldiğini keşfetmeye çalıştım, birden kol saatimden geldiğini fark ettim. Kokusu başından beri kol saatimde kalmıştı.

Yemekten sonra babam tuvalete gidiyormuş gibi yapıp hostesle birlikte döndü. İşte o zaman anladım benim için pilot kabini ziyareti ayarladığını. O kadar kötü durumdaydım ki onunla tartışacak gücü bulamadım kendimde. Hostesin arkasından pilot kabinine girdim, kaptan pilot ve yardımcısı bana göstergeler ve düğmeler hakkında son derece sıkıcı bazı bilgiler verdi. Sonunda pilot, ki saçları kırlaşmıştı, bana yaşımı sordu ve yardımcısı bir kahkaha attı. Kaptan pilot ona öldürücü bir bakış atınca yardımcısı gülmeyi kesip özür diledi. "Bir şey ima etmek istememiştim," dedi kaptan pilot. "Ben buraya genellikle çocukların gelmesine alışığım." Yine de onları ziyaret ettiğim için bana teşekkür edip New York'ta iyi vakit geçirip geçirmediğimi sordu. Evet, dedim. Kaptan pilot New York'a bayıldığını söyledi, çünkü her şey vardı New York'ta. Yardımcısı da, ki kendini rahatsız hissettiği için bir şey söyleme ihtiyacındaydı, kişisel olarak New York'taki yoksulluktan biraz şikâyetçi olduğunu, fakat buna benzer bir olgunun bugün Rus göçmenleriyle İsrail'de de yaşandığını söyledi. Ondan sonra bütün Manhattan'ı yukarıdan gören yeni restoranda yemek yeme fırsatını bulup bulmadığımı sordular bana. Evet, dedim.

Sonra yerime döndüm, babamın yüzü parlıyordu, inişi daha iyi görebileyim diye benimle yer değiştirdi. Koltuğumu arkaya yatırmaya çalışırken elimi okşayıp, "Tatlım, kırmızı ışık yanıyor, güvenlik kemerini tak, her an inişe geçebiliriz," dedi. Güvenlik kemerimi iyice sıkarken her an gözyaşlarına boğulabileceğimi hissettim.

ÖYKÜ BİÇİMİNDE BİR DÜŞÜNCE

Bu, bir zamanlar ayda yaşayan insanlara dair bir öykü. Şimdilerde kimse yaşamıyor orada ama bir zamanlar tıka basa dolu bir yerdi. Ayda yaşayan insanlar özel olduklarını düşünürlerdi, çünkü düşüncelerini istedikleri biçimde tasarlama yeteneğine sahiptiler. Bir tencere biçiminde örneğin ya da masa, hatta bol paçalı pantolon. Bu yüzden ay insanları sevgililerine özgün armağanlar sunabiliyordu; kahve fincanı biçiminde bir seni-seviyorum düşüncesi ya da vazo biçiminde bir sana-hep-sadık-kalacağım düşüncesi gibi.

Çok etkileyiciydi bütün bu biçimlendirilmiş düşünceler, ancak zaman geçtikçe ay insanlarında her düşüncenin nasıl tasarlanması gerektiği konusunda fikir birliği oluşmaya başladı. Anne-sevgisi düşüncesi her zaman perde biçiminde, baba-sevgisi düşüncesi ise küllük biçiminde olmalıydı, öyle ki hangi eve girersen gir seni çay masasındaki tepsinin üzerinde düzenlenmiş olarak bekleyen düşünce biçimlerini önceden tahmin edebilirdin.

Aydaki bütün insanların arasında düşüncelerini farklı tasarlayan biri vardı. Genç bir adam, biraz tuhaf, kafası genellikle rahatsız edici varoluş meseleleri ve tuhaf sorularla meşgul. Aklını sürekli meşgul eden şey, her insanın sadece kendine özgü en az

bir benzersiz düşüncesi olması gerektiğiydi. Renk, ses ve içerik olarak sadece onun sahip olabileceği bir düşünce.

O genç adamın düşü bir uzay gemisi inşa edip uzaydaki bütün benzersiz düşünceleri toplamaktı. Sosyal toplantılara iştirak etmiyor, evden nadiren çıkıyor, bütün zamanını o uzay gemisini inşa etmeye ayırıyordu. Uzay gemisinin motorunu merak biçiminde, dümenini ise saf mantık biçiminde tasarladı, böyle girişti işe. Daha sonra uzayda rotasını bulmasını sağlayacak başka gelişmiş düşünceler ekledi. Ama o çalışırken onu gözetleyen komşuları sürekli hata yaptığını fark ediyordu. Çünkü ancak uzay gemisi hakkında hiçbir fikri olmayan biri motoru merak düşüncesi biçiminde tasarlayabilirdi, oysa herkes merak düşüncesinin mikroskop biçiminde olması gerektiğini bilirdi. Saf mantık düşüncesinin raf biçiminde olması gerektiğine ise hiç girmeyelim. Bunu genç adama açıklamaya çalıştılar ama o kimseyi dinlemedi. Evrendeki bütün özgün düşünceleri toplama tutkusu zevksizlik sınırlarını zorlamakla kalmamış, delilik sınırına dayanmıştı.

Bir gece, genç adam uykudayken, komşularından birkaçı, ona acıdıkları için, bir araya gelip uzay gemisinin olduğu yere gitmişler, gemiyi parça parça söktükten sonra her şeyi olması gerektiği gibi düzenlemişler. Genç adam sabah uyandığında uzay gemisinin olması gerektiği yerde bir yığın raf, vazo, termos ve mikroskop bulmuş. Bütün yığının üstü ölmüş olan sevgili köpeğine ait hüzün düşüncesiyle örtülmüş - işlenmiş masa örtüsü biçiminde.

Genç adam bu sürprizden hiç mi hiç hoşnut kalmamış. Teşekkür edeceğine aklını kaçırıp ortalığı yıkıp kırmaya başlamış. Ay insanları şaşkınlık içinde seyretmişler onu. O tür davranışlardan hiç hazzedilmezmiş ayda. Ay, bildiğiniz gibi, yer çekimi kuvveti çok zayıf bir yıldızdır. Bir yıldızın yer çekimi kuvveti ne kadar zayıf olursa düzen ve disiplin o kadar öne çıkar, çünkü cisimlerin dengelerini bozmak için hafif bir itiş yeterlidir. Canı biraz sıkılan

herkes böyle yapacak olsa felaketler birbirini izlermiş. Sonunda, genç adamın sakinleşmeyeceğini anlayınca, onu durdurmanın bir yolunu bulmaktan başka çareleri kalmadığına karar vermişler. Bu yüzden üçe üç ebadında bir yalnızlık düşüncesi tasarlayıp genç adamı içine tıkmışlar, alçak tavanlı bir hücre büyüklüğünde bir düşünce. Ve genç adam ne zaman yanlışlıkla hücrenin duvarlarına dokunsa ona yalnız olduğunu hatırlatan şiddetli bir soğuk hissedermiş.

Genç adam o hücrede ip biçiminde son bir umutsuzluk düşüncesi düşünmüş ve ucuna bir ilmik atıp kendini asmış. Umutsuzluk ipi düşüncesi ay insanlarını o kadar heyecanlandırmış ki herkes kendi umutsuzluk ipini düşünüp ilmeği boynuna geçirmeye başlamış. İşte böyle yok olmuş ay insanları, arkalarında o yalnızlık hücresini bırakarak. Ama yüz yıl süren uzay fırtınalarından sonra o da çökmüş.

İlk uzay gemisi aya ulaştığında astronotlar ayda tek bir canlıya bile rastlamadılar. Milyonlarca krater buldular ama. Astronotlar önce o kraterleri bir zamanlar ayda yaşayan insanların mezarları sandılar ama yakından baktıklarında o kraterlerin hiçliğe dair düşünceler olduğunu keşfettiler.

GUR'UN SIKINTI TEORİSİ

Arkadaşlarımın içinde en fazla teoriye sahip olan Gur'dur. Geliştirdiği bütün teorilerin içinde doğruluk olasılığı en yüksek olan Sıkıntı Teorisi'dir kuşkusuz. Gur'un Sıkıntı Teorisi'ne göre bugün dünyada olup bitenlerin asıl nedeni sıkıntı; sevgi, savaş, keşifler, yapay şömineler - bütün bunların yüzde doksan beşi sıkıntıdan kaynaklanır. Kalan yüzde beşi, örneğin iki yıl önce New York metrosunda iki zenci tarafından dövülüp soyulması gibi şeyler oluşturuyor. O iki zencinin de sıkılmadığı anlamına gelmiyor bu ama açlıkları sıkıntılarından daha baskınmış. Kum tenisi oynayamayacak ya da yüzemeyecek kadar yorgun olduğunda bu teoriyi kumsalda açıklamaya kalkıyor ve ben oturup onu birinci kez dinliyorum, içten içe o gün gerçek bir yavrunun kumsala gelmesini umarak. Bir şey olacağından değil, göz banyosu.

Gur'un teorisini en son geçen hafta dinledim, sivil giyimli narkotik ajanları bizi Ben Yehuda Caddesi'nde bir ayakkabı kutusu dolusu otla yakaladığında. "Yasaların da çoğu sıkıntıdan kaynaklanır," diye izah etti narkotiklere Gur arabada, "ve bu iyidir aslında, çünkü hayata biraz heyecan katar. Yasaları çiğneyenler yakalanma tedirginliği yaşar, bu da sıkıntılarını bir ölçüde giderir. Ve polisler - onların hayatlarının ne kadar renkli olduğu

malum zaten. Herkesin bildiği gibi zaman uçar gider yasaları uygulamaya çalışırken. Bu yüzden, ilke olarak, bizi tutuklamanızla ilgili bir sorunum yok. Anlamakta güçlük çektiğim şey şu, kelepçelere ne gerek var?"

"Kapa çeneni," diye havladı bizimle arka koltukta oturan güneş gözlüğü takmış sivil polis. Karakola bir seri tecavüzcü ya da terörist, hatta sıradan bir banka soyguncusuyla değil de bira alacak paraları olmadığı için ot içen iki dangalakla gidiyor olmaktan hiç de hoşnut değildi besbelli.

Sorgulama faslından pek memnun kaldık, çünkü klimanın dışında birkaç saat boyunca bize eşlik edip plastik bardakta kahve bile ikram eden çok hoş bir kadın polis vardı karakolda. Gur kadınla erkek arasındaki savaşa dair teorisini açıklayarak onu iki kez güldürmeyi bile başardı. Sorgulamanın ortasında fazla polis dizisi seyretmiş bir polisin içeri girip bizi tokatlamaya yeltenmesi gibi ürkütücü bir olay dışında her şey çok dostane cereyan etti. Ama biz uyanık davranıp polise amacına ulaşma fırsatı tanımadan her şeyi itiraf ettik.

Sadece ilginç bulduğum şeyleri anlattığım için her şeyin göz açıp kapayıncaya kadar bittiğini sanmayın, belgeler imzalanıp olay kapandığında gece olmuştu. Gur sekiz yıl birlikte olduğu ve onu terk edip yere daha sağlam basan biriyle beraber olmayı ancak altı ay önce akıl edebilen eski sevgilisi Orit'i aradı. Kefaletimizi yatırmak için hemen karakola geldi Orit. Yalnız, erkek arkadaşını getirmedi. Gur başına bir kez daha iş açtığı için öfkesi burnundaydı. Ama doğrusunu isterseniz Gur'u gördüğü için sevinmişti, özlemişti besbelli. Bizi karakoldan çıkardıktan sonra Gur onunla bir yerde kahve içmek istedi ama Orit gece vardiyasında çalıştığı için gitmek zorunda olduğunu, belki başka bir zaman buluşup bir kahve içebileceklerini söyledi. Bir eczanede kasiyer Orit. Gur onu birçok kez arayıp aşk mesajları bıraktığını

ama Orit'in hiçbir zaman karşılık vermediğini, tutuklanmış olmasaydı belki de onu hiçbir zaman göremeyeceğini söyledi. Orit de ona aramamasının daha iyi olduğunu, benim gibi tiplerle takılmaya, sokaklarda döner yiyip ot içmeye, kız peşinde koşmaya devam ettiği müddetçe ikisi için zaten hiç umut olmadığını söyledi. Benim hakkımda o şekilde konuşmasından hiç gocunmadım, çünkü arkadaşça söylenmişti, doğruydu ayrıca. "Gerçekten geç kaldım," dedi ve Vosvos'una atladı. Uzaklaşırken pencereden el bile salladı.

Sonra karakoldan Dizengoff Caddesi boyunca eve kadar hiç konuşmadan yürüdük, ki benim için doğal ama Gur için son derece olağandışıydı. "Söyle," dedim sokağıma ulaştığımızda, "Orit'in şu erkek arkadaşının ağzını burnunu kırmamızı ister misin?" "Boş ver," diye geveledi Gur, "iyi bir tip aslında." "Biliyorum," dedim, "ama yine de, istersen, benzetebiliriz." "Hayır," dedi, "ama motosikletini ödünç alıp Orit'i çalışırken seyretmeye gitmek istiyorum." "Elbette," dedim ve anahtarı verdim.

Geceleri gidip Orit'i çalışırken seyretmek en çok sevdiği şeylerden biri. Doğrusunu isterseniz, meseleye teorik olarak baktığınızda, bir çalının arkasına gizlenip birinin beş saat boyunca poşetlere aspirin ve kulak çubuğu dolduruşunu, kasanın tuşlarına basışını seyretmek can sıkıntısının bir sonucudur aslında. Ama Orit söz konusu olduğunda Gur'un teorileri hiçbir işe yaramıyor.

ON SEKİZLİĞİN MEMELERİ

"On sekizlik bir çıtırın memelerinin üstüne tanımam," dedi taksi şoförü dönüp bakacak kadar saf olan bir tanesine klakson çalarak. "İnan bana, her gün bir çift on sekizlik memesine dişlerini geçirirsen kafandaki kel bölgede saç bile çıkar," dedi kafasındaki kel bölgeye dokunarak. "Yanlış anlama. O yaşta iki çocuğum var benim. Kızımı benim gibi yaşlı bir osurukla yakalayacak olsam ne yaparım bilmem. Ama işin doğası böyle, Tanrı bizi böyle yaratmış, değil mi? Öyleyse neden utanayım? İşte, şuna bak." Kulağında Walkman'le yürüyen bir kıza klakson çaldı, kız dönmedi. "Kaç yaşındadır sence? On altı mı? Şu kıça bak. Doğru söyle, şunun tadına bakmak istemez miydin?" Vazgeçmeden önce birkaç kez daha klakson çaldı. "Hiçbir şey duymuyor bu," diye açıkladı sonra, "çünkü müzik dinliyor. Böyle bir şey gördükten sonra insan nasıl karısına döner, söyler misin?" "Evli misin?" diye sordum hafiften suçlar gibi. "Boşandım," dedi dikiz aynasından Walkman'li kıza bakmaya devam ederek. "İnan bana böyle bir şey gördükten sonra insan karısına dönmeyi aklından bile geçiremez." Hüzün verici bir parça çalıyordu radyoda, parçaya eşlik etmeye çalışan taksici fazla-

sıyla neşeli olduğu için düğmeye basıp frekansı değiştirdi ama orada da hüzün verici bir parça bekliyordu onu. "Şu helikopter kazası yüzünden," diye izah etti, sanki Mars'tan gelmişim gibi, "şu havada çarpışan iki helikopter yüzünden. Duydun mu? Haberlerde söylediler." Başımı salladım. "Şimdi bizim mesainin içine edecekler. Yemin ediyorum, kötü haberlerden ve hüzün verici şarkılardan başka bir şey yok." Yaya geçidinde durup sırt desteği takmış uzun boylu bir kıza yol verdi. "Bu da fena sayılmaz, değil mi?" dedi hafif kararsız. "Bir-iki yıl daha ister galiba," sonra ona da klakson çaldı, ne olur ne olmaz. Sürekli radyonun frekansını değiştiriyordu, sonunda kaza yerinden yayın yapan bir kanalda durdu. "Beni ele alalım," dedi, "askerde bir oğlum var, muharebe birliğinde. İki gündür haber almadım ondan. Yani bu felaketler gerçekleştiğinde radyoda daha hafif bir şeyler çalmalarını istemek hakkım değil mi? Boş yere geriyorlar bizi. Annesini düşün, eski karım, onu rahatlatacak şeyler yerine arkadaşlarını savaşta kaybeden askerlere dair iç paralayıcı şarkılar dinlemek zorunda. İnsaf!" dedi birden elime dokunarak. "Bir arayalım şunu, damarına basalım biraz." Cevap vermedim, bana dokunduğu için bozulmuştum hafiften. "Hey, Rona, n'aber?" Bağırıyordu mikrofona. "Her şey yolunda mı?" Bana göz kırpıp başıyla kırmızı ışıkta yanımızda bekleyen külüstür Subaru Justy'nin direksiyonundaki boyalı sarışını işaret etti. "Yossi için endişeleniyorum," dedi hattın öbür ucundaki metalik ses, "telefon etmedi." "Nasıl telefon etsin? Askerde, operasyonda. Cephede telefon kulübeleri mi var sanıyorsun?" "Bilmiyorum," dedi kadın. "Kötü bir his var içimde." "Sen ve hislerin, acayipsin gerçekten," dedi taksici bana bir kez daha göz kırparak, "biraz önce yanımdaki yolcuya senden bahsettim, bahse girerim ki kaygılamıyordur dedim." "Ne yani, sen kaygılanmıyor musun?" "Hayır," dedi taksici gülerek, "neden biliyor

musun? Çünkü ben senin gibi değilim, radyoda ne dediklerine dikkat ederim, o aradaki kasvet verici konuşmaları dinlemekle yetinmem. Helikopter kazasında ölenlerin paraşütçü olduklarını söylediler, bizim Yossi'miz paraşütçü değil ki, ne diye endişe ediyorsun?" "Paraşütçüler de dediler," diye mırıldandı Rona, "bu başkalarının olmadığı anlamına gelmez." Bağlantı çok kötü olduğu halde ağladığını duyabiliyordum. "Bana bir iyilik yap, aileler için açık bir hat var. Onları arayıp Yossi'yi sor. Hadi, benim için yap bunu," dedi kadın. "Kızım, söyledim ya," diye ısrar etti taksici, "sadece paraşütçüler dediler. Salak gibi telefon etmeye hiç niyetim yok." Hattın öbür ucundan yanıt alamayınca devam etti; "Aptal gibi davranmak istiyorsan sen ara." "Peki," dedi kadın, "kapat öyleyse." "İnanamıyorum sana!" dedi taksici ve kapattı. "Şimdi onlara ulaşmak için on saat uğraşacak, yeter ki kontrol edip içini rahatlatsınlar." Kısa ve boş bir kahkaha attı. "Keçi gibi inatçıdır, kimseyi dinlemez." Klakson çalacak birini arıyordu gözleri ama sokaklar boştu neredeyse. "İnan bana," dedi, "çirkin bir genç kız güzel bir yaşlı kadına beş basar, bildiğim için söylüyorum. Genç piliçler, çirkin bile olsalar, tenleri sıkı, memeleri diridir. Başka türlü kokarlar, genç kokarlar. Söylüyorum sana, dünyada birçok güzel şey var ama on yedilik, on sekizlik bir yavrunun vücudu..." Radyoda çalandan farklı bir şarkı mırıldanmaya çalıştı ve iki dize sonra arabanın telefonu çaldı. "Bu o," dedi gülümseyip bir kez daha göz kırparak. "Rona, hayatım," dedi yüzünü mikrofona yaklaştırarak, dinleyicileriyle flört eden bir radyo sunucusu gibi. "Nasılsın?" "İyiyim," dedi kadın mutlu bir ses tonuyla, resmi olmaya çalışarak. "Yossi'nin iyi olduğunu söylediklerini haber vermek için arıyorum seni." "Bunun için mi arıyorsun beni?" dedi taksici gülerek. "Aptal, on beş dakika önce iyi olduğunu ben söylemedim mi?" "Söyledin," dedi kadın iç geçirerek, "ama şimdi rahatladım." "Gö-

zün aydın," dedi taksici alaycı bir edayla. "Peki, ben yatmaya gidiyorum, çok yorgunum," dedi kadın. Taksici, "Tatlı rüyalar dilerim," dedi ve parmağını telefonu kapatan düğmenin üzerine koydu, "bir dahaki sefere beni dinle, tamam mı?" Evime çok az kalmıştı; Reiness Sokağı'na dönerken klakson sesinden ürküp arkasına dönen mini etekli sıska kızı işaret etti. "Bakar mısın şuna," dedi gözyaşlarını gizlemeye çalışarak. "Doğru söyle, şuna bir kere takmak istemez miydin?"

KIYIK

Yaniv'e başında siperlikli bir şapka olan oyuncak bir maymun satın aldı. Maymunun sırtına bastığında tuhaf bir homurtu çıkarıyor, sonra burnuna kadar uzanan dilini çıkarıp gözlerini yuvarlıyordu. Dafna çirkin bulmuştu oyuncağı, Yaniv'in oyuncak maymundan korkacağını düşünüyordu. Ama Yaniv bayıldı maymuna. "Huaaah!" diye bağırıyordu maymunun homurtusunu taklit etmeye çalışarak. Gözlerini yuvarlayamıyordu, onun yerine kırpıyor, sonra da memnuniyetini belirtecek biçimde gülüyordu. Bir çocuğun memnuniyetinde hiçbir şeyle kıyaslanamayacak bir mükemmeliyet vardır. Baba-Avner'in ruh hali hesaba katılırsa daha az mükemmel bir memnuniyet onu kesmezdi zaten.

Dafna'ya duty-free-shop'tan bir şişe parfüm satın aldı - adını bir kâğıt parçasına onun için not etmişti Dafna. Bir küçük şişe vardı, bir de büyük, hiç tereddüt etmeden büyüğünü satın aldı - para söz konusu olduğunda Koca-Avner hiçbir zaman tamahkâr olmamıştı. "Ben eau-de-toilette," istemiştim dedi Dafna, "notumda öyle yazıyor." "Ve ...?" diye sordu sabırsızlıkla Avner. "Önemli değil," dedi Dafna tam aksini söyleyen buruk bir gülümsemeyle. "Sen parfümünü almışsın. Benim için biraz ağır ama yine de güzel."

Annesine bir karton Uzun Kent aldı. Annesi müşkülpesent değildi hediye söz konusu olduğunda. "Yaniv için fevkalade endişe ettiğimi bilmeni istiyorum," dedi sigara kartonunun selofanını yırtarken. "Nesi var ki Yaniv'in?" diye sordu kiminle karşı karşıya olduğunu çok iyi bilen birinin kayıtsızlığıyla. "Pediatri kliniğinde boyunun yaşı için kısa olduğunu söylediler. Bir de biri ona vurduğunda karşılık vermiyor ama bu o kadar– " "Biri ona vurduğunda mı? Ona biri mi vurdu?" "Ben vurdum birkaç kez, hafifçe, vurmak değil aslında, itmek, kendini savunmayı öğrensin diye. Ama bir köşeye kıvrılıp çığlık atıyor. Söylüyorum sana, seneye ana sınıfına gidecek, o zamana kadar kendini savunmayı öğrenmezse diğer çocuklar anasından doğduğuna pişman ederler bunu." "Olmaz öyle şey," dedi Oğul-Avner öfkelenerek, "ve sen bu isterik babaanneliğe bir son ver artık." "Tamam, tamam," dedi annesi somurtup bir sigara yakarak, "ama bitirmeme izin verseydin endişemin aslında bundan kaynaklanmadığını söyleyecektim. Asıl katlanamadığım çocuğun 'Baba,' demeyi bilmemesi. 'Baba' demeyi bilmeyen bir çocuk olabilir mi? Konuşmayı bilmese neyse. Bir sürü sözcük biliyor - 'cips', 'ışık', 'su.' Tek bilmediği 'Baba.' Ben çaba göstermeseydim 'Nana'yı da öğrenemeyecekti." "Bana 'Baba' demiyor çünkü bana taktığı bir ad var," dedi gülümsemeye çalışarak. "Bu saçma sapan abartmalara hiç gerek yok." "Özür dilerim, Avner," dedi annesi, "ama 'Alo!' diye takma ad olmaz. Telefonda, karşıdakinin ne dediğini duyamadığında 'Alo' dersin. Biliyorsun, alt komşumuz Aviv'e adıyla sesleniyor ama kendi babasına gelince 'Alo' diye bağırıyor. Park yerini kapmış bir serseriye seslenir gibi."

"Bu ülke kadın gibidir," dedi İşadamı-Avner, Alman yatırımcıya, çalışılmış İngilizcesi'yle, "harikulade, tehlikeli ve kestirilemez - bu da tılsımının bir parçası. Dünyada hiçbir yere değişmem." Huyu olduğu üzere, söylediklerinin doğru olup olmadığından emin değildi. Doğruydu belki ama kesin olan bir şey varsa

o da, yatırımcılar söz konusu olduğunda, diğer fikirlerinden çok daha iyi iş gördüğüydü, zaman zaman kafasından geçen karanlık fikirlerden özellikle. "Bu ülke Batı Dünyası'nın tırnağının kiri - Avrupa'ya ait olduğunu sanıyor ama bilinç geliştirmiş bir ter ve kir yumağından başka bir şey değil." Hayır, bu tür sözcükler insana yarar getirmezdi. "Doğruyu söyle, Herman," dedi gülümseyip dövmeli garson kıza kredi kartını uzatırken, "senin şu Frankfurt'unda böyle suşi yapan bir yer var mı?"

Avner boşaldıktan sonra aynı pozisyonda kaldılar. Karısı emekleme konumunda, o arkadan üzerine abanmış. Kımıldamadılar, konuşmadılar, şans eseri gerçekleşmiş güzel bir şeyi bozmak istemiyorlardı sanki. Yorulduğunda başını karısının omzuna yerleştirip gözlerini kapattı. "Çok iyiyiz," diye fısıldadı Dafna kendi kendine konuşur gibi ama ona söylemişti aslında. Avner kandırılmış hissetti kendini. "Çok iyiyim," desin, beni niye dahil ediyor, diye geçirdi içinden Erkek-Avner. Beni de bu işin içine çekmekte niye ısrar ediyor, adını neden koyuyor? Gözlerini açmadı; karısının altından kaydığını hissetti, kendisi de şilteye doğru çöktü. "İyiyiz birlikte," dedi Dafna vurgulama zahmetine katlanarak, sonra elini yarı-tıbbi bir hareketle Avner'in sırtında gezdirdi, ensesiyle kamışının başı arasındaki mesafeyi ölçmek ister gibi. Avner iyice gömüldü şilteye. "Bir şey söyle," diye fısıldadı Dafna kulağına. "Ne?" diye sordu Avner. "Önemi yok," diye fısıldadı Dafna, "ne olursa?" "Oğlanın 'Baba' demeyi bilmemesi tuhaf değil mi sence?" diye sordu dönüp Dafna'ya bakarak. "Biliyorsun, 'elma' bile diyebiliyor, ayrıca bu binada yaşayan insanların yarısına adlarıyla hitap ediyor." "Hiç de tuhaf değil bence," dedi Dafna o her zamanki iş kadını tonuna dönerek. "Sana 'Alo' diye seslendiğinde yanma gidiyorsun - bu yüzden de adının 'Alo' olduğunu sanıyor. Bundan rahatsızlık duyuyorsan onu düzelt." "Rahatsızlık duymuyorum aslında," dedi Avner, "sadece normal olup olmadığını merak ettim."

Akşam, İzleyici-Avner televizyonun karşısına geçmiş her nedense artık homurdanmayan oyuncak maymunuyla oynayan Yaniv'i seyrediyor. Yaniv elindeki maymunu sallayarak "Alo!" diye bağırıyor. "Baba," diye fısıldıyor Baba-Avner yakarır gibi. "Alo!" diye ısrar ediyor Yaniv maymunu çılgın gibi sallayarak. "Kıyık!" "Baba dersen onu tamir ederim," diyor İşadamı-Avner şaşırtıcı bir kesinlikle. "Alo!" diye bağırıyor Yaniv, "A-lo-o-o! Kıyık!" "Sana bağlı," diyor Avner pes etmeyi reddederek, ya "Alo! ve Kıyık," ya da "Baba ve Huaaah!" Yaniv, İşadamı-Avner'in maymunun homurtusunu taklit edişini dinliyor, bir an için kalakalıyor, sonra birden gülmeye başlıyor. Birey-Avner önce gülüşünün alaya yönelik olduğunu sanıyor ama çok geçmeden gerçek mutluluktan başka bir şey olmadığını fark ediyor. Yaniv "Huaaah!" diye gülüp sarsak ama kararlı adımlarla ona doğru yürümeye başlıyor. "Huaaah! Alo! Huaaah!" Baba-Alo'nun yüzü parlıyor ve bir "Huaaah!" da o çekerek gülen Yaniv'i kaldırdığı gibi havaya fırlatıyor.

BEBEK

Yirmi dokuzuncu doğum gününde kumsalda serin bir esinti vardı ve o, bunu biliyordu. Doğru, denizden uzaktaydılar, çünkü kız kumdan ve sudan nefret ediyordu ama yine de biliyordu. Her zaman serin bir esinti olurdu kumsalda. Bir yerlerden taksiyle geri dönüyorlardı ve yol boyunca doğum günü kâğıdına sarılmış paketi ellerinin arasında tutmuştu. Karton kutunun içindeki o hediye o güne dek aldığı en büyük hediyeydi. En güzel değil ama kesinlikle en büyük. Yol boyunca kolunu onun omzunda tutmuş, onu yanağından ve göğüslerinden öpmüştü, her öpüşle utanmayışının şaşkınlığını yaşayarak. Parasını ödediklerinde çirkin taksi şoförü ömründe gördüğü en mükemmel çift olduklarını söylemişti. Yoldaydı şimdi, açık mezarın üzerinde dolanan akbabalar misali kentte dolanıyordu ama ömründe bu kadar mükemmel başka bir çift daha görmemişti. Taksici o lafı eder etmez vücuduna bir sıcaklık yayıldığını hissetmişti. Sadece büyük bir gerçek dillendirildiğinde ortaya çıkan gizli bir sıcaklık. Daha sonra, yatakta, ona bunu söylediğinde, kendi şeridinde kalmayı bile beceremeyen sivilceli suratlı bir taksicinin güvencesine ihtiyaç duyuyorsa ilişkilerinin aslında bitmiş olduğunu söyledi kız. Bedenini bedenine yaslayıp kıza çok güzel bir yüreği olduğunu

ve yüreğini çok sevdiğini söyledi. Kız bir prenses gibi ağladı ve onu sevmesini istediğini söyledi, bütününü, sadece organlarını değil. Gözleri kapanıyordu şimdi ve kızın yanında bir çocuk gibi, bir bebek gibi kendi içine kıvrılıp uyurken denizden esen rüzgâr yüzünü serinletti.

KATI KURALLAR

Genellikle başkalarının yanında öpüşmeyiz. Cecile, derin dekolteleri, gösterişli görünüşü ve öfkeli duruşuyla pek utangaçtır aslında. Bense etrafındaki her hareketin farkında olan tiplerdenim, nerede olduğunu unutmayı asla başaramayanlardan. Ama o sabah unutmayı başardım ve birden kendimizi bir kafe masasında, halka açık bir yerde kendileri için biraz mahremiyet çalmaya çalışan iki liseli gibi öpüşürken bulduk.

Cecile tuvalete gittiğinde kahvemi bir dikişte içtim. Kalan zamanı kıyafetimi ve düşüncelerimi toparlamak için kullandım. "Şanslı adamsın," dedi hemen arkamda oturan adam, Teksas aksanıyla. Başımı çevirdim. Arkamdaki masada beyzbol kepi giymiş yaşlıca bir adam oturuyordu. Öpüşürken burnumuzun dibindeydi ve biz, farkında olmadan birbirimizi elleyip pastırmalı yumurtasının içine inlemiştik. Fazlasıyla mahcubiyet vericiydi ama özür dilemek durumu kolaylaştırmayacaktı. Onun yerine adama şaşkın bir gülümsemeyle bakıp başımı sallamakla yetindim.

"Hayır, gerçekten," diye devam etti adam, "evlendikten sonra pek sürmez. Genellikle insanlar evlenir ve o duyguyu kaybederler." "Dediğiniz gibi," dedim gülümsemeye devam ederek, "şanslı adamım." "Ben de öyle," diye güldü adam, elini havaya kaldırıp

evlilik yüzüğünü göstererek. "Karımla kırk iki yıldır birlikteyiz ve henüz sıkıcı olmaya başlamadı bile. Biliyor musun, mesleğim gereği sık sık uçarın ve ondan her ayrılışımda, inan bana, ağlamak gelir içimden." "Kırk iki yıl," dedim uzun ve kibar bir ıslık çalarak, "karınız müthiş bir kadın olmalı." "Evet," dedi yaşlı adam, başını sallayarak. Fotoğrafını çıkarıp çıkarmamakta kararsız kaldığını fark ettim, çıkarmamaya karar verdiğinde de rahatladım. Her dakika biraz daha artıyordu utancım, oysa adam iyi niyetliydi, besbelli. "Üç katı kuralım var," dedi yaşlı adam gülümseyerek, "tutkunun tükenmesini önleyen üç katı kural. Ne olduklarını bilmek ister misin?" "Elbette," dedim garsona işaret edip bir kahve daha ısmarlayarak. "Birincisi," dedi yaşlı adam parmağını havada sallayıp, "her gün onda sevdiğim bir şey bulmaya çalışırım, küçük şeyler, anlıyor musun? Telefona yanıt veriş biçimi, neden söz ettiğimi anlamıyormuş numarasına yattığında sesinin tizleşmesi, böyle şeyler." "Her gün mü?" dedim, "hayli zor olmalı." "O kadar zor değil," diye güldü yaşlı adam, "kaptıktan sonra değil. İkinci kural - ne zaman çocuklarımı veya torunlarımı görsem kendime onlara duyduğum sevginin yarısının aslında ona ait olduğunu hatırlatırım. Çünkü onların yarısı o. Ve son kural," diye devam etti Cecile yanıma otururken, "seyahatten geri döndüğümde karıma mutlaka bir hediye getiririm. Bir günlüğüne gitmiş olsam bile." Tekrar başımı sallayıp ona bunları unutmayacağıma dair söz verdim. Cecile hafif şaşkınlıkla baktı bize; halka açık yerlerde insanlarla sohbete giren biri olmadığımı biliyordu. Bunu muhtemelen sezmiş olan yaşlı adam gitmek üzere yerinden kalktı. Eliyle şapkasına dokundu ve bana, "Sürdür," dedi. Sonra Cecile'i başıyla selamlayıp gitti. "Karın mı?" dedi Cecile sırıtıp yüzünü buruşturarak. "Sürdür mü?" "Önemli değil," dedim elini okşayarak, "evlilik yüzüğümü gördü." "Ha," dedi Cecile, sonra yanağıma bir öpücük kondurdu. "Tuhaf bir görünümü vardı adamın."

Dönüş uçuşunda tek başıma oturdum, üç koltuk da bana aitti ama her zamanki gibi uyuyamadım. İsviçre şirketiyle yapacağımız sözleşmeyi düşündüm, ki gerçekleşeceğine dair ciddi kuşkularım vardı, sonra Roy'a aldığım kablosuz Play Station'ı. Roy'u düşündüğümde ona duyduğum sevginin yarısının Mira'ya ait olduğunu düşünmeye çalıştım, sonra Mira'ya dair sevdiğim küçük bir şey bulmaya - yalan söylediğimi keşfettiğinde yüzünde beliren ifade, soğukkanlı görünmeye çalışması. Uçağın duty-free arabasından ona bir hediye bile aldım, hostesin kendisi de dahil herkesin kullandığını söylediği yeni bir Fransız parfümü. "Söyle," dedi hostes bronzlaşmış elinin arkasını bana doğru uzatarak, "harikulade kokmuyor mu?" Gerçekten de harikulade kokuyordu eli.

GÜZEL BİR ÇİFT

Kaybedecek bir şeyim yok, diye geçirdi genç kadın içinden, bir eliyle adamın sutyenini açmasına yardım edip diğeriyle kapının eşiğine tutunarak. Yatakta kötüyse en azından kötü bir düzüş yaşadım derim, yatakta müthişse, daha da iyi; tadını çıkarırım, ayrıca harika bir düzüş yaşadım diyebilirim ve eğer daha sonra bana kötü davranırsa sırf intikam almak için ona yatakta kötü olduğunu söyleyebilirim.

Kaybedecek bir şeyim yok, diye geçirdi genç adam içinden. Yatakta iyiyse, dört ayak üstüne düştüm, ağzına alırsa, daha da iyi - ama yatakta kötüyse bile bir kız daha demektir. Yirmi saniye. Yirmi üç de denebilir aslında, otuzbir dendiğine göre!

Bir şeyler dönüyor, diye geçirdi kedi içinden, içeri girip eşyalara çarpıyorlar, ortalığı birbirine katıyorlar, o gecelerden biri. Gürültü eksik olmuyor ama süt biteli çok oldu ve uzun süredir yemek tabağında pek bir şey yok, olan da yenmeyecek kadar iğrenç görünüyor. Boş konserve kutusunun üzerindeki o kedi gülümseyebilir ama ben, içine bir dil attıktan sonra, ortada gülümsemek için bir neden olmadığım biliyorum.

Umutluyum, diye düşündü kız, dokunuşu güzel, yumuşak, bu gerçekten bir şeylerin başlangıcı olabilir, aşkın belki. Böyle şeyleri kestirmek zordur. Bir keresinde onun gibi biriyle yatmış, sonra ilişkiye dönüşmüştü, çok sürmemişti ama. Hoş bir adamdı ama bencil, kendine hoş daha çok.

Umutluyum, diye düşündü adam, buraya kadar geldik, ortada vazgeçmez herhalde ama kim bilir, öylesine de denk geldim birkaç kez. Sonra o dayanılmaz muhabbet. Salonda saatlerce oturup samimi olduğunu kanıtlamaya çalışırsın, derinde güçlü duygular varmış gibi. Öte yandan, o bile alternatifine yeğlenirdi. Özellikle söz konusu alternatif televizyon seyredip kuru fasulye yemekse.

Benden bu kadar, diye düşündü televizyon, beni açıp yatak odasına gitmelerinden, karşıma geçip aslında izlememelerinden bıktım. Oysa zahmet edip izleseler onlara sunacak ne kadar çok şeyim olduğunu fark edecekler; spordan, kliplerden ve haberlerden çok daha fazlası ama onun için biraz daha derine dalmaları gerekir. Bir kıça bakar gibi bakıyorlar bana, güzel bir klip varsa ya da bir gol olmuşsa harika, yoksa güle güle.

Soğuk, diye geçirdi kedi içinden, çok soğuk. Üç hafta önce güneş vardı, dışarıda klimanın üzerinde bir kral kadar mutluydum ve şimdi donuyorum, geceleyin buranın buz kesmesi umurlarında mı, varsa yoksa gürültü ve duman. Kendi adıma, ben bu ülkeden bıktım.

Neden bu kadar kötümserim, diye geçirdi kız içinden; keyfime bakmak varken neden sürekli düşünüyor, neden onu kısık gözlerle süzüp sadece benim hakkımda ne düşündüğünü merak ediyorum?

Bekle, çabuk boşalmamakta yarar var, diye geçirdi adam içinden, hem çok zevkli değil hem de yakışık almaz, ayrıca bu herke-

se her şeyi anlatacak tiplerden birine benziyor. Bu işin teknikleri var, bir keresinde bu konuda bir şeyler duymuştum, belki daha az zevk almaya çalışırsam daha uzun dayanabilirim.

Kilitledi beni, diye geçirdi kapı içinden. İki kez. İçeriden. Genellikle beni açık bırakır, ziyaretçiyle ilgilidir belki. Belki de hiç düşünmeden kilitledi beni, çünkü yüreğinde kızın kalmasını istiyor. İyi birine benziyor kız aslında, biraz kederli, biraz güvensiz ama hoş. Üzerindeki zırhı çıkardığında içinin bal dolu olduğunu keşfettiğin tiplerden.

Kalkıp banyoya gitmek istiyorum, diye geçirdi kız içinden ama korkuyorum. Yerler biraz yapışkan görünüyor. Bekâr evi işte, ne beklersin? Birkaç adım atmak için giyinmeye kalksam deli ya da geri zekâlı olduğumu düşünebilir. Bunu istemem. Kesinlikle. Hayır.

Gerçekten önemli biri olabilirim, diye geçirdi adam içinden, muhteşem biri, başarılı. Söylemek istediğim bir sürü fikrim var ama nedense bir türlü söyleyemiyorum. Bu beni anlar belki.

Miyavlamanın zamanı geldi galiba, diye geçirdi kedi içinden. Ne kaybederim? Belki biri beni fark edip biraz okşar ve çanağıma süt koyar. Kızlar kedileri sever, bunu deneyimden biliyorum.

Ne kadar güzel bir çift, diye geçirdi kapı içinden. İlişkilerinin yürüdüğünü ya da birlikte yaşadıklarım görmek beni mutlu edecek. Bu evin bir kadın dokunuşuna gerçekten ihtiyacı var.

Hiç neden yokken kastım kendimi, diye geçirdi kız içinden. Yerler benim dairemden daha temiz, banyo da öyle. Ve gözleri; güzel bakıyor, hem boşaldıktan sonra bile bana sarılmaya devam etti. Bu ilişkinin devamı gelir mi bilmiyorum ama gelmese bile güzeldi.

Bir müzik aleti çalabilseydim, diye geçirdi adam içinden, çocukken maymun iştahlı davranıp bırakmasaydım keşke. Bazen

güzel ezgiler dolanıyor kafamın içinde. Yürüyüş biçimi ne kadar sevimli, ayakuçlarına basarak, yerlerin kirli olduğundan korkuyormuş gibi. İyi ki temizlikçi kadın cuma günü geldi.

Birazdan güzel bir program başlayacak, diye geçirdi televizyon içinden, oysa seyredecek kimse yok. Kafamı bozuyor. Daha da kötüsü, delireceğim. Sesimi kısmış olmasalardı bağırırdım.

POZİSYON

Oyunun adı *pool* iken o üçünün sürekli *snooker* diye söz etmelerinin hiçbir açıklaması yoktu. Ama aslına bakarsan adı değildi önemli olan, iyi zaman geçirmekti. Bu şekilde her gün bardaki bilardo masasında buluşup aralarında küçük bir turnuva tertipliyor, bir şey yapmış gibi hissediyorlardı. Oyunlar genellikle eşit gibiydi, çünkü toplu konutlarda büyüdüğü için daha tecrübeli olanın koordinasyonu bozuktu. İkinci tipin koordinasyonu hayli iyiydi ama motivasyon sorunu yaşıyordu. Ve üçüncüsü, ki feci motiveydi, pozisyon sorunu yaşıyordu. Bu da sıra ne zaman ona gelse beyaz topun kendi toplarından birini sokmanın teorik olarak mümkün olmadığı bir noktada kalması demekti.

İki kişinin oynadığı bir oyundur *pool*, bu yüzden ikisi oynarken üçüncüsü kahve içip cep telefonunda birileriyle konuşarak oyunun bitmesini beklemek zorundaydı. Toplu konutlarda büyüyen, kız arkadaşını arayıp onunla bebek dilinde konuşuyor, parmaklarıyla telefonun plastik hoparlörünü kız arkadaşının dudaklarını okşar gibi okşuyordu. Erkeklerin kız arkadaşlarıyla konuşurken düştükleri haller inanılır gibi değildi, özellikle sırılsıklam âşık olduklarında. Çünkü bir hatunla sadece düzüşmek için takılıyorsan kendine hakim olursun bir şekilde ama gerçek-

ten âşıksan - çok itici bir hal alabilir. Düzüşmekten konu açılmışken, diğer tip, koordinasyonu iyi olan, hiçbir zaman sütlü kahve ısmarlamazdı, sadece koyu bir espresso ve o arada son hafta içinde karşılaştığı kızlardan gelen telefonlarda açık vermemeye çalışarak iş bağlamaya çalışırdı. Bazen birini beklemeye alıp bir başkasıyla konuşurdu. Canlı tutmaya çalıştığı bu ilişkilerden herhangi birinin ciddi bir havaya bürünmemesi için büyük çaba sarf ediyordu. Bazen, dışarıdan bakınca, biraz hüzün vericiydi.

Üçüncü tip, şu motivasyonu yüksek olan, asla içecek bir şey ısmarlamazdı, cep telefonunu da nadiren kullanırdı, o kadar kaptırırdı kendini oyuna. Bir keresinde, o oynarken diğerlerinin cep telefonlarını kapalı tutmalarını şart koşmuştu ama diğerleri kabul etmemişlerdi, bu da hayli can sıkıcıydı, çünkü telefonda konuşmaktan oyuna konsantre olamıyorlardı. Genellikle bekleme sırası ona geldiğinde telefonda konuşacağına bir önceki oyunu kaybettiği için kendine kızarak geçiriyordu zamanı. Ve bir şekilde, her seferinde, sıra kritik atışa geldiğinde ona pozisyon kalmıyordu. Sık sık kenarda oturduğu söylenemezdi aslında, çünkü o kadar hırslı oynuyordu ki topu ıskalasa ya da yanlışlıkla toplardan birine değse, hile yapıyordu. Diğerleri göz yumuyordu hile yapmasına, çünkü aynı kızla üç yıldan beri çıkıyorsan ya da kafanda aynı anda dört farklı kız varsa, bilardo oyununu kaybetmek devede kulak kalıyordu. Yani, kâğıt üzerinde, her şeyin bu şekilde devam etmesi gerekirdi. Ancak hırslı olan kazanmak istiyorsa hile yapmak ve en iyi arkadaşlarım kandırmak zorunda olduğunu biliyordu. Bu da rahatsız ediyordu onu, çünkü dürüst biriydi aslında. Farklı bir çözüm bulmakta o denli kararlıydı ki arkadaşları gittikten sonra masada kalıp egzersiz yapıyor, oyununu geliştirmeye çalışıyordu. Dışarıdan bakınca acınasıydı biraz; tek başına oynayıp her top kaçırışında alçak sesle küfür eden otuz iki yaşında kel bir çocuk.

Uzun süre bu şekilde devam etti, sonunda orada çalışan garson kız ona yardım etmeye karar verinceye dek. Ona küçük bir numara öğretti kız; vuruşu yapmadan önce vuruşu düşünmeyi bırakıp onun yerine başka bir şey düşünmeliydin, hoş bir şey. Tuhaftır, ama bu küçük numara işe yaradı. Bir süre sonra o kadar ustalaştı ki arkadaşları onunla oynamak istemez oldular. İkisi de nedeninin bu olduğunu söylediler ama doğrusunu söylemek gerekirse başka nedenler de vardı. Toplu konutlarda büyüyen tip yakında baba olacaktı; ultrason, ipotek ve daha bir sürü can sıkıcı şeyle uğraşmak zorundaydı. Diğerinin aklında o kadar çok kız ve kötü mizansen dolanıyordu ki istekayı düz tutmaya yetecek kadar uzun süre konsantre olamıyordu. Bu yüzden hırslı tip için garson kızla oynamaktan başka çare kalmamıştı ve kıza sürekli yenildiği halde bunu pek umursamıyordu artık. Garson kızın adı Karen'di ve katı bir kuralı vardı; müşterilerle çıkmamak. Ama hırslı tip hiçbir zaman içecek bir şey ısmarlamadığı için onu müşteriden saymıyordu, bu yüzden, teorik de olsa, bir şansları vardı.

OBEN

Otuz bir yaşında Oben, sevenlerinin onun için besledikleri umutları boşa çıkarmadığını fark etti. Kimseyi hayal kırıklığına uğratmayacak kadar başarılı olmasına rağmen alçakgönüllülüğünden hiçbir şey kaybetmemişti, bu da babasını gururlandırıyordu. Annesiyle babasının arzuladığı türden bir evlilik yaptığını da eklemek gerekir. Ayrıca, basur meselesini bir kenara bırakırsak, sağlığı da yerindeydi. Ama yine de, mutlu değildi Oben - bu da zaman zaman öfke duymasına neden oluyordu. Annesi çocukluğundan beri hep onun mutlu olmasını arzulamıştı.

Heyecan verici bir şey

Bir dilek tutma şansı olsaydı, ne dilerdi?

Sessizlik mi? Dinginlik demekti sessizlik, köpüklü bir banyo, büyüyen çim, buzdolabının kapağını kapattıktan ve küçük ışık söndükten sonra içinde olup bitenlerdi. Kısaca, hiçlikti sessizlik. Ve sonunda, öldükten sonra gırtlağımıza kadar gömülecektik hiçliğe nasıl olsa. Şimdilik, çok daha farklı bir şeye ihtiyacı olduğunu düşünüyordu Oben. Bir şey –adı önemli değildi– yeter ki yüreğinde hissedebilsin, bir balina çığlığı gibi. Güçlü bir şey,

dayanıklı bir şey, tehlikeli ama iyi bitecek bir şey. Ruhunu ağzına kadar doldurup kenarlarından taşacak ama yine de muhafaza edilebilecek bir şey. Heyecan verici bir şey ama gerçekten heyecan verici, aşk gibi, amaç gibi ya da dünyayı kırk ışık yılı öteye taşıyacak bir fikir gibi.

Böyle bir şeye ihtiyaç duyuyordu. Bir şeye en azından, tercihen iki, acilen, çünkü ölüyordu bu arada. Ve durum, yüzündeki kayıtsız ifadeye rağmen, gerçekten vahimdi. "Suzanne Vega geliyormuş diye duydum," dedi karısı başım gazeteden kaldırmadan. "Ne dersin?" "Neden olmasın?" dedi gülümseyip yüzünün terini silerek. Huzursuzluğunu karısına belli etmemek için elinden geleni yapıyordu. "İlk albümünü gerçekten sevmiştim," dedi karısı. "İkinci albümü o kadar sevmedim, üçüncü albümü ise dinlemedim ama kötüymüş dediklerine göre. Sadece internetten sipariş edilebilen bir de kitabı varmış. Bilet alabiliriz, Yael için de alırız, gelmeye can attığından eminim."

Karısının yakın arkadaşıydı Yael. Pek güzel sayılmazdı, ilginç olduğu da söylenemezdi ama pürüzsüz, pırıl pırıl bir cilde ve kolay yatağa atılabilir bir kadının güzel kokusuna sahipti. Bir keresinde, evlenmeden önce, yarı otuzbir çekerek yarı da dua ederek onun gibi bir kızla karşılaştığını hayal etmişti. Aslında tamamen otuzbir çekip bütün benliğiyle dua etmişti. Bir işe de yaramamıştı zaten. Ama evli ve sadık bir erkek olarak önemsemiyordu artık.

"Sen nasıl istersen hayatım," dedi, sen sözcüğünü alçakça vurgulayarak.

Biletler biraz pahalı, konser de biraz sıkıcıydı ama duygu yüklüydü aynı zamanda. Suzanne üzgün görünüyordu şarkı söylerken, Oben yüreğinde hissetti acısını. Bir an için sahneye çıkıp onu öptüğünü hayal etti. Suzanne'i hemen oracıkta onun kılacak ateşli bir öpüş. Konser bittikten sonra Suzanne tekrar sahneye çıkıp bir parça daha söyledi. Ama ondan sonra uzun alkışa rağ-

men bir parça daha söylemek için sahneye gelmedi. Amerika'ya dönmüştü. O gece karısı ve Yael için aldığı içkileri dökmemeye çalışarak onlara doğru yürürken, intihar etmek için belki, diye geçirdi içinden. Evet, intihar etmek için belki.

Kırık bir kalp

Bir keresinde intihar etmiş biriyle kısa bir ilişkisi olmuştu aslında. Duygusal bir ilişki değil ama, fiziksel. Askerdeyken. O sıralar merkez komutanlığında görev yapıyordu, botları cilasız olduğu için mahkemeye verilmişti. Yüksek personel binasının önünden geçerken biri yukarıdan yanma düşmüş ve darmadağın olmuştu. Kalbi kırık bir kız asker, demişlerdi. Onbaşı, Liat bir şey. Daha sonra, kız düşerken üzerinde bir tür çığlık duyduğunu anımsamıştı. Başını kaldırıp bakmamıştı ama. O anda farkına bile varmamıştı çığlığın.

Üstüne başına kızın kanı bulaşmış olarak girmişti duruşmaya. Gitmesine izin vermişlerdi. Liat Atlas. Buydu kızın adı. Daha sonra, askeri sorgulama sırasında tanıklığına başvurulmuştu. Bu şekilde devam edemezdi, o kadarından emindi. Terapiye ihtiyacı vardı belki.

Bol sabır

Oben'in terapisti kıllıydı.

Oben'in terapisti yığınla para alıyordu.

Oben'in terapisti sabır gerektiğini söylüyordu.

Genellikle dinliyordu Oben'in terapisti.

Bir şey söylediğinde ya zırvalıyor ya da rahatsız edici bir soru soruyordu.

Sabır gerekiyordu gerçekten.

Bir keresinde terapistine, "Ben bir süre sussam da siz bana biraz kendinizden bahsetseniz," dedi. Oben'in terapisti aynı espriyi dinlemekten bezmiş birinin yılgın gülümsemesiyle gülümsemekle yetindi ama o yorgun gülümsemenin ardında aslında söyleyecek fazla bir şeyi olmadığı apaçıktı. Terapistin tek kozu belirsizliğin bezdirici çekiciliğiydi anlaşılan. Belirsizlik. İlk kez çıkan bir erkekle kadının arasındaki belirsizlik mesela; kızı öpmeye çalışacak mı, kız kabul edecek mi, ederse vücudu çıplakken nasıl görünecek? Belirsizlikten başka kozu yoktu terapistin, o tek kozdan da kolay kolay vazgeçeceğe benzemiyordu.

O seansta ikisi de elli dakika boyunca tek kelime etmemişlerdi. Oben o elli dakikayı terapistinin güzel ve olgun bir kadın olduğunu, koltuğundan kalkıp onu uzun ve pürüzsüz boynundan öperse olabilecekleri hayal ederek geçirmişti. Nasıl tepki gösterirdi acaba? Tokadı yapıştırır mıydı? Hafif şaşkın bir inilti mi koyverirdi yoksa? Gel gör ki güzel ve olgun bir kadın değildi terapisti. "Sabır gerek," dedi Oben'e seans bittikten sonra makbuzu yazarken, "bol bol sabır." İkisi de ajandalarını açıp bir kez daha görüşecekmiş gibi yapmıştı.

Bilimkurgu

Bir keresinde bir evlilik danışmanıyla yapılan bir söyleşi okumuştu, danışmana göre çiftlerin ilişkilerini ateşleyebilmeleri için küveti birlikte ve çıplak olarak temizlemeleri ya da şekerden yapılmış özel çamaşırlardan alıp çamaşırlar eriyinceye kadar birbirlerini yalamaları gerekiyordu. Oben ve karısı hiçbir zaman gazetelerde okudukları karmaşık tavsiyelere başvurmamışlardı ama yine de son derece yıldırıcı bir altı aydan sonra birden bir şey keşfettikleri tartışılmazdı. İnsan frekanslarının sürekli kaydedildiği silahların kullanıldığı ve insanın sonunda rezonansa girip özel efektlerle birlikte havaya uçtuğu bilimkurgu filmlerinde-

ki gibi gizli bir frekans keşfetmişlerdi birbirlerinde. "Neden yurt dışına gitmiyoruz," diye fısıldadı karısı Oben boşaldıktan hemen sonra. "Hiç yurtdışında düzüşmedik." "Sina'da düzüştük," dedi şansını deneyerek. "Sina sayılmaz. Orası da İsrail sayılır," dedi karısı ona sokulup gözünden öperek. "Uzak bir yere gidelim. Yunanistan'a mesela."

Burada

Ama gitmediler Yunanistan'a. Denediler ama olmadı - karısı yüzünden. Oben'in çalıştığı işyerinde internet bağlantısı vardı ve Oben saatlerce uğraştı bağlanmanın bir yolunu bulmak için. Sonunda başardığında zamanını işten ve hayattan tanıdığı insanları aramakla geçirdi. Bir keresinde, Hollandalı anarşist bir DJ'in web sitesinde üst komşusunun adına rastladı, başka bir Stanislav Herşko'ydu belki de. Kendi adına hiçbir yerde rastlayamadı, bu arada bazı sitelere adını eklemenin bir yolunu keşfetti ve bu siteleri ziyaret etmeye başladı. O kadar çok site ziyaret etti ki kendi adını son girdiğinde karşısına yetmiş sitelik bir liste çıktı. "Buradan uzaklaşmalıyım," diye geçirdi içinden ama *buranın* neresi olduğunu keşfetmeden hiçbir şansı olmayacağını da biliyordu.

Tamamen yalnız

Kehanet gibi bir düş gördü bir gece. Uzak bir ülkedeydi, kaldırımda çıplak oturuyordu. Orada ne aradığından pek emin değildi. Yerde para var mı diye ayaklarına baktı. Tek bir madeni para bile olsaydı dilenci olduğuna karar verecekti. Yoktu ama. Bundan da düşünde başarısız bir dilenci ya da sokak müzisyeni olduğu sonucuna vardı.

Tuhaftı ama ne zaman düş görse onu en çok mesleği ilgilendiriyordu. En saçma sapan, şu bütün dişlerinin döküldüğünü ya da boğulduğunu gördüğün düşlerde bile, aklından geçen ilk şey

mesleği oluyordu; "Boğulmak üzere olan bir kaptan mıyım? Savaş gemisinde bir deniz subayı mıyım? Yoksa bir balıkçı mıyım?" Ve düşünün anaforu onu yutarken üstüne başına bakarak bir yandan da mesleğini keşfetmeye çabalıyordu. Ama şu kaldırımda anadan doğma otırduğu düşte mesleğinin önemli olmadığı apaçıktı. Çıplak olmasının da önemi yoktu. O düşte asıl önemli olan bütünüyle başka bir şeydi, adı konamayacak bir şey. Düşündeki adam sözcüklerle ifade edilemeyecek şeyler hissediyor ve gerçek Oben, düşte misafir konumunda olan Oben, utanıyordu onun gibi olamadığı için. İnsanın kendi düşünde kendini kıskanması ne kadar tuhaf, diye geçirdi içinden. Ve hangi nedenle? Çıplak olduğu için mi? Kaldırımda oturduğu için mi? Tamamen yalnız olduğu için mi?

Başka düşünceler

Sonunda karısı terk etti onu. Tuhaf. Uzun zamandan beri aklından öyle düşünceler geçiriyordu ki karısı düşüncelerini okuyabilse hıçkırıklara boğulur ya da onu tokatlar veya ikisini de yapardı. Ve bütün bu süre zarfında Oben aklından geçenlerin farkında olup olmadığını anlamak için onu izlerken, karısı da aklından başka düşünceler geçirirmiş meğer. Oben'in penceresinden bakılınca bütünüyle masum düşüncelerdi bunlar; pasta ve tatlılara dair, tatile dair, kaplıcalara dair, annesinin sağlığına dair. Ama sonunda onun da başka düşünceler içinde olduğu ortaya çıkmıştı, onu terk etmesine neden olan düşünceler. Terk etmekle de yetinmedi. Boşadı Oben'i. Çocuk yapmış olsalardı muhtemelen bir yolunu bulmaya çalışırlardı, çocuğun iyiliği için. Ama çocuk da olmayınca çaba göstermek için neden kalmamıştı.

Nisim

O akşam, Oben'in karısı evi terk ettikten iki gün sonra, kapısı çekingen bir biçimde çalındı. Oben kim olduğunu görmek için de-

likten bakmadı, mutlu ya da umutlu görünmek için çaba sarf etmeden kapıyı açtı. Nisim Roman ile küçük kızı Fortuna'yı buldu karşısında, ikisinin de kolları süt ürünleriyle doluydu. "Buzdolabımız aniden bozuldu," dedi Nisim Roman mahcubiyetle. "Çok kötü bir buzdolabı. Yarın sabah tamirci geldiğinde onu doğduğuna pişman edeceğim. Bu arada bazı şeyleri senin buzdolabında saklayabilir miyiz acaba? Yerin varsa tabii ki."

Oben buzdolabını açtığında Nisim ona ne kadar acıdığını belli etmemeye çalıştı. "Bol bol yerin varmış," dedi Oben'e, mahcup bir gülümsemeyle. Fortuna sütlü ürünleri düzgün bir biçimde boş raflara yerleştirmeye başladı. "Yarın onları geri alacağız," diye söz verdi Nisim, "sabah, erkenden." Sonra evlerine gidip Oben'i bir başına bıraktılar.

Sabaha kadar uyuyamadı Oben. Ne zaman uykuya dalsa düşünde buzdolabını açıp Nisim Roman ve hüzünlü gözlü kızına ait ayranı içtiğini görüp uyanıyordu. Ürkütücü bir şey vardı o ayrana duyduğu susuzlukta. Çok ürkütücü. Ertesi sabah küçük kız gelip her şeyi aldı. Ancak o zaman uykuya dalabildi Oben. Beş dakika sonra babası arayıp uyandırdı.

Eski Tüfek

Oben'in babasının yetenekli olduğu bir konu varsa o da methiye düzmekti. Ölülerin arkasından, özlenmelerine neden olacak özelliklerinin altını çizmek gibi bir yeteneği vardı adamın. Oben'in gençliğinde babası bu olağanüstü yeteneğini kullanma fırsatını pek bulamamıştı. Ama babası ve arkadaşları artık yetmişlerine merdiven dayamışlardı ve babası başını kaşımaya zaman bulamıyordu. "Velvaleh öldü dün," dedi Oben'e telefonda. "Annen nefret ederdi ondan, biliyor musun, ayrıca bu gün annenin kanasta günü, bu yüzden gelmiyor. Cenaze töreninde eşlik eder misin bana?" Ve böylece Oben kendini otuz iki derece sıcaklıkta

babasının Eski Tüfek diye hitap ettiği bir başka arkadaşının açık mezarının başında, özgüveni eksik ve sarsak bir hahamın tuhaf mırıldanmalarını dinlerken buldu. Sabırla babasının kendisi dahil herkesi kedere boğacak konuşmayı yapmasını bekledi. Ama Oben zaten yeterince kederli olduğu için Velvaleh'in cenazesi pek bir şey değiştirmeyecekti.

Çocukluğundan beri tanıdığı Velvaleh'in yüz hatlarını gözünün önüne getirmeye çalıştı ama pek başarılı olmadı. Bütün beraklığıyla hatırlayabildiği tek şey Velvaleh'in o güne kadar tanıdığı bütün insanlar gibi görünme yeteneğiydi. Oben onunla sokakta her karşılaştığında babasının bir başka arkadaşı olan Pinhas'la ya da Bialik Caddesi'nde bakkal dükkânı işleten Bay Pliskin'le ya da başka biriyle karşılaştığı duygusuna kapılırdı. Oben'in babası da sık sık yanılgıya düşerdi. Herkes başka birine benzetirdi Velvaleh'i. Velvaleh'e iltifat etmek isteyen kadınlar bir film yıldızına benzediğini söylerdi ve doğrusunu söylemek gerekirse hangi sinema yıldızını düşünürsen onu andırırdı bir şekilde. Oben'in babası açık mezarın önünde Velvaleh'in bir keresinde ona, bu durumu sokakta biri birine seslendiğinde aslında ona seslendiklerini düşünüp bakacak kadar kanıksadığını söylediğini anlattı. "Bir keresinde Kafe Aviv'de oturuyorduk," dedi babası yaşlı gözlerle, "ve Velvaleh bana insanların aynı yanılgıya tersten düşüp düşmediklerini, sokakta başka birini gördüklerinde 'Velvaleh! Velvaleh!' diye seslendiklerini düşünüp düşünmediğimi sordu."

Karafatmasız bir ev

Nisim Roman ve küçük kızı oturdukları binanın arka bahçesinde öylece durmuş, tişörtünde "Karafatmaların Eichmann'ı" yazan adamı seyrediyorlardı. Tişörtündeki yazının altında sırtüstü debelenen bir karafatma resmi vardı. Böcek ilaçlayıcısı lağım kapa-

ğım kaldırmaya çalışırken Nisim Roman ve kızına Sağlık Bakanlığı için çalışan bir böcekbilimcinin bir keresinde ona karafatmasız ev diye bir şey olmadığını söylediğini anlatıyordu. Her evde karafatma vardı, ancak sadece karanlıkta ortaya çıktıklarından onları göremiyordun. Ve gördüğünde, sadece birkaç tane bile olsalar, bu aslında sayıca çoğaldıkları anlamına geliyordu. Gerçekten de, lağım kapağının altında sağa sola kaçışan milyonlarca karafatma vardı. Küçük Fortuna bir çığlık atıp uzaklaştı, Nisim Roman da ayağında tokyolarla kızının peşinden gitti. Bahçede böcek ilaçlayıcısı, sonlarının geldiğini hissedip deli gibi kaçışan milyonlarca karafatma ve babasının ona ödünç vermekte ısrar ettiği koyu kahverengi takım elbisenin içinde deli gibi terleyen Oben kalmıştı. "Cenazeden cenazeye, değil mi?" dedi böcek ilaçlayıcısı Oben'in başına bakarak. Cenazede ona verilen karton takkenin hâlâ başında olduğunu o zaman fark etti Oben.

On kat daha fazla

Oben günde bir-iki kez eski karısının taşındığı binanın karşısındaki ağaçların arkasına gizlenip karısını gözetliyordu. Genellikle özel bir şey yapmıyordu karısı. Evliyken yaptığı şeyleri yapıyordu; televizyon seyrediyor, bol bol kitap okuyor, arada sırada Yael ile sinemaya gidiyordu. Duş yaptıktan sonra aynanın karşısında vücudunu seyrediyor, muhtelif yerlerini çimdikleyip sevimli yüzler takınıyordu. Doğrusunu söylemek gerekirse bu tören sırasında ondan hoşlanmamak mümkün değildi. Oben bunun yeni bir alışkanlık olup olmadığını merak etti. Her zaman yaptığı ve terk edilmeden önce onu gözetlemediği için onun o güne kadar farkına varmadığı bir şey miydi bu? Belki bilmediğim ve evliyken bilseydim onu on kat daha fazla sevmemi sağlayacak birçok şey var ona dair, diye geçirdi içinden. Bana dair de. Belki bana dair

onun bilmediği ve bilseydi beni terk etmeyi asla düşünmemesini sağlayacak milyonlarca şey var. Kim bilir - belki aralarında karafatmalar gibi sadece karanlıkta ortaya çıkan şeyler vardı; görünmemeleri, var olmadıkları anlamına gelmiyordu.

KDV

"Düşünsene," dedi Oben'in babası bir gün, "Ben hiç Hindistan'a gitmedim ve sen hep Hindistan'ı görme hayaliyle yaşadın. Annen benden birkaç hafta uzak kalmanın ona çok iyi geleceğini söylüyor. Ne dersin?" Ve Oben'in kararsız kaldığını fark edince devam etti: "Bak, benim hayatım bitti sayılır. Hayatın KDV'sinden başka bir şey kalmadı elimde. Sorumluluk yok, kaygı yok. Biricik oğlumla birlikte birkaç espresso içip iyi vakit geçirmek, uygun düşerse bir fil yolculuğuna çıkmak bana çok iyi gelecek. Seni burada tutan bir şey mi var evlat? Eski karını duştayken gözetlemeyi daha ne kadar sürdüreceksin? Eninde sonunda ya tutuklanacaksın ya da ağaçtan düşeceksin. Babanla birlikte tatil yapıp dünyanın yedi harikasından birini görmeyi yeğlemez misin?"

Hindistan

Delhi'de kaldıkları otelin döner çatısındaki restoranda tek bir şarkı çalıyorlardı; Frank Sinatra'nın "My Way"i. Tekrar tekrar, her yemekte, günde üç öğün. O denli yoğun bir parçayı o denli yoğun dinlemenin yoğun etkisi fazla geldi Oben'e. Oysa babası memnuniyet duyuyor, zaman zaman Sinatra'ya ıslıkla eşlik ediyordu. Fakat Oben kaderine razı olmayı reddedip üçüncü günde bir açıklama talep etti. "Neden hep aynı şarkı?" diye sordu müdüre. Hintli gülümseyip bütün Hintlilerin yaptığı gibi başını salladı yavaşça: "Bu, tıpkı restoranın neden dönüp durduğunu sormaya benziyor. Restoran sürekli dönüyor çünkü Delhi'nin en iyi res-

toranı. Şarkı da öyle. 'My Way' en güzel şarkı ve biz Delhi'nin en güzel restoranında sadece en güzel şarkıyı çalarız."

"Evet ama başka şarkılar da var. Güzel şarkılar," dedi Oben.

"My Way, en güzel şarkı," diye tekrarladı mantrayı Hintli gülümseyerek. "Biz müşterilerimize her zaman her şeyin en iyisini sunarız."

Döner restoranın dışında daha da tuhaftı dünya, babası dış dünyaya yürekli çıkışlar gerçekleştirip kucak dolusu yeni deneyim ile ve her ne kadar biraz bunalımda da olsa yetenekli olan oğluyla tanışmak için asansöre binip on dördüncü kata seve seve çıkan cüzzamlı dostlarla dönüyordu.

Ramat Gan

Oben'in babası Delhi'yi tükettikten sonra kederli oğlunu kuzeye, soluk kesici güzellikteki kasabalara sürükledi. Oben'in bile keyfi biraz yerine geldi. Bütün bu güzellik, Hintlilerin açık yürekliliği ve iyiliği, babasının Eski Tüfek hikâyeleri Oben'in zihninde son derece duygulandırıcı ama aynı zamanda da harikulade bir karmaşa yaratıyordu. Güneş batarken, bir filin sırtında, Almanya'nın Freiburg kasabasından gelip Ramat Gan'a yerleşen ve Atom-Bar'ı yoktan var eden kibar boksörün hayat hikâyesini dinledi; yüreğinde müşterileri yere sermenin uğursuzluk getireceğini bilmesine rağmen korkunç ve neredeyse isteksiz bir sol kroşeyle Sinkeviç kardeşlerin ikisini birden nasıl yere serdiğini ve gerçekten de üç yıl sonra barın yerel fahişelerden birinin hakaretlerine maruz kalan dövmeli bir Maori tarafından nasıl kundaklandığını.

Hintliler de bayılıyordu babasının hikâyelerine. Büyük bir dikkatle dinlemeleri, genellikle doğru yerlerde gülmeleri Oben'in zaman zaman anlatılanların tek kelimesini bile anlamadıklarına dair kuşkusunu gideriyordu. Dikkatli bir gözlem sonucunda

Hintlilerin dinlemekten çok babasının muhteşem çıplak göbeğine, özellikle gülünç ya da dokunaklı bir şey anlattığında o göbeğin nasıl titrediğine yoğunlaştıkları anlaşılıyordu. Babasının göbeğinin alt tarafında apandisit ameliyatının izi vardı ve Hintlilerden biri Oben'e, yarım yamalak İngilizcesiyle, babasının ameliyat izi kızardığında hikâyenin tehlikeli bir dönemece geldiğini anladıklarını söyledi. Oben'in babası ağzında biriken tükürüğü yutarak Hamavdil Sokağı'ndaki efsanevi eskicinin nasıl bir gece at arabasıyla kenti dolanıp bütün atlı araba giremez levhalarının kafalarını kopardıktan sonra topladığı hurda yığınını Motorlu Taşıtlar Şubesi'nin arka bahçesine boşalttığını anlatırken gurur duyuyordu dinleyicileriyle. Anlatılanları gerçekten anlayabilseler akıllarından neler geçirirlerdi acaba? Ramat Gan'ın egzotik bir yer olduğunu düşünürlerdi herhalde. Doğrusunu söylemek gerekirse, bütün bu hikâyelerin geçtiği yerden sadece üç kilometre uzaklıktaki Haşalom Caddesi'nde büyüyen Oben bile babasının hikâyelerini dinlerken Ramat Gan'ın uzaklarda bir yerde olduğu duygusuna kapılıyordu - sadece uzay ve zamanda değil, adını bile koyamadığı milyonlarca farklı boyutta da.

Kendi gibi

Oben'in babasının ölümü beklenmedik bir biçimde geldi. Birden kendini kötü hissetmeye başladı; baş dönmesi, ateş. Doktora ihtiyacı vardı ama doktor bulunamadı. Bol bol sıvı iç ve dinlen. Oben'in babasının yüzünden gülümseme eksik olmadı hastalığı boyunca. Oben'e yüksek ateşin aslında güzel bir şey olduğunu söyledi. "Bir şişe viski içmek gibi," dedi gülerek, "ama insanın midesini alt üst etmiyor." Oben onunla yalnız kaldığında önemli bir şeyi yokmuş duygusuna kapılıyordu ama onlara odayı kiralayan Hintli'nin kaygılı halinden durumunun ciddi olduğu anlaşılıyordu. Oben'in babası sakindi, numara yapmıyordu ama bu, durumu açısından bir şey ifade etmiyordu. Ölüm değildi mesele,

KDV'de yapılan kesintiydi. Hayatı çoktan son bulmuştu zaten, ondan sonra yaşadığı her şey zamanın o geniş vergi diliminde biricik oğluyla yaşadığı kaliteli bir serüvendi.

Babası öldükten sonra Oben onu kaldıkları evin arka bahçesine gömdü. Hintli ev sahibi onu cesedi yakmanın çok daha iyi olacağına ikna etmeye çalıştı ama Oben'in kararlı olduğunu anlayınca kürek çıkarıp onunla birlikte kazmaya başladı. Mezarı toprakla örtmeyi bitirdiklerinde hava kararmıştı, Oben mezarı kazarken su toplayan başparmağıyla ilgileniyor, bir yandan da mezara ne yazacağını düşünüyordu. Babası methiye düzmekte bu kadar yetenekliyken onun aklına tek bir cümle bile gelmemesi şaşılacak şeydi. Birbirlerine ne kadar benzedikleri dışında babasına dair hiçbir şey gelmiyordu aklına. Bin bir düşünce üşüşüyordu zihnine; babasını oraya gömmekle hata etmişti, cesedi ülkesine geri götürmesi gerekirdi, çok özlediği annesini arayıp haber vermeliydi. Kayınpederini çok seven eski karısına da; hazin haberi aldıktan sonra ona acıyıp bir süre için bile olsa geri dönerdi belki. Diğer düşünceler Barbalat'a, Velvaleh'e, Atom-Bar'a dairdi; babasına ait olan ve Oben'in hiçbir zaman bilmediği bütün o dünyaya dair. Ayrıca pasaport ve para düşünceleri de vardı, ne yapacağına dair. Bir de hayatın o güne kadar yastıklı bir kutunun içinde bir Fabergé yumurtası misali onu nasıl koruduğuna dair - otuz iki yıllık ömründe sadece iki kez karşılaşmıştı ölümle; babası ve kalbi kırıldığı için personel binasından atlayarak yanma çakılan kız asker. Oturup bütün bu düşüncelerin geçip gitmesini bekledi ama bir süre sonra geçip gitmeyeceklerini anlayıp yerinden kalktı, mezarın üzerindeki toprak yığınına bir tahta parçası sapladı ve keçeli siyah bir kalem alıp kalın harflerle "Eski Tüfek" yazdı.

Fortuna

Babası öldükten sonra bile amaçsız bir biçimde Hindistan'da seyahat etmeye devam etti Oben. Bazen, nedensiz, kendini sıkıntılı

ve kötü hissediyordu. Çoğu zaman, yine nedensiz, bir mutluluk dalgası kaplıyordu içini. Bir gün, Oranjabad yakınlarında küçük bir kasabada, komşusunun küçük kızı Fortuna'ya tıpatıp benzeyen Hintli bir kız gördü. Kendinden biraz daha büyük bir kızla seksek oynuyordu ve Hintli Fortuna da aynı Fortuna Roman gibi ciddiyetini hiç kaybetmiyor, kazandığında bile gözlerindeki hüzün kaybolmuyordu. Oyun bittikten sonra Hintli Fortuna'yı evine kadar izleyip onun da Fortuna Roman gibi bir apartmanın zemin katında oturduğunu keşfetti, sol tarafta. Onu uzaktan izlediği için zili çaldığında kapıyı kimin açtığını görememişti. Kapıyı açan kişi Hintçe konuşmuştu ama konuşması şaşırtıcı biçimde Nisim Roman'ın konuşmasını andırıyordu. Bu da karşı dairede Hintli Oben'in oturduğu anlamına geliyordu. Oben onun kapısını çalmak için büyük bir istek duydu ama buna cesaret edemedi.

Merdivene oturup o kapının ardındaki Hintli Oben'in hayatını tasavvur etmeye çalıştı. Kendisine çok mu benziyordu? Boşanmış mıydı? Babası hayatta mıydı? Onun babası da Oranjabad'a dair eski hikâyeler anlatır mıydı? Karısının Hintli arkadaşı da kolay yatağa atılacak bir kadın gibi kokar mıydı? Üç saat sonra kapı açıldı, palabıyıklı ve neşesiz, genç bir Hintli çıktı dışarı. Bakışlarını indirmeden birbirlerine baktılar. Birkaç saniye sonra Oben o kadar rahatsız oldu ki kalkıp uzaklaştı. Yüreğinde kederli görünümlü Hintli'nin ona hiç benzemediğini umdu.

Özgür ilişki

Başıboş gezindiği bütün o süre zarfında annesini bir kez olsun aramadığı için suçluluk duygusuna kapılıyordu. Eski karısını da aramamıştı, kimseyi aramamıştı. Hindistan'da kimseyle dostluk kurduğu da söylenemezdi, zamanını tek başına geçiriyordu. Üç İsrailli *sannyasis*'in ona istemediği halde varoluş üzerine İbranice vaaz verdiği Puna konukevine gidinceye kadar. İçlerinde

en geveze olanın adı Başir idi. Diğer *sannyasis*'ler arada sırada ona Moşe diye hitap ettiklerinde onları düzeltiyordu. Başir, Oben'e merkezinden uzak düştüğünün bir bakışta anlaşıldığını ve bunun fevkalade üzücü olduğunu söyledi, çünkü Başir de bir zamanlar merkezinden uzak düşmüştü, biliyordu. O zamanlar Üniversite'de işletme ekonomisi okuyordu, ışığı görür gibi oluncaya kadar aslında ne kadar acı çektiğini anlayamamıştı. Oben, Başir'e, İngilizce olarak İtalyan bir turist olduğunu ve neden söz ettiğini anlamadığını söylemeyi denedi ama aksam onu hemen ele verdi. "Birader," dedi Başir, elini Oben'in omzuna koyarak, "insanlara biraz güvenmelisin. Kendinle temasa geçmelisin. Sana neler olduğunun farkında değil misin? Tersyüz olmuşsun." Kendine neler olduğunun gerçekten farkında olmayan ve tersyüz olmanın ne anlama geldiğini bilmeyen Oben merkezinden daha da uzaklaşıp Başir'in çenesine bir yumruk salladı, ancak ıskalayıp dengesini kaybetti ve başını masanın kenarına çarptığı anda üç *sannyasis* iki Alman hatunu gözlerine kestirip onlara gerçek benlikleriyle temasa geçmelerini sağlayacak özgür bir ilişki teklif etmek üzere koşarak uzaklaştılar.

Tersyüz

Aslında Moşe ya da Başir ya da ismi her ne idiyse, haklıydı; gerçekten tersyüz olmuştu Oben. Öfkeliydi, sıkıntılıydı, ülkesini özlemişti, her an patlamaya hazır bir bombadan farksızdı. Kendini bir kurban gibi hissediyordu, bir suçlu gibi hissediyordu, haklı olduğunu hissediyordu, adı yokmuş gibi hissediyordu ama bütün bu hissettiklerinden öte, düşünüyordu.

Düşüncelerine tipik bir örnek: gece, uyumak niyetiyle yatağa girip gözlerimizi kapattığımızda uykuda değilizdir aslında. Uyuyormuş gibi yaparız. Gözlerimizi kapatır, ritmik olarak soluk alıp verir, uyuyormuş gibi yaparız, bu kendimizi kandırma eylemi

gerçeğe dönüşünceye dek. Ölüm de böyle bir şeydi belki. Oben'in babası da birdenbire ölmemişti. Gözlerini kapatıp hareketsiz kaldığında bile nabzı atmaya devam etmişti. Babası da bizim uykuya geçtiğimiz gibi geçmişti ölüme belki - gerçeğe dönüşünceye dek ölüyormuş gibi yapmıştı. Öyleyse, babasının kendini kandırmasını engellemek için, küçük bir çocuk gibi yatağına çıkıp "Baba!" diye bağırmış ya da onu gıdıklamış olsaydı babası kendini kandırmayı başaramayacaktı belki.

Grazie

Oben odasına döndü, alnı kanıyordu. İlkyardım çantası yoktu, konukevinin sahibini arayıp ilkyardım çantası istemek gelmedi içinden. Odasının kapısına yaklaştığında ona bir yerden aşina bir turistle çarpıştı. Kız bozuk İngilizcesiyle Fransız olduğunu ve ona seve seve sargı bezi verebileceğini söyledi. Oben kıza İtalyan olduğunu söyledi, hatta cümlenin sonuna bir de "Grazie" ekledi. Ama ikisi de birbirlerinin Doğu'da başka İsraillilerle tanışmaktan usanmış iki İsrailli olduklarını anlamışlardı. Kız İngilizce konuşmaya devam ederek Oben'in alnına sargı bezini sararken Oben gülümseyerek onu nereden tanıdığını hatırlamaya çalışıyordu. Sonunda, planlamadıkları halde, seviştiler. Sonra, birbirlerine gerçek adlarını söylediklerinde Oben hatırladı onu nereden tanıdığını. "Sivan Atlas?" dedi çarpık bir gülümsemeyle. "Bir zamanlar kız kardeşini tanımıştım galiba, huzur içinde yatsın ama sadece bir saniye sürdü."

O gece ağladı Sivan; dışarıdan bakınca ağlamak onu rahatlatıyormuş izlenimine kapılıyordu insan. Oben de ağladı. Hava balonundan atılan safra misali saldı gözyaşlarını. Birbirlerine sarılmış yatarken onu bırakırsa tavana doğru havalanacağı duygusuna kapıldı. Ertesi sabah Sivan önceden tasarladığı üzere

Daramsala'ya hareket etti, önceden hiçbir şey tasarlamamış olan Oben ise orada kaldı.

Ciddi bir beyin düzüşü

Bir sigara yaktı. Yakın zamana kadar sigarayı bırakmaya çalışmıştı ama önemsiz olduğunu bilmesine yetecek ölçüde bir aydınlanma yaşamıştı artık. "Benim için de bir sigaran var mı?" diye sordu Baba. Hastalık derecesinde cimri ve tam bir başbelasıydı bu Baba. "Hayır," dedi yalan söyleyerek. "Bu son sigaram." Gayet çekici Hollandalı bir hatun yanlarında durup kalabileceği bir pansiyon bilip bilmediklerini sordu. Baba ona dünyanın aslında büyük bir pansiyon olduğuna dair müphem bir yanıt verip ondan bir tane filtresiz Lucky Strike ile bir paket şekersiz çiklet koparmayı başardı. Hatunla muhabbete girmeyi de denedi ama karşılık alamayınca ruhaniyete başvurdu. "Harikulade, değil mi?" dedi Baba, Oben'e gülümseyerek. "Kesinlikle," dedi Oben başım sallayarak. "Ama ne fark eder, Baba, ben zaten yokum, öyle değil mi?" "Yine de onunla yatmak isterdin ama," dedi Baba kıs kıs gülerek. "Aslında yoksam onunla nasıl yatabilirim ki?" diye karşılık verdi Oben. "İnan bana bu varoluş meselesi ciddi bir beyin-düzüşü. Sen bir Baba'sın. Bunun ne anlama geldiğini bilmen gerekir." "Sabaha kadar düzerim onu," dedi Baba, dinlemeyerek. Şiva'nın dünyaya dağıttığı bütün Baba'ların içinden Oben'in kendine aynı zamanda taksi şoförü olan bir Baba bulması tuhaftı. Aydınlığa çıkan yollar sayısızdır. Buda, örneğin, Nirvana'ya umutsuzluk yoluyla, Çan-Çu ise tembellik yoluyla ulaşmıştı. Bu Baba'nın kendine hangi yolu seçtiğini öğrenmek ilginç olacaktı.

Etrafındaki gerçeklik bütün pisliğinden ve bulanıklığından arınırken dalıp yitti Oben. "Biraz daha para lazım bana, karnım aç," dedi Baba, onu karşılık alıncaya kadar dürterek. Sonra yanına geldi ve üstünü başını lekelememeye özen göstererek yemeye

başladı. "Hollandalı hatun nereye gitti sence?" diye sordu dolu ağızla. "O yok aslında," diye ısrar etti Oben, "düşünce olarak vardı sadece." Yine susayan Baba bu kez de kola parası istedi ondan. "Bir keresinde," dedi, "bir turisti yatağa attım. Abartılacak bir hatun değildi. Tombulca. Ama sürekli gülüyordu. Bayılırım güleç kızlara." Etrafındaki her şeyin giderek silindiği duygusuna kapıldı Oben; eski bir düşünce gibi, neredeyse unutulmuş bir anı gibi. "Birazdan döneceğim," dedi Baba, "bir şeye bakmak istiyorum." Zamanın bir yanılsamadan ibaret olduğunu bilmesine rağmen başını salladı Oben. "Bana biraz para verirsen bir paket sigara alırım," dedi Baba, ayakkabısının tabanını kurcalayarak. "Ayakkabılarıma bak, bitmişler. Şu Hollandalı hatuna ne diyorsun, ilgi duymadı mı sence?" Baba sigara almaya gittiğinde Buda geldi ziyaretine; her zamanki gibi güleç ve tombul, göbeğinin altında o meşhur yara izi. Bir de hediye getirmişti Buda ona - bir sepet dolusu karahindiba çiçeği. Oben çiçeklerden birini alıp üzerine üfledi ve koca dünya kayboldu.

İKİNCİ FIRSAT

Görünüşe bakılırsa, diğer hizmetlerden pek farkı yoktu -yenilikçi, devrimci, olağanüstü, ne derseniz deyin- ama işin özüne inince, İkinci Fırsat'ın yirmi birinci yüzyılın en büyük ekonomik başarısı olduğu tartışılmazdı. Aslında gayet basit görünen bütün büyük fikirlerden farklı olarak, biraz karmaşıktı: İkinci Fırsat hayatınızın kritik anlarından birine dönmenize olanak tanıyordu, bu sayede karşınıza çıkan iki yoldan birini seçmek yerine ikisinde de yürüyebiliyordunuz. Kürtaj olup erkek arkadaşınızı terk etmekle, onunla evlenip aile kurmak arasında seçim yapmakta zorlanıyor musunuz? Başka bir ülkeye gidip sıfırdan başlamakla, babanızın işini sürdürmek arasında kararsız mısınız? Artık iki seçeneği de kovalayabilirsiniz! Nasıl mı? Şöyle; hayatınızın en önemli dönüm noktasındasınız ve ne yapacağınızı bilmiyorsunuz, öyle mi? Evinize en yakın İkinci Fırsat bürosuna gidip ikileminizi bütün ayrıntılarıyla anlatın. Sonra seçeneklerden birini seçin ve hayatınızı devam ettirin. Kaygılanmayın, seçmediğiniz diğer seçeneğiniz kaybolmuyor. Şayet-seçmiş-olsaydım bilgisayarlarında (patent) İkinci Fırsat o seçeneği bütün değişkenleri hesaba katarak sizin için sürdürür. Hayatınızı bütünüyle yaşadıktan sonra bedeniniz Girilmemiş-Yol salonlarından (yine patent) birine alınır, orada

veriler beyninize gerçek zamanda yüklenir ve sırf bu amaç için geliştirilmiş biyoelektronik bir yöntemle hayata geçirilir. Böylece beyniniz size seçmiş olsaydınız yaşayacağınız diğer hayat deneyimini bütün ayrıntılarıyla sunar.

Miri mi yoksa Şiri mi? Hüzünlü mü yoksa neşeli mi?
Huzurlu bir yaşlılık mı yoksa harakiri mi?
Çocuk mu yoksa köpek mi?
Tüp bebek mi yoksa evlat edinmek mi?
Miami'ye yerleşmek mi yoksa evi yenilemek mi?
Hayat okulu mu yoksa doktora mı?
İkinci Fırsat'a yazıl, iki seçeneğe de takıl.

Mükemmel. Gerçekten. Olağanüstü bir kavram. İnsani ihtiyaçları bütünüyle karşılamakta başarılı icatların sayısı fazla değildir. Yüzde doksan dokuzu ısrarcı pazarlamayla iradesiz tüketicinin buluşmasının bir sonucudur. İkinci Fırsat'ın herkese hitap eden ender ve yararlı keşiflerden biri olduğu kuşku götürmez. İyi de, bunun Max ile ilgisi nedir?

Bizim Max hayatı dümdüz, hızlı, amasız ve şayetsiz yaşayan biridir, şimdiye kadar en azından. Max'ın babası - bu bütünüyle ayrı bir hikâye aslında. Max'ın babası, İkinci Fırsat'a başvurmakla kalmayıp her fırsatta lafım eder olmuştu: "O Allahın cezası İkinci Fırsat olmasaydı annenle asla evlenmezdim."... "Yemin ediyorum, bazen bir an önce İkinci Fırsat'a gidip Girilmemiş Yol'a girmek için beynime bir kurşun sıkmak geliyor içimden." (Bu arada, beyne kurşun sıkmanın özellikle kötü bir seçim olduğunun bilinmesinde yarar var. İkinci Fırsat beyin dokusunun ciddi biçimde hasar gördüğü durumlarda meydana gelecek hizmet kusurlarından sorumlu değil.) Max, babasının aslında cid-

di olmadığını biliyor, annesinin de bunu anlamasını umuyordu, gerçi annesinin anlaması babasının davranışını mazur göstermezdi. "Diğer seçeneği yeğleyip beni doğurmamış olsaydın bile," dedi annesini yatıştırmaya çalışarak, "babam yine bu kadar saplantılı olurdu: 'Sırf hayatımı bu bencil çocuk olmadan tekrar yaşabilmek için beynime bir kurşun sıkmak geliyor içimden. Yarın ölecek olsam bahse girerim ki cenazeme gelmeye üşenir.' Babam böyle bir insan, seninle ilgisi yok."

Doğrusunu söylemek gerekirse annesi onu doğurmaya karar verdiğinde İkinci Fırsat'a başvurmuş ama bunu kimseye söylemeyip kendine saklamıştı. Onun durumunda Girilmemiş-Yol hızlı bir boşanma, başarılı bir kariyer ve mutlu bir ikinci evlilik gösteriyordu. Kaybedilmiş bir şey yoktu, zamanı geldiğinde o hayatı yaşama fırsatını da bulacaktı.

Max her zaman biçimli, esmer, iri memeli ve dolgun dudaklı kadınlardan hoşlanmıştı. Ve Şana, ki aslında çok güzeldi, bu kadın tipinin tam tersiydi; sıska, ütü masası gibi dümdüz bir hatun, dudakları kredi kartı kalınlığında. Ama aşkın gözü, dedikleri gibi, kördür ve Max ona âşık oldu. Düğünden önce İkinci Fırsat'a başvurmadılar, ikizler doğmadan önce de. Max ilke olarak karşıydı İkinci Fırsat'a. İnsanların verdikleri kararların sorumluluğunu almaları gerektiğini düşünüyordu. Şana'ya gelince, o kendi ikinci fırsatını gerçek hayatta evlilik teklifini reddettiği önceki sevgilisiyle kullanmıştı zaten. Ölümünden sonra başka bir erkekle evlilik hayatı yaşayacak olması Max için hayli can sıkıcı olmakla birlikte onu motive eden bir yanı da vardı. Ayrıca doğru seçim olduğunu hissetme gereksinimi zaman zaman daha iyi bir koca olmasını sağlıyordu.

Yıllar geçmiş, Şana ilk fırsatını kendiliğinden tüketip Max'ı yalnız bırakalı altı ay olmuştu. Torunları Max'a onun İkinci Fırsat'ının ne olduğunu sordular ve Max torunlarına İkinci Fırsat'a

hiç başvurmadığını söyledi. Ona inanmadılar. "Dede yalancı," diye bağırdılar. "Dede utanıyor." İnsanlar İkinci Fırsat'ı kullanmaz olmuşlardı artık, çünkü ek ücret talep etmeden üçüncü bir fırsat sunan O Piti Piti'yi yeğliyorlardı.

Eldeki üç kuş,
Ağaçtaki iki kuşa yeğdir.
Yazıl Üçten Bir Çıktı'ya,
Dileklerini yaşa, hem de doya doyd.

"Keret'in öyküleri içinize işliyor."
— IRA GLASS

"Kara mizahı seviyorsanız, bundan iyisini bulamazsınız."
— BALTIMORE SUN

"Keret, müthiş bir yazar. Yeni kuşağın sesi."
— SALMAN RUSHDIE

Etgar Keret'in büyülü, tuhaf ve ters köşeler ile dolu inişli çıkışlı dünyasına bir giriş bileti: Nimrod Çıldırışları. Tanrı Olmak İsteyen Otobüs Şoförü ile Buzdolabının Üstündeki Kız'ın hınzır yazarı, hiçbir şeye aldırmaksızın akan sıradan hayatlara derin kesikler atmaya devam ediyor. Nimrod Çıldırışları, kendi kafasına göre dönüp duran dünyada çıldırmadan yaşamayı başaranlara, ne olursa olsun arkadaşlarına inanmakta ısrarcı olanlara, yaralarıyla yaşayanlara ve yaşayamayanlara, hayatın karanlıkları içinde parıltıları arayanlara sesleniyor. Geceleri ensesi kıllı, şişko bir adama dönüşen sevgilisiyle şehrin altını üstüne getiren bir adam, kaybettikleri arkadaşlarını anmak için sırayla fıttıran dostlar, ikinci fırsatların hayaliyle bir ömür boyunca yaşayanlar ve umutsuzluğu bir ip şeklinde hayal ederek ilmeği boyunlarına geçiriveren insanlar... Hepsi ve daha fazlası, Keret'in hüzünlü, oyunbaz, eğlenceli hikayeleriyle, kanlı canlı karşınızda.

Nimrod Çıldırışları, kıvrak zekası ile coşku verecek, kırık kalplere mıh gibi saplanacak bir kitap.

SİREN YAYINLARI | ZAMANIN RUHU

129799
AVO
AVO

ISBN 978-605-5903-381
9 786055 903381